

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 578

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ І ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ ЗА ЛЮТИЙ 2020 РОКУ

Огляд ЗМІ за лютий 2020 року

- ♦ *Енергоринок, НКРЕКП, тарифна політика – підсумки, рішення, здобутки, помилки*
- ♦ *Проблеми пошуку оптимальних шляхів розвитку або ліквідації видобувних галузей ПЕК*
- ♦ *Загальні проблеми збереження і розвитку енергетики країни*
- ♦ *Атомна енергетика: час випробувань, неоднозначні перспективи і пошуки рішень*
- ♦ *Зелена енергетика: проблеми, перспективи*
- ♦ *Приватизація: «Священні корови під напругою»*
- ♦ *Кадрова політика і нові призначення*
- ♦ *Різне. Цікаві новини і цифри*
- ♦ *Корисні думки. Пропозиції неординарних рішень*

КИЇВ – 2020

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ 2020 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень 2020 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 14102,0 млн кВтг, що на 1611,2 млн кВтг, або на 10,3% менше, ніж за січень 2019 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 3363,0 млн кВтг, що на 1590,6 млн кВтг, або на 31,1% менше, ніж за січень 2019 року. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 1619,0 млн кВтг, що на 10,4 млн кВтг, або на 0,6% більше, ніж за відповідний період 2019 р. Атомними електростанціями вироблено 7806,0 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 284,5 млн кВтг, або на 3,5%. Гідроелектростанціями та гідроакумуючими електростанціями за січень 2020 року вироблено 647,0 млн кВтг, що на 85,4 млн кВтг, або на 11,7% менше, ніж за січень 2019 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за січень 2020 року від загального по ОЕС склав 35,3%, виробіток електроенергії АЕС склав 55,4%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 4,6%. За січень 2019 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 41,8%, 51,5% і 4,7%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за січень 2020 р. склало 152,0 млн кВтг, що на 26,4 млн кВтг, або на 21,0% більше, ніж за відповідний період 2019 р.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за січень 2020 року склало 515,0 млн кВтг, що на 312,5 млн кВтг, або на 154,3% більше, ніж за відповідний період 2019 року.

За січень 2020 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Мінекоенерго відпущено 3619,1 тис. Гкал, що на 691,4 тис. Гкал, або на 16,0% менше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	січень 2019 року		січень 2020 року		+/- до 2019 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виробіток електроенергії – всього	15713,2	100,0	14102,0	100,0	-1611,2	-10,3
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	6562,2	41,8	4982,0	35,3	-1580,2	-24,1
ТЕС ГК - всього	4953,6	31,5	3363,0	23,8	-1590,6	-32,1
ТЕЦ та когенераційні установки	1608,6	10,2	1619,0	11,5	10,4	0,6
ГЕС та ГАЕС, з них:	732,4	4,7	647,0	4,6	-85,4	-11,7
ГЕС	591,8	3,8	539,0	3,8	-52,8	-8,9
ГАЕС	140,6	0,9	108,0	0,8	-32,6	-23,2
АЕС	8090,5	51,5	7806,0	55,4	-284,5	-3,5
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	202,5	1,3	515,0	3,7	312,5	154,3
Блок-станціями та інш. джерелами	125,6	0,8	152,0	1,1	26,4	21,0

На початок 2020 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2786,5 тис. тонн, мазуту – 32,0 тис. тонн (на початок 2019 року відповідно 1474,7 тис. тонн та 40,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня 2020 року склав 1713,8 тис. тонн, що на 673,7 тис. тонн менше, ніж за січень 2019 року. Від підприємств вугільної галузі України – 1427,4 тис. тонн, що на 452,5 тис. тонн менше, ніж за січень минулого року. Витрати вугілля склали 1823,5 тис. тонн, а за січень 2019 р. 2820,5 тис. тонн.

Запас вугілля на 01.02.2020 р. на складах підвідомчих Мінекоенерго підприємств становив 2676,8 тис.тонн, що на 1635,1 тис.тонн більше, ніж у минулому році (1041,7 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за січень 2020 року поставлено 16,6 тис. тонн, спожито 16,8 тис. тонн, що на 12,6 тис. тонн більше, ніж за відповідний період 2019 року. Запас мазуту на 01.02.2020 р. на підвідомчих Мінекоенерго підприємствах склав 31,8 тис. тонн, що на 7,4 тис. тонн менше, ніж на цей термін 2019 р.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за січень 2020 р. становило 712,1 млн куб.м, що на 17,5 млн куб. м менше, ніж за цей період 2019 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 42,6 млн куб.м, що на 21,1 млн куб. м більше, ніж за січень 2019 р.

Станом на 01.02.2020 в українських підземних газосховищах знаходилось 17,0 млрд куб. м природного газу, що на 5,8 млрд куб. м або 51,8% більше запасу газу порівняно з 01.02.2019 р. Відбір газу за січень 2020 р. склав 2,7 млрд куб. м.

За січень 2020 року спостерігається зменшення електроспоживання (брутто), яке склало 13970,0 млн кВтг, що на 1234,1 млн кВтг, або на 8,1% менше, ніж за січень 2019 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склав 11025,4 млн кВтг, що на 719,7 млн кВтг, або на 6,1% менше аналогічного показника 2019 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за січень 2020 р.

(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2020 р. млн кВтг	+ / - до 2019 р. млн кВтг	+ / - до 2019 р. %	Питома вага, % 2019 р.	Питома вага, % 2020 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	13970,0	-1234,1	-8,1		
Споживання ел.ен. (нетто)	11025,4	-719,7	-6,1	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	4187,0	-293,8	-6,6	38,2	38,0
у тому числі:					
Паливна	293,7	-26,9	-8,4	2,7	2,7
Металургійна	2311,8	-274,8	-10,6	22,0	21,0
Хімічна та нафтохімічна	332,5	91,7	38,1	2,0	3,0
Машинобудівна	307,4	-76,7	-20,0	3,3	2,8
Будів.матеріалів	151,1	14,2	10,4	1,2	1,4
Харчова та переробна	356,6	-11,0	-3,0	3,1	3,2
Інша	433,9	-10,4	-2,3	3,8	3,9
2.Сільгоспспоживачі	299,4	-22,2	-6,9	2,7	2,7
3.Транспорт	603,6	-49,1	-7,5	5,6	5,5
4.Будівництво	97,1	-9,0	-8,5	0,9	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	1444,5	-145,2	-9,1	13,5	13,1
6.Інші непромисл. споживачі	744,5	-30,0	-3,9	6,6	6,8
7.Населення	3649,3	-170,2	-4,5	32,5	33,1

Зменшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок зменшення обсягу споживання електричної енергії машинобудівною (на 20,1%), паливною (на 7,2%) та металургійною промисловістю (на 8,7%), сільгоспспоживачами (на 7,2%), комунально-побутовими споживачами (на 7,8%) та населенням (на 8,0%).

Видобуток вугілля. За січень 2020 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2,65 млн тонн** вугілля, що на 40,9 тис. тонн (або на 1,6%) більше порівняно із січнем 2019 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **2,05 млн тонн**, він зменшився на 79,3 тис. тонн (або на 3,7%), коксівного – склав **0,5 млн тонн**, що більше на 120,2 тис. тонн (або на 25,0%).

Упродовж січня 2020 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Мінекоенерго України, видобуто **0,24 млн тонн** вугілля, що на 92,0 тис. тонн (або на 27,8%) менше, ніж за цей період 2019 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 84,3 тис. тонн (або на 31,2%) порівняно з відповідним періодом 2019 року, видобуток коксівного – на 7,6 тис. тонн (або на 12,7%) і видобуток відповідно склав **0,19 та 0,05 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. У січні 2019 року в Україні видобуто нафти з газовим конденсатом **177,8 тис. тонн** (або на 3,1%) більше, ніж у січні 2018 року, у тому числі підприємствами НАК "Нафтогаз України" збільшено обсяги видобутку на 4,2 тис. тонн (або на 2,6%) і видобуто 167,7 тис. тонн.

Обсяги видобутого газу у січні 2020 року склали в Україні 1,75 млрд куб. м і зменшились на 63,5 млн куб. м (або на 3,5%) порівняно з січнем минулого року, у тому числі підприємствами НАК "Нафтогаз України" видобуток газу став менше рівня відповідного показника 2019 року на 94,5 млн куб. м (або на 6,6%) і склав 1,34 млрд куб. м.

Поставка та переробка нафти. У січні 2020 р. на нафтопереробні заводи (НПЗ) та на Шебелинський газопереробний завод (ГПЗ) поставлено 76,9 тис. тонн нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні 2020 р. склав 41,2 тис. тонн, що на 2,7% більше обсягу переробки за січень 2019 р.

У січні-грудні 2019 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства. Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-грудні 2018 р. було завантажено на 45,4% (у 2017 році на 49,4%).

Транспортування нафти. У січні 2020 р. обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2019 р. на 13,9 тис. тонн (або на 1,1%) і склав **1245,5 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) протранспортовано **1057,0 тис. тонн**, що на 3,6% (або на 40,0 тис. т) менше порівняно із аналогічним показником 2019 р., а для потреб України – більше на 26,1 тис. тонн (або на 16,1%) і склало 188,5 тис. тонн нафти.

**АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ
ЗА СІЧЕНЬ 2020 РОКУ
(фактичні дані)**

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг/ Переплата станом на 01.02.2020
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	10 336 083,0	6 373 789,3	5 659 318,9	-2 200 979,1
АТ «Вінницяобленерго»	264 881,5	247 831,1	164 838,8	111 782,6
ПрАТ «Волиньобленерго»	152 713,6	132 694,8	104 973,8	36 389,1
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	1 579 008,1	553 307,3	526 725,8	-530 133,2
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	283 186,7	305 987,1	294 038,7	-366 023,1
АТ «Житомиробленерго»	222 488,0	207 221,3	209 755,1	-78 794,1
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	195 177,5	225 737,9	157 215,8	124 639,2
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	639 602,1	305 610,0	250 506,5	105 095,4
АТ «Прикарпаттяобленерго»	224 816,4	208 452,8	185 456,1	-15 011,7
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	884 079,2	294 598,2	312 400,3	-902 823,2
ПрАТ «Київобленерго»	590 898,3	393 353,7	353 450,9	-257 185,5
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	182 942,0	168 668,0	168 617,0	-91 929,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	107 599,4	96 900,7	96 704,6	-10 445,1
ПрАТ «Львівобленерго»	393 089,2	322 398,2	238 534,2	-22 749,9
АТ «Миколаївобленерго»	239 008,3	186 589,4	133 673,9	-8 176,9
АТ «Одесаобленерго»	574 063,8	445 447,2	433 353,1	26 182,1
АТ «Полтаваобленерго»	452 996,9	257 117,6	233 684,2	-420 440,2
ПрАТ «Рівнеобленерго»	211 939,4	145 369,4	139 308,0	-32 673,0
ПАТ «Сумиобленерго»	172 148,1	162 687,7	160 951,0	-8 461,8
ВАТ «Тернопільобленерго»	120 933,6	132 063,9	115 731,3	-51 831,7
АТ «Харківобленерго»	559 977,8	396 708,9	370 286,7	97 313,8
АТ «Херсонобленерго»	187 220,0	173 061,2	126 333,6	-10 079,7
АТ «Хмельницькобленерго»	207 472,9	198 845,8	166 486,6	34 264,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	268 698,6	189 176,6	178 362,7	-2 610,2
АТ «Чернівціобленерго»	135 026,8	124 372,5	101 610,2	-25 921,2
АТ «Чернігівобленерго»	154 887,7	160 635,7	119 473,4	-3 722,7
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ- Енерговугілля»	25 680,7	10 884,6	5 538,4	13 844,6
ДП «Регіональні електричні мережі»	106 939,7	28 796,1	13 858,7	150 620,9
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	547 148,9	38 181,2	52 400,7	-38 706,9
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	70 629,6	45 953,2	31 841,5	-30 609,0
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	69 710,2	6 417,8	6 439,6	138,1
АТ «Укрзалізниця»	511 118,3	208 719,5	205 409,8	7 113,3
КП «Міські електричні мережі»	0,0	0,0	1 358,1	-34,2

Електропостачальники (Універсальна послуга)	Відпущено енергії за звітний період	Сплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.02.2020
	тис. грн	Всього		тис. грн
		тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	
Разом	7 892 202	6 952 885	88,1	4 637 159
ТОВ «Енера Вінниця»	261 075	241 323	92,4	128 014
ТОВ «Волиньелектрозбут»	171 642	146 514	85,4	128 970
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	750 516	620 125	82,6	311 341
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	332 110	287 692	86,6	238 019
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	224 792	198 651	88,4	146 322
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	307 463	251 695	81,9	137 795
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	383 632	307 138	80,1	312 315
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	242 563	216 857	89,4	162 006
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	709 525	655 724	92,4	79 047
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	607 733	548 285	90,2	544 935
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	181 273	164 824	90,9	118 757
ТОВ «Енера Схід»	109 372	90 687	82,9	17 368
ТОВ «Львівенергозбут»	458 065	384 834	84,0	324 760
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	224 895	199 386	88,7	148 951
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	638 878	583 023	91,3	473 912
ТОВ «Полтаваенергозбут»	263 768	219 216	83,1	-28 271
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	194 604	173 444	89,1	145 388
ТОВ «Енера Суми»	163 841	154 278	94,2	103 953
ТОВ «Тернопільелектропостач»	155 554	140 023	90,0	128 435
ПрАТ «Харківенергозбут»	510 515	456 161	89,4	360 396
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	218 148	189 901	87,1	177 913
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	228 583	216 229	94,6	166 843
ТОВ «Черкасиенергозбут»	215 348	204 748	95,1	104 470
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	173 602	155 711	89,7	79 743
ТОВ «Енера Чернігів»	164 705	146 417	88,9	125 778

Постачальник «останньої надії»	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.02.2020
	тис. грн	Всього		тис. грн
		тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	
ДПЗД «Укрінтеренерго»	82 108	18 332	22,3	1 531 973

Електропостачальники (Вільні ціни)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.02.2020
	тис. грн	Всього		тис. грн
		тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	
Разом	3 122 858	2 703 115	86,6	-1 021 182
ТОВ «Енера Вінниця»	105 635	72 984	69,1	-28 861
ТОВ «Волиньелектрозбут»	38 769	33 929	87,5	10 280
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	472 877	361 602	76,5	-288 593
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	222 460	216 514	97,3	19 136
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	77 334	76 512	98,9	10 703
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	33 762	30 830	91,3	-17 962
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	92 318	94 717	102,6	-33 230
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	107 076	98 826	92,3	48 746
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	590 676	509 896	86,3	-692 384
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Схід»	76 410	63 840	83,5	-37 244
ТОВ «Львівенергозбут»	261 226	264 978	101,4	89 882
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	80 514	67 565	83,9	36 176
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Полтаваенергозбут»	169 896	128 675	75,7	-154 540
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Суми»	130 271	124 757	95,8	22 256
ТОВ «Тернопільелектропостач»	59 763	53 656	89,8	17 649
ПрАТ «Харківенергозбут»	198 181	143 384	72,3	-66 332
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	72 879	66 492	91,2	33 246
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	68 597	67 474	98,4	14 570
ТОВ «Черкасиенергозбут»	143 253	122 646	85,6	-2 487
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	39 644	27 621	69,7	-22 847
ТОВ «Енера Чернігів»	81 319	76 218	93,7	27 091
ДПЗД «Укрінтеренерго»	0	0	0,0	-6 438

**Перелік споживачів, які мають значну заборгованість
за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію
станом на 01.02.2020**

Оператори систем розподілу	Заборгованість споживачів (тис. грн)		Приріст боргу з початку року
	на початок року 01.01.2020	на звітну дату 01.02.2020	тис. грн
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	2 481 929,6	2 481 929,6	0,0
ПАТ "Черкасиобленерго"	1 685 680,0	1 685 680,0	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	1 475 811,0	1 475 811,0	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	1 340 644,9	1 340 644,9	0,0
ПрАТ "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля"	1 037 988,0	1 037 988,0	0,0
Луганська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	997 244,4	997 244,4	0,0
АТ "Харківобленерго"	984 265,0	984 265,0	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	918 778,0	918 778,0	0,0
Львівська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	818 590,2	818 590,2	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	800 220,7	800 220,7	0,0
ПАТ "Запоріжжяобленерго"	778 186,0	778 186,0	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	741 803,3	741 803,3	0,0
Луганська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	547 202,8	547 197,9	-4,9
Луганська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	513 446,5	513 446,5	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	450 475,7	450 475,7	0,0
Луганська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	415 075,1	415 075,1	0,0
ТОВ "Луганське енергетичне об'єднання"	407 240,8	407 240,8	0,0
ПАТ "Запоріжжяобленерго"	414 926,0	389 246,0	-25 680,0
АТ "Харківобленерго"	361 999,0	361 999,0	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	356 720,4	356 720,4	0,0
ТОВ "Луганське енергетичне об'єднання"	343 313,3	343 313,3	0,0
Луганська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	282 690,2	282 690,2	0,0
ПрАТ "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля"	274 984,0	274 984,0	0,0
ПрАТ "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля"	251 184,0	251 184,0	0,0
ТОВ "Луганське енергетичне об'єднання"	186 460,8	186 460,8	0,0
ТОВ "Луганське енергетичне об'єднання"	173 661,4	173 661,4	0,0
ПАТ "Запоріжжяобленерго"	172 202,0	172 020,0	-182,0
Донецька філія ТОВ "ДТЕК Високовольтні мережі"	173 953,0	166 453,0	-7 500,0
ПАТ "Сумиобленерго"	163 890,0	163 890,0	0,0
ПрАТ "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля"	154 469,0	154 469,0	0,0
ТОВ "Луганське енергетичне об'єднання"	142 210,5	142 210,5	0,0
АТ "ДТЕК Дніпровські електромережі"	145 183,9	139 183,9	-6000,0
ТОВ "Луганське енергетичне об'єднання"	137 602,4	137 602,4	0,0
Волинська філія ДП "Регіональні електричні мережі"	135 226,1	135 226,1	0,0
АТ "ДТЕК Дніпровські електромережі"	134 424,7	134 359,2	-65,5
ПрАТ "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля"	123 254,0	123 254,0	0,0
Донецька філія ДП "Регіональні електричні мережі"	117 484,5	117 484,5	0,0
ПАТ "Полтаваобленерго"	114 465,3	114 465,3	0,0
АТ "ДТЕК Дніпровські електромережі"	111 277,0	111 277,0	0,0
АТ "ДТЕК Дніпровські електромережі"	103 071,9	101 390,8	-1681,1

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-грудень 2019 року склали **109,7 млрд куб. м** (за відповідний період 2018 року – 106,6 млрд куб. м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **89,6 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 86,8 млрд куб. м).

Споживачі України за цей період 2019 року використали **29,1 млрд куб. м** природного газу (за відповідний період 2018 р. – 31,4 млрд куб. м).

Запаси газу в ПСГ на 01.02.2020 становлять **17,0 млрд куб. метрів**, що на 5,8 млрд куб. м більше ніж у відповідний період 2019 року.

Відбір природного газу з ПСГ за 2019 рік склав **7,74 млрд куб. метрів** (за відповідний період 2018 року – 10,1 млрд куб. м).

За січень-грудень 2019 року, за фактичними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **89,6 млрд куб. м**, що на 2,8 млрд куб. м (або на 3,3%) більше ніж за відповідний період 2018 року.

Імпорт газу за січень-грудень 2019 року склав **14200 млн куб. метрів**.

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами електроенергетичної галузі ПЕК, що належить до сфери управління Мінекоенерго, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **334,2 млн грн** капітальних вкладень за січень 2020 року (відповідний період 2019 року – 804,9 млн грн).

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

За січень 2020 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – **334,2 млн грн**, профінансовано всього 2584,1 млн грн, у тому числі за власні кошти підприємств 231,09 млн грн.

У вугільній галузі освоєння та фінансування капітальних вкладень на об'єктах капітального будівництва у січні не здійснювалося.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за січень 2020 року

Атомні електростанції. У січні 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **7825,8 млн кВтг**, що на 284,2 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) у 2020 р. становив **75,8%**, що на 2,8% менше аналогічного показника 2019 р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні 2020 р. становила 55,4%. До Енергоринку у січні 2020 р. відпущено 7375,0 млн кВтг електроенергії, що на 285,8 млн кВтг менше у порівнянні з відповідним періодом 2019 року.

У січні 2020 р. відбулося 2 порушення у роботі АЕС (на ЮУАЕС-2 та ЗАЕС-2). У січні 2019 р. – відбулося також 2 порушення в роботі АЕС (на РАЕС-3, ЗАЕС-6). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2020 році заплановано здійснити: 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 4 рейси з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У січні 2020 р. поставок свіжого ядерного палива та вивезень відпрацьованого

ядерного палива не здійснювалося.

Ремонтна кампанія. З початку 2020 року станом на 10.02.2020 виконано:

2 планово-попереджувальних середні ремонти – ЗАЕС №3, 6.

1 позаплановий поточний ремонт – РАЕС №3.

Станом на 10.02.2020 виконуються: 3 середні ремонти – ХАЕС № 1 (з 25.11.2018 до 26.03.2020), ЗАЕС № 6 (з 23.12.2019 до 14.04.2020) і 1 капітальний ремонт – РАЕС № 1 (з 06.01.2019 до 20.02.2020).

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС становить 66,39 коп. за 1 кВтг (без ПДВ).

Товарна продукція. У січні 2020 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4913,7 млн грн, що на 514,0 млн грн більше, ніж у січні минулого року, у тому числі АЕС – 4883,5 млн грн, що на 553,5 млн грн більше проти відповідного періоду минулого року.

З початку 2019 року оплата з Енергоринку за відпущену ДП «НАЕК «Енергоатом» електроенергію становила **5279,65 млн грн**, що на 793,69 млн грн більше ніж у січні 2018 року.

У січні 2019 р. з Енергоринку оплачено 5966,08 млн грн, що на 1614,58 млн грн більше ніж у січні 2018 р. Відсоток оплати у січні 2019 р. становив 113,0%, у січні 2018 р. – 97,0%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 10.02.2020 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У січні 2020 р. вироблено **93,6 тонн уранового оксидного концентрату на суму 197,9 млн грн.** У порівнянні з відповідним періодом 2019 р. продукції вироблено на 21,0 т більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 10.02.2020 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». У січні 2020 р. ДП «Смоли» вироблено 67,9 тонн основної продукції (іонообмінні смоли) на суму 23,2 млн грн. У січні 2019 р. ДП «Смоли» не вироблялась основна продукція.

Станом на 10.02.2020 заборгованість із заробітної плати становить близько 2,148 млн грн (за грудень 2019 р.). Існуючу заборгованість планується погасити до кінця березня 2020 р.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2020 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2020-2021 рр. наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики від 01.11.2019 № 447 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2020 році та в осінньо-зимовий період 2020/2021 року» передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 56 (13795 МВт) енергоблока, а саме:

- поточним ремонтом 45 (11158 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 6 (1330 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 5 (1307 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 13 (1807 т/год) парових котлів, 1 (100 Гкал/год) водогрійний котел та

11 (430 МВт) турбоагрегатів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 35 (1802,7 МВт) гідроагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 6,21 км трубопроводів.

Станом на 11.02.2020 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній відремонтовано поточним ремонтом 2 (480 МВт) енергоблоків.

У поточному ремонті перебуває 1 (300 МВт) енергоблок.

Також перебуває в технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 29.02.2020 енергоблок ст. № 1 Трипільської ТЕС.

На **гідроелектростанціях** реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 14 (711,5 МВт) гідроагрегатів.

Середньомісячна заробітна плата. За 2019 рік розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Мінекоенерго, у розрізі галузей становить (01.01.2020):

- електроенергетика – 14596 грн (*збільшення до відповідного показника 2018 р. становить 25,3%*);
- атомно-промисловий комплекс – 24612 грн (*більше на 33,7%*);
- нафтогазовий комплекс – 11732 грн (*більше на 18,4%, до показників держпідприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Мінекоенерго*);
- вугільна галузь – 11541 грн (*більше на 16,6% для державних вугледобувних до обліку взято трудові показники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України*).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.02.2020 року на підприємствах, що належать до сфери управління Мінекоенерго України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила **584,6 млн грн** і збільшилась з початку 2020 року на **228,0 млн грн** (або на 64,0%), у тому числі:

- електроенергетична галузь – збільшилась на 5418,6 тис. грн (на 34,4%);
- атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 259,7 тис. грн (на 4,6%);
- вугільний комплекс – збільшився на 222262,5 тис. грн (на 67,8%);
- нафтогазовий комплекс – збільшилась на 90,5 тис. грн (на 1,8%).

заборгованість з початку 2020 року протягом січня збільшилась на 228,0 млн грн (або на 64,0%). Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За 12 місяців 2019 року загальні технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруг склали на рівні **16,4 млрд кВтг** або **11,6 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2018 р. відбулося їх зменшення на **0,6 млрд кВтг**, або на **3,5%** (17,0 млрд кВтг або 11,6% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за 12 місяців 2019 року складала **18,2 млрд кВтг** або **12,9 %** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком зменшилась на **0,9 млрд кВтг** або на **4,7 %** (19,1 млрд.кВтг або 13,1 % у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат електроенергії за 12 місяців 2019 року склала -1,8 млрд кВтг або -1,3% від загального відпуску електроенергії в мережу .

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ за 12 місяців 2019 року заощаджено **184,2 млн кВтг** електричної енергії (**185,9 млн кВтг** за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень 2020 року на експорт передано **697,2 млн кВтг електроенергії**, що на 185,5 млн кВтг, або на 36,3% більше ніж за січень 2019 року. У тому числі експортовано електроенергії в країни СНД (Молдова) 45,240 млрд кВтг, в країни Східної Європи (Угорщина – 277,598 млн кВтг, Словаччина – 0,491 млн кВтг, Румунія – 222,665 млн кВтг, Польща – 151,179 млн кВтг). Імпорт електроенергії за січень склав – **560,65 млн кВтг**. У тому числі із Угорщини – 97,009 млн кВтг, Словаччини – 329,107 млн кВтг, Румунії – 23,617 млн кВтг, Білорусь – 93,013 млн кВтг, Росії – 17,914 млн кВтг.

За січень-грудень 2019 р. територією України протранспортовано (транзитом) **89,6 млрд кубометрів природного газу**.

Станом на 01.02.2020 року в українських підземних сховищах знаходилось **17,0 млрд куб. м** природного газу, що на 5,8 млрд куб. м або на 51,8% більше порівняно з показником на цей час 2019 року.

Протягом січня 2020 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **1245,5 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2019 р. зменшився на 33,9 тис. т (або на 1,1 %), а транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **1057,0 тис. т**, що на 40,0 тис. т (або на 3,6%) менше порівняно із аналогічним показником 2019 р., а для потреб України – більше на 26,1 тис. т (або на 16,1%) і склало **188,5 тис. тонн**.

За січень 2020 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 84,9%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 15,1%.

*Підготовлено за даними
Мінекоенерго, НЕК «Укренерго» та інші.
Робочою групою НТСЕУ*

ПРО ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2020 РОКУ

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

За 2 місяці 2020 року, за оперативними даними, обсяг виробництва електроенергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, у цілому склав 27318,2 млн кВт·г, що на 2204,4 млн кВт·г, або на 7,5% менше, ніж за 2 місяці 2019 року. При цьому, тепловими електростанціями генеруючих компаній вироблено 6574,9 млн кВт·г, що на 1736,6 млн кВт·г, або на 20,9% менше, ніж за 2 місяці 2019 р. Теплоелектроцентралями та когене-раційними установками вироблено 3094,7 млн кВт·г, що на 5,3 млн кВт·г, або на 0,2% більше, ніж за відповідний період минулого року. Атомними електростанціями вироблено 15005,5 млн кВт·г, що у порівнянні з відповідним періодом 2019 р. менше на 942,7 млн кВт·г, або на 5,9%. Гідроелектростанціями та гідроакумулюючими електростанціями за 2 місяці 2020 р. було вироблено 1171,4 млн кВт·г, що на 310,7 млн кВт·г, або на 21,0% менше, ніж за 2 місяці 2019 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 2 місяці 2020 року від загального по ОЕС склав 35,4%, виробіток електроенергії АЕС склав 54,9%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 4,3%. За 2 місяці 2019 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 38,6%, 54,0% і 5,0%.

Виробництво електроенергії блок-станціями та іншими джерелами за 2 місяці 2020 року склало 287,6 млн кВт·г, що на 37,5 млн кВт·г, або на 15,0% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 2 місяці 2020 року склало 1184,1 кВт·г (3,6% загального виробництва електроенергії за рік), що на 742,8 млн кВт·г, або на 168,3% більше, ніж за відповідний період минулого року.

За 2 місяці 2020 р. тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Мінекоенерго відпущено 6341,4 тис. Гкал тепла, що на 1377,3 тис. Гкал або на 17,8% менше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	2 місяці 2019 р.		2 місяці 2020 р.		+/- до 2019р.	
	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	%
Виробіток електроенергії – всього	29522,6	100,0	27318,2	100,0	-2204,4	-7,5
у тому числі:	11400,9	38,6	9669,6	35,4	-1731,3	-15,2
ТЕС та ТЕЦ, з них:	8311,5	28,2	6574,9	24,1	-1736,6	-20,9
ТЕС ГК - всього	3089,4	10,5	3094,7	11,3	5,3	0,2
ТЕЦ та когенераційні установки	1482,1	5,0	1171,4	4,3	-310,7	-21,0
ГЕС та ГАЕС, з них:	1216,5	4,1	967,5	3,5	-249,0	-20,5
ГЕС	265,6	0,9	203,9	0,7	-61,7	-23,2
ГАЕС	15948,2	54,0	15005,5	54,9	-942,7	-5,9
АЕС. всього	441,3	1,5	1184,1	4,3	742,8	168,3
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	250,1	0,8	287,6	1,1	37,5	15,0
Блок-станціями та інш.джерелами	29522,6	100,0	27318,2	100,0	-2204,4	-7,5

На початок 2019 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 1474,7 тис. тонн, мазуту – 40,9 тис. тонн (на початок 2018 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-грудня 2019 року склав 25593,8 тис. тонн, що на 54,9 тис. тонн менше, ніж за 12 місяців 2018 року. Від підприємств вугільної галузі України – 19566,7 тонн, що на 950,6 тис. тонн менше, ніж за 12 місяців 2018 року. Витрати вугілля склали 24282,0 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.01.2020р. – 2786,5 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.01.2020 р. на складах підвідомчих Мінекоенерго підприємств становили 2786,5 тис.тонн, що на 1311,8 тонн більше, ніж у 2018 році (1474,7 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 12 місяців 2019 р. спожито 48,5 тис. тонн, що на 89,1 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2018 р. Запас мазуту на 01.01.2020 р. на підвідомчих Міністерству підприємствах склав 32,0 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 12 місяців 2019 р. становило 4229,2 млн куб.м, що на 121,0 куб. м більше, ніж за цей період 2018 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 315,8 млн куб.м, що на 107,4 куб. м більше, ніж за 12 місяців 2018 р.

Станом на 01.01.2020 в українських підземних сховищах газу знаходилось 18,9 млрд куб.м природного газу, що на 5,0 млрд куб.м або на 36,5% більше запасу газу порівняно з 01.01.19 р. Відбір газу за 2019 рік склав 7,74 млрд куб.м.

За 2 місяці 2020 року спостерігається зменшення електроспоживання (брutto), яке склало 26999,4 млн кВт·г, що на 1451,4 млн кВт·г, або на 5,1% менше, ніж за 2 місяці 2019 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склало 21290,0 млн кВт·г проти 22352,8 млн кВт·г за 2 місяці 2019 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 2 місяці 2020 р.

(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2020р. млн кВт·г	+ / - до 2019 р. млн кВт·г	+ / - до 2019 р. %	Питома вага, % 2019 р.	Питома вага, % 2020 р.
Споживання ел.ен. (брutto)	26999,4	-1451,4	-5,1		
Споживання ел.ен. (нетто)	21290,0	-1062,8	-4,8	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	8222,1	-452,7	-5,2	38,8	38,6
у тому числі:					
Паливна	564,9	-43,2	-7,1	2,7	2,7
Металургійна	4516,2	-401,9	-8,2	22,0	21,2
Хімічна та нафтохімічна	657,7	166,1	33,8	2,2	3,1
Машинобудівна	623,4	-139,9	-18,3	3,4	2,9
Будів.матеріалів	307,3	2,0	0,7	1,4	1,4
Харчова та переробна	700,5	-23,7	-3,3	3,2	3,3
Інша	852,0	-12,2	-1,4	3,9	4,0
2.Сільгоспспоживачі	587,6	-29,2	-4,7	2,8	2,8
3.Транспорт	1187,1	-55,8	-4,5	5,6	5,6
4.Будівництво	196,1	-17,5	-8,2	1,0	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	2821,5	-236,9	-7,7	13,7	13,3
6.Інші непромисл. споживачі	1457,7	-48,2	-3,2	6,7	6,8
7.Населення	6817,8	-222,4	-3,2	31,5	32,0

Зменшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок зменшення обсягу споживання електричної енергії машинобудівною промисловістю (на 18,3%), металургійною промисловістю (на 8,2%), транспортом (на 4,5%) та комунально-побутовими споживачами (на 7,7%) та населенням (на 3,2%).

БАЛАНС ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ПО ОЕС УКРАЇНИ (ОПЕРАТИВНО) 2 місяці 2020 року

млн кВт·г

	2019 рік		2020 рік		+,- до 2 019р.	
	звіт	у % до заг. виробн.	звіт	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	%
Виробіток електроенергії - всього	29522,6	100,0	27318,2	100,0	-2204,4	-7,5
в тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	11400,9	38,6	9669,6	35,4	-1731,3	-15,2
ТЕС ГК - всього:	8311,5	28,2	6574,9	24,1	-1736,6	-20,9
ТЕЦ та когенераційні установки:	3089,4	10,5	3094,7	11,3	5,3	0,2
ГЕС та ГАЕС, з них:	1482,1	5,0	1171,4	4,3	-310,7	-21,0
ГЕС	1216,5	4,1	967,5	3,5	-249,0	-20,5
ГАЕС	265,6	0,9	203,9	0,7	-61,7	-23,2
АЕС, з них:	15948,2	54,0	15005,5	54,9	-942,7	-5,9
ЗаАЕС	6777,5	23,0	5708,5	20,9	-1069,0	-15,8
ПУАЕС	4285,1	14,5	4248,0	15,6	-37,1	-0,9
РІАЕС	3450,6	11,7	3601,9	13,2	151,3	4,4
ХМАЕС	1435,0	4,9	1447,1	5,3	12,1	0,8
альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	441,3	1,5	1184,1	4,3	742,8	168,3
<i>Блок-станціями</i>	250,1	0,8	287,6	1,1	37,5	15,0
Імпорт електроенергії	0,0		1111,7		1111,7	0,0
Сальдо е/е з країнами СНД	-146,8		-83,5		-63,3	-43,1
Експорт в країни Східної Європи	925,0		1347,0		422,0	45,6
Електроспоживання (брутто)	28450,8		26999,4		-1451,4	-5,1
Електроспоживання (нетто)	22352,9		21290,0		-1062,9	-4,8
<i>Довідково:</i>						
Відпуск т/е (тис.Гкал)	7718,7		6341,4		-1377,3	-17,8
Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	368,9		281,7		-87,2	-23,6

**АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ
ЗА СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2020 РОКУ
(оперативні дані)**

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг/ Переплата станом на 01.03.2020
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	20 121 988,3	12 361 174,6	11 355 747,3	-1 910 022,2
АТ «Вінницяобленерго»	502 071,9	484 147,9	397 926,0	115 012,2
ПрАТ «Волиньобленерго»	296 032,6	257 271,8	195 208,4	70 731,5
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	3 058 913,3	1 076 618,0	1 052 460,4	-532 557,1
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	553 261,4	593 242,9	585 806,6	-370 535,1
АТ «Житомиробленерго»	444 463,0	411 420,5	415 363,9	-80 203,7
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	364 176,4	423 815,1	373 967,0	105 965,4
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 258 689,1	592 546,3	482 707,5	159 830,7
АТ «Прикарпаттяобленерго»	437 108,4	403 011,5	351 913,3	13 089,8
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	1 701 935,8	568 571,6	584 981,0	-901 430,5
ПрАТ «Київобленерго»	1 176 929,3	782 319,8	729 564,2	-244 332,6
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	364 412,0	334 499,0	334 662,0	-92 143,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	215 198,8	193 801,4	193 409,3	-10 249,0
ПрАТ «Львівобленерго»	779 099,2	638 475,3	597 624,1	-65 762,7
АТ «Миколаївобленерго»	475 405,8	369 321,5	322 088,9	-13 859,8
АТ «Одесаобленерго»	1 122 706,8	871 680,3	859 541,4	26 226,9
АТ «Полтаваобленерго»	890 596,9	499 258,5	424 329,9	-368 945,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	408 001,2	281 416,2	260 429,6	-17 747,8
ПАТ «Сумиобленерго»	339 983,1	320 140,8	303 218,0	6 724,3
ВАТ «Тернопільобленерго»	237 933,6	259 942,5	228 150,9	-36 372,7
АТ «Харківобленерго»	1 118 654,8	791 197,5	705 774,3	156 314,7
АТ «Херсонобленерго»	365 243,0	336 806,2	288 424,6	-8 425,7
АТ «Хмельницькобленерго»	266 989,7	257 263,6	221 108,6	38 059,8
ПАТ «Черкасиобленерго»	524 341,6	368 835,4	347 985,6	7 425,7
АТ «Чернівціобленерго»	258 731,8	238 291,2	192 658,2	-3 050,4
АТ «Чернігівобленерго»	306 438,1	317 027,7	273 485,2	-1 342,5
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	51 368,5	22 104,5	15 100,9	15 502,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	207 543,1	55 711,8	25 773,2	165 622,2
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	1 058 342,5	75 908,7	88 856,3	-37 435,1
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	140 341,6	89 964,4	60 464,5	-15 220,8
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	134 370,7	12 743,2	12 346,0	557,1
ПП «Гарант Енерго М»	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «Укрзалізниця»	1 062 704,3	433 819,2	429 073,4	8 549,5
КП «Міські електричні мережі»	0,0	0,0	1 344,5	-20,6

Електропостачальники (Універсальна послуга)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.03.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	15 270 397	14 304 365	93,7	4 663 874
ТОВ «Енера Вінниця»	514 431	473 088	92,0	149 605
ТОВ «Волиньелектрозбут»	337 976	296 631	87,8	145 187
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	1 376 252	1 301 973	94,6	255 229
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	669 380	609 507	91,1	253 474
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	420 777	400 109	95,1	140 849
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	575 841	535 975	93,1	121 893
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	742 514	648 815	87,4	329 520
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	451 466	431 826	95,6	155 940
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	1 456 293	1 382 056	94,9	99 483
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	1 122 163	1 073 101	95,6	534 549
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	365 039	346 143	94,8	121 204
ТОВ «Енера Схід»	218 981	204 430	93,4	13 235
ТОВ «Львівенергозбут»	894 361	817 955	91,5	327 933
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	431 480	427 948	99,2	126 974
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	1 218 337	1 164 583	95,6	471 811
ТОВ «Полтаваенергозбут»	514 189	472 656	91,9	-31 291
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	390 172	356 374	91,3	158 026
ТОВ «Енера Суми»	325 470	313 293	96,3	106 567
ТОВ «Тернопільелектропостач»	303 554	288 256	95,0	128 202
ПрАТ «Харківенергозбут»	977 159	916 104	93,8	367 098
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	424 575	395 257	93,1	178 984
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	456 797	429 804	94,1	181 482
ТОВ «Черкасиенергозбут»	418 278	403 503	96,5	108 645
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	347 274	316 019	91,0	93 106
ТОВ «Енера Чернігів»	317 640	298 959	94,1	126 171

Постачальник «останньої надії»	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.03.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
ДПЗД «Укрінтеренерго»	260 733	28 928	11,1	1 700 002

Електропостачальники (Вільні ціни)	Відпущено енергії за звітний період	Оплачено за спожиту енергію за звітний період		Борг за спожиту енергію станом на 01.03.2020
		Всього		
	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	6 097 748	5 546 489	91,0	-889 666
ТОВ «Енера Вінниця»	105 635	96 316	91,2	-52 192
ТОВ «Волиньелектрозбут»	79 542	68 549	86,2	16 433
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	948 856	823 923	86,8	-274 934
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	428 941	403 788	94,1	38 344
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	149 443	147 548	98,7	11 776
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	63 916	62 222	97,3	-19 200
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	178 681	156 299	87,5	-8 450
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	230 086	230 602	100,2	39 980
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	1 217 311	1 060 881	87,1	-616 734
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Схід»	151 646	124 907	82,4	-23 074
ТОВ «Львівенергозбут»	494 696	518 754	104,9	69 576
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	151 772	148 251	97,7	26 748
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Полтаваенергозбут»	317 665	278 382	87,6	-156 478
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана			
ТОВ «Енера Суми»	291 047	285 437	98,1	22 352
ТОВ «Тернопільелектропостач»	118 763	121 639	102,4	8 666
ПрАТ «Харківенергозбут»	380 616	313 288	82,3	-53 802
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	137 751	135 196	98,1	29 414
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	142 178	140 884	99,1	14 741
ТОВ «Черкасиенергозбут»	274 923	211 505	76,9	40 324
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	76 175	65 609	86,1	-24 304
ТОВ «Енера Чернігів»	158 106	152 509	96,5	27 587
ДПЗД «Укрінтеренерго»	0	0	0,0	-6 438

Оператори систем розподілу Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електроенергію за 2 місяці 2020 р.	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Борг за спожиту до 01.03.2020 електроенергію	Приріст/Зниження заборгованості з початку року
	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	27 720 897,8	27 507 993,8	-212 904,0
АТ «Вінницяобленерго»	54 314,0	49 068,0	-5 246,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 065,0	9 742,0	-3 323,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	926 827,8	886 536,2	-40 291,6
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	731 954,0	723 695,0	-8 259,0
АТ «Житомиробленерго»	23 266,0	22 052,0	-1 214,0
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	23 125,0	20 963,0	-2 162,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 670 203,0	1 638 213,0	-31 990,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	12 860,0	9 546,6	-3 313,4
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	304 764,1	271 520,9	-33 243,2
ПрАТ «Київобленерго»	92 356,5	85 562,9	-6 793,5
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	17 622,0	15 910,0	-1 712,0
ПАТ ДТЕК «Крименерго»	506 048,2	506 048,2	0,0
ВАТ «Луганськобленерго»	851 586,6	851 586,6	0,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 990 628,0	1 988 632,0	-1 996,0
ПрАТ «Львівобленерго»	19 124,0	18 979,0	-145,0
АТ «Миколаївобленерго»	83 182,0	78 913,0	-4 269,0
АТ «Одесаобленерго»	115 993,5	104 590,5	-11 403,0
АТ «Полтаваобленерго»	138 855,0	138 590,0	-265,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	11 159,7	9 714,3	-1 445,4
ПАТ ЕК «Севастопольенерго»	65 224,0	65 224,0	0,0
ПАТ «Сумиобленерго»	282 413,0	281 949,0	-464,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	16 312,0	15 580,0	-732,0
АТ «Харківобленерго»	1 568 971,0	1 543 516,0	-25 455,0
АТ «Херсонобленерго»	91 316,0	86 309,0	-5 007,0
АТ «Хмельницькобленерго»	13 923,0	13 000,0	-923,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 697 856,0	1 706 796,0	8 940,0
АТ «Чернівціобленерго»	150 176,0	147 327,0	-2 849,0
АТ «Чернігівобленерго»	25 158,0	24 846,0	-312,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 302 800,0	2 289 942,0	-12 858,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 685 124,4	13 683 954,1	-1 170,3
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	234 689,9	219 687,4	-15 002,5

*Підготовлено за даними
Мінекоенерго, НЕК «Укренерго» та інш.
Робочою групою НТСЕУ*

ТОП – 9 ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ (10.02–10.03.2020 РОКУ)

♦ *Енергоринок, НКРЕКП, тарифна політика – підсумки, рішення, здобутки, помилки*

НКРЕКП, 29.02.2020

До уваги учасників ринку електроенергії! НКРЕКП внесла зміни до правил ринку

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), 28 лютого на своєму засіданні у формі відкритого слухання прийняла зміни до Правил ринку та Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.

Прийняті Регулятором рішення стимулюватимуть гравців ринку планувати виробництво або споживання електроенергії та збільшить відповідальність за небаланси. Постанови НКРЕКП № 516 і 517, що затверджують ці зміни, оприлюднені 28 лютого на офіційному веб-сайті Регулятора.

<http://www.nerc.gov.ua/?news=9981>

Енергореформа, 05.02.2020

Януш Копач:

НКРЭКУ сейчас не может быть названа абсолютно независимым регулятором

Правки в закон о Нацкомиссии, осуществляющей регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), в конце 2019 года были необходимы для продления работы комиссии и согласованы с Энергосообществом (ЭС), но теперь ЭС ожидает новых законодательных изменений для обеспечения реальной независимости регулятора, сообщил директор секретариата ЭС **Януш Копач**.

"Этот регулятор действительно не может быть объявлен полностью независимым регулятором. Это был просто безотлагательный вопрос, нам нужно было продлить жизнь регулятора", – пояснил он в кулуарах "Украинского дома" в Давосе, организованного Фондом Пинчука, Horizon Capital и WNISEF.

"Сейчас необходима поправка к Конституции и изменение или адаптация этого закона для по-настоящему независимого регулятора", – отметил Копач (Janez Kopač).

<http://reform.energy/news/yanush-kopach-nkreku-seychas-ne-mozhet-byt-nazvana-absolyutno-nezavisimym-regulyatorom-13614>

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 14.02.2020 «К вопросу независимости НКРЭКУ неизбежно придется вернуться – Климпуш-Цинцадзе». Глава евроинтеграционного комитета Верховной Рады **Иванна Климпуш-Цинцадзе** считает необходимым очень серьезно отнестись к замечаниям **Януша Копача** о неполной независимости энергетического регулятора: "Изменения в Конституции относительно НКРЭКУ неизбежны. Вопрос в том, что они должны быть сбалансированы, а не предложены таким образом, когда комиссия формируется под влиянием одного центра власти, в данном случае, президента".

<http://reform.energy/news/k-voprosu-nezavisimosti-nkreku-neizbezhno-pridetsya-vernutsya-klimpush-tsintsadze-13695>

ГолосUA, 06.02.2020 «**НКРЭКУ за всю историю существования не принимала решений в пользу потребителей**», Алена Потаева. <https://golos.ua/i/732583>

Энергореформа, 26.02.2020

НКРЭКУ обсуждает с Энергосообществом тариф на передачу э/э при ее экспорте

Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), обсуждает с Секретариатом Энергетического сообщества (ЭС) тариф на передачу электрической энергии при ее экспорте.

"Мы в настоящее время находимся в горячих дискуссиях с Энергетическим сообществом, с господином **Янушем Копачем** (глава Секретариата ЭС – ЭР), **Дирком Бушле** (заместитель директора ЭС – ЭР) относительно этого вопроса, в частности относительно того, каким этот тариф должен быть до внедрения в Украине ИТС-механизма. Мы уже определились, что он все-таки должен быть, что этого тарифа не может не быть. Сейчас дискутируем о тарифной методологии, возможности ее изменения, о том, что тариф должен быть несколько другим", – сказал глава регуляторного органа **Валерий Тарасюк в ходе 11-го Украинского энергетического форума в Киеве 25 февраля**.

В то же время В. Тарасюк добавил, что до момента определения новой методологии экспортеры э/э должны оплачивать действующий тариф на ее передачу. <http://reform.energy/news/nkreku-obsuzhdaet-s-energosoobshchestvom-tarif-na-peredachu-ee-pri-ee-eksporte-13761>

ExPro, 12.02.2020

НКРЕКП планує запровадити РAB-тарифи

для обленерго з різними ставками на стару і нову бази активів

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, планує у 2021 році поступово запровадити стимулююче тарифоутворення для послуги з розподілу електроенергії, застосувавши різні ставки дохідності на стару і нову базу активів розподільчих компаній. Про це 12 лютого під час брифінгу в Кабінеті міністрів заявив голова НКРЕКП **Валерій Тарасюк**.

«Думка стосовно бази активів – їх має бути дві: має бути стара і нова бази. На нову базу, наш підхід, має бути реальна, та яка вигідна для залучення інвестицій, вона має бути прозора, щоб було що показати інвесторам – вкладайте, ось вам 15-16-17%. Дійсно велика ставка, на стару базу – це має бути мінімальна база, яка дає дохідність, але вона має бути обмежена», - сказав він.

За його словами, використання однієї ставки дохідності на обидві бази активів – це перегин, який не можна застосовувати.

«Підходити треба дуже зважено, адже стимулюючого регулювання без підвищення тарифу фізіологічно бути не може. Принаймні деяке підвищення тарифу має відбутися. Через це пройшли всі передові країни, через це пройдемо ми, іншого шляху в нас немає», - сказав він.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-planu-zaprovaditi-rab-tarifi-dlya-oblenergo-z-rznimi-stavkami-na-staru--novu-bazi-aktiviv>

Додаткова інформація на цю тему – Энергореформа, 31.01.2020 «НКРЭКУ подозревает поставщиков э/э в манипуляциях на РСВ со снижением цен».

<http://reform.energy/news/nkreku-podozrevaet-postavshchikov-ee-v-manipulyatsiyakh-na-rsv-s-iskusstvennym-snizheniem-tsen-13574>

Енергореформа, 12.02.2020 «**НКРЭКУ** отслеживает ситуацию на рынке э/э, **будет реагировать на возможные манипуляции – Тарасюк**».

<http://reform.energy/news/nkreku-otslezhivaet-situatsiyu-na-rynke-ee-budet-reagirovat-na-vozmozhnye-manipulyatsii-tarasyuk-13670>

Конфликты и Законы, 12.02.2020 «**Схема «ринку Геруса», або Як організувати торгівлю повітрям на мільйони гривень**». <https://k-z.com.ua/byudzheta-ukrainy/53173-shema-rinku-gerusa-abo-yak-organizuvati-torgivlyu-povitryam-na-milyoni-griven>

Енергореформа, 11.02.2020

НКРЭКУ отреагировала на существенное падение цены электроэнергии на РСВ на 9 февраля – член Комиссии

НКРЭКУ начала расследование относительно причин существенного падения цены на "рынке на сутки вперед" (РСВ) на 9 февраля.

Об этом в комментарии сообщила член Комиссии **Ольга Бабий**.

"Относительно этого вопроса уже начали расследование. Результаты опубликуем", – отметила Бабий.

31 января НКРЭКУ уже делала заявление, что подозревает поставщиков э/э в манипуляциях на РСВ с искусственным снижением цен.

НКРЭКУ предостерегла участников рынка электрической энергии от осуществления действий, запрещенных Правилами поведения, и сообщила, что рассматривает вопрос об осуществлении мероприятий по контролю в виде выездных проверок хозяйственности участников, которые в своих заявках на продажу э/э в январе 2020 года устанавливали цены на искусственном уровне.

10 февраля "Оператор рынка" предложил НКРЭКУ внести существенные изменения в правила рынка электроэнергии по результатам углубленного анализа РСВ и ВСР. Оператор, в частности, считает критически важным включение в заявки "реальных" объемов э/э... <http://reform.energy/news/nkreku-otreagirovala-na-sushchestvennoe-padenie-tseny-elektroenergii-na-rsv-na-9-fevralya-chlen-komissii-13659>

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, Енергореформа, 10.02.2020 «Гарантований покупець» заявив про збитки від роботи на РДН та БР у січні-лютому 2020р». За словами заступника директора з торгівельних операцій **Геннадія Іванова**, причиною ринкової ситуації, що склалася стала висока пропозиція.

«Пропозиція за заявками значно перевищує попит, що дестабілізує ринок. Як наслідок, ми продаємо електроенергію на РДН буквально за мінімальними цінами. Проте навіть це не рятує ситуацію – Гарантований покупець змушений виходити на балансуєчий ринок, де ціна ще на третину нижча, ніж на РДН», - сказав він.

«Ми розуміємо, що ринок знаходиться на етапі становлення, налаштовуються ринкові механізми. Проте ми, як будь-яке підприємство, повинні вести беззбиткову господарську діяльність, щоб в повній мірі виконувати обов'язки перед усіма контрагентами», - пояснив директор **Костянтин Петриковець**.

<https://expro.com.ua/novini/garantovaniy-pokupets-zayaviv-pro-zbitki-vid-roboti-na-rdn-ta-br-u-schn-lyutomu-2020r>

ExPro, OilPoint, 20.02.2020

НКРЕКП планує включити восьму годину ранку на РДН та ВДР в години максимального навантаження

Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг, 25 лютого планує внести зміни до Правил ринку «на добу

наперед» та внутрішньодобового ринку, згідно яких пропонується з 1 березня 2020р розширити денний період доби (години максимального навантаження) – він починатиметься не з 08:00 (як зараз), а з 07:00 і триматиме до 23:00.

Про це йдеться в проекті рішення регулятора, яке планується розглянути на засіданні 25 лютого.

Комісія пропонує змінити години мінімального навантаження та встановити їх з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00. На сьогодні вони встановлені з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00. Таким чином, буде збільшений проміжок годин максимального навантаження за рахунок включення в нього восьмої години ранку. Також регулятор пропонує прибрати із Правил ринку термін дії цінових обмежень на РДН та ВДР (на сьогодні він становить перші 9 місяців роботи ринку). Крім того, регулятор пропонує зобов'язати учасників ринку застосовувати граничні ціни окремо для кожної торгової зони. Нововведення планується застосувати з 1 березня 2020р.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-planu-vklyuchiti-vosmu-godinu-ranku-na-rdn-ta-vdr-v-godini-maksimalnogo-navantajennya>

ExPro, Українська Енергетика, 28.02.2020
**«Гарантований покупець» повністю розрахувався
 перед виробниками з ВДЕ за 2019р**

ДП «Гарантований покупець» 28 лютого перерахував альтернативній генерації 500 млн грн, таким чином підприємство повністю розрахувалося перед виробниками з ВДЕ за 2019р. Про це повідомила прес-служба підприємства.

«Підприємство у повному обсязі розрахувалося за придбану у 2019 році електроенергію за «зеленим» тарифом», - йдеться у повідомленні.

«Гарантований покупець» сплатив за «зелену» електроенергію згенеровану у 2019р (3,129 МВт-год) 15,8 млрд грн: 3,1 млрд грн – за липень; 3,4 млрд грн – за серпень; 3,1 млрд грн – за вересень; 2,2 млрд грн – за жовтень; 2,2 млрд грн – за листопад; 1,8 млрд грн – за грудень.

<https://expro.com.ua/novini/garantovaniy-pokupец-povnstyu-rozrahuvavsya-pered-virobnikami-z-vde-za-2019r>

ExPro, 28.02.2020

Затягування медіації призведе до дефолту по виплатам виробникам з ВДЕ

Міністерство енергетики та захисту довкілля закликала інвесторів у ВДЕ завершити процес переговорів та прийти до певного компромісного варіанту подальшого регулювання галузі альтернативної енергетики, оскільки затягування призведе до того, що вже цієї весни матиме місце дефолт з виплат перед виробниками.

Про це 27 лютого під час Ukraine Energy Forum 2020 заявив заступник міністра з питань європейської інтеграції **Костянтин Чижик**.

«Будь-яке подальше затягування тільки погіршить ситуацію для компаній і в результаті найближчим часом, вже на весні буде означати дефолт через збільшення генерації, в першу чергу сонячних станцій. Щоб цього не допустити, ми закликаємо учасників медіації завершити медіацію», - сказав він.

Також **К. Чижик** зазначив, що Енергетичне Співтовариство просило Мінекоенерго не подавати на розгляд парламенту законопроект про врегулювання проблем галузі ВДЕ до завершення процесу переговорів з інвесторами.

На даному форумі К. Чижик представив нову пропозицію від Мінекоенерго щодо реструктуризації «зелених» тарифів. В міністерстві пропонують замість введення 100% відповідальності за небаланси з 2020р умови добровільного зниження «зеленого» тарифу або добровільної реструктуризації (з подовженням строку договору). Також відомство пропонує у 2021р запровадити 50% відповідальності за небаланси, та 100% - з 2022р та інші заходи. Пропозиція Мінекоенерго викликала гостру критику з боку учасників ринку.

<https://expro.com.ua/novini/zatyaguvannya-medac-prizvede-do-defoltu-po-viplatam-virobnikam-z-vde--mnekoenergo>

БизнесЦензор, Fin.Org.UA, 10.02.2020

"Гарантированный покупатель" начал продавать со скидкой 90% электроэнергии

Государственное предприятие "Гарантированный покупатель" в феврале реализует около 90% электроэнергии по более низким ценам балансирующего рынка, поскольку предложение на рынке "на сутки вперед" (РСН) значительно превышает спрос. В январе «ГП» продавал на балансирующем рынке около 75% электроэнергии покупаемой по регулируемым ценам в «Энергоатоме» и «Укрэнерго».

"Предложение по заявкам значительно превышает спрос, дестабилизирующим рынок. Как следствие, мы продаем электроэнергию на РДС буквально по минимальным ценам. Однако даже это не спасает ситуацию — "Гарантированный покупатель" вынужден выходить на балансирующий рынок, где цена еще на треть ниже, чем на РДС", — прокомментировал заместитель директора по торговым операциям ГП Геннадий Иванов.

В связи с этим "Гарантированный покупатель" заявляет об убытках по итогам деятельности по выполнению PSO в течение января-февраля 2020 года.

https://biz.censor.net.ua/news/3174876/garantirovannyi_pokupatel_nachal_prodat_so_skidkoyi_90_elektroenergii

ExPro, 11.02.2020

Імпорт електроенергії у 2019 році: ключові бізнес-тренди

Дмитро Сидоров

Україна вперше отримала досвід імпорту електроенергії із запровадженням нової моделі ринку електроенергії, яка запрацювала з 1 липня 2019р. За даними системного оператора НЕК «Укренерго», у другому півріччі 2019р в нашу країну було імпортовано 2,7 млрд кВт-год, що загальному балансі становило лише 1,7%. У порівнянні з експортом, який протягом 2017-2019рр зберігався на рівні 5,2-6,5 млрд кВт-год, обсяг імпорту є досить суттєвим, адже він досяг 41,5% минулорічного експорту лише за півроку роботи ринку. За даними Державної фіскальної служби, загальні витрати на купівлю електроенергії у 2019р становили \$121,4 млн, що дорівнює 32% виручки від експорту (\$378,8 млн).

Варто виділити наступні основні тенденції, які склалися у II півріччі 2019р:

- Словаччина стала найбільшим постачальником електроенергії серед країн-сусідів в Україну у 2019р;
- Україна використала потенціал мереж для імпорту е/е з ЄС на 27%, а з країн-членів СНД – на 5,3%;
- ДТЕК став найбільшим імпортером електроенергії серед інших українських

компаній у 2019р;

- Білоруська держкомпанія «Беленерго» стала найбільшим постачальником електроенергії в Україну;
- Найбільше під системні обмеження потрапив імпорту в ОЕС України.

На український ринок одразу вийшли декілька найбільших європейських трейдерів.

Далі розглянути детально: країни-постачальники; імпортери; системні обмеження; продавці електроенергії в Україну.

Більш детально розглянути статтю можна за посиланням:

<https://expro.com.ua/statti/mport-elektroenerg-u-2019-roc-klyuchov-bznes-trendi->

Додаткова інформація на цю тему – РБК-Україна, 05.02.2020 «Кучеренко: введення додаткового платежу при експорті електроенергії – крок до енергокапітуляції». Якщо експорт електроенергії зупиниться - Україна втратить майже 400 млн доларів валютної виручки на рік через рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) щодо введення додаткових платежів для експортерів. Про це на своїй сторінці в Facebook написав народний депутат України, перший заступник голови комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Олексій Кучеренко**.

"З жовтня країна в односторонньому порядку пустила до себе імпорту електроенергію з Росії та Білорусі, що за демпінговими цінами вбиває наше виробництво. А сьогодні регулятор - НКРЕКП - прагне обкласти експорт платежем, який заборонений в Європі. Це збільшить ціну експортної електроенергії на 10-15% і зробить її неконкурентною. Експорт зупиниться", - написав Кучеренко.

Він також нагадав, що Україна має надлишок електроенергії і традиційно експортувала її до Угорщини, Польщі, Румунії, Молдови...

На його думку, **створення преференцій для імпорту електроенергії і намагання НКРЕКП зупинити її експорт призведе до енергетичної капітуляції України.**

<https://www.rbc.ua/rus/news/kuchenko-vedenie-dopolnitelnogo-platezha-1580891190.html>

Укринформ, Енергоатом, ЗАЕС, УНИАН, 13.02.2020

Ситуація на ринку електричної енергії вимагає негайних змін у Правилах ринку

У Міністерстві енергетики та захисту довкілля України відбулася нарада за участю представників державних підприємств НАЕК «Енергоатом», «Оператор ринку», «Гарантований покупець», НЕК «Укренерго» щодо ситуації на ринку електричної енергії.

Під час наради було проведено аналіз дій учасників ринку «на добу наперед» (РДН) та внутрішньодобового ринку, починаючи з січня 2020 року, який засвідчив збільшення кількості випадків подання заявок на продаж електроенергії на РДН у торговій зоні «ОЕС України», у яких наявне суттєве зниження рівня заявлених цін та значне збільшення заявлених обсягів у нічні години доби, що може вказувати на ознаки маніпулювання ринком.

Такі дії окремих учасників ринку вкрай негативно впливають на ринок електричної енергії загалом...

Згідно з вимогами постанови КМУ від 05.06.2019 № 483 ДП «НАЕК «Енергоатом» забезпечує продаж 85% відпущеної електричної енергії ДП

«Гарантований покупець». Зазначений напрям продажу є основним джерелом доходу та надходження грошових коштів для Компанії.

НАЕК «Енергоатом» неодноразово наголошувала, що для ліквідації спекулятивного викривлення ринку «на добу наперед» та балансуючого ринку необхідно внести зміни до Правил ринку шляхом встановлення коректних цінових обмежень та механізму ціноутворення під час врегулювання небалансів учасників ринку.

За підсумками наради було вирішено звернутися до Кабінету Міністрів України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг з пропозицією негайно врегулювати критичну ситуацію на ринку електричної енергії шляхом прийняття необхідних змін до правил ринку з метою стабілізації попиту і пропозиції на ринку електричної енергії та запобігання отриманню спекулятивних надприбутків недобросовісними учасниками ринку.

НАЕК «Енергоатом» закликає всіх учасників ринку електричної енергії утримуватись від маніпулятивних дій та дотримуватись одного з базових принципів функціонування ринку електричної енергії – добросовісної конкуренції.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2876282-situacia-na-rinku-elekttr-energii-vimagae-negajnih-zmin-u-pravilah-rinku-energoatom.html>

Інформація на цю тему – Obozrevatel, 13.02.2020 «На «схемі Геруса» наближені до нього компанії збагачуються на мільйони гривень – Олексій Кучеренко». <https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/na-shemi-gerusa-nablizheni-do-nogo-kompanii-zbagachuyutsya-na-miljoni-griven-kucherenko.htm>

ДТЕК, 12.02.2020

ДТЕК Енерго закликає відповідальні державні органи та учасників ринку вжити оперативних заходів щодо недопущення подальших маніпуляцій на ринку електричної енергії України

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), ДП «Оператор ринку», ДП «Гарантований покупець» в своїх останніх заявах підвердили факт масштабних маніпуляцій на «ринку на добу наперед» (РДН), на які компанія ДТЕК Енерго звертала увагу з осіні минулого року.

За даними НКРЕКП на ринку мають місце маніпуляції, ініційовані окремими трейдерами. Механіка цих зловживань зводиться до заявки неіснуючих обсягів електроенергії до продажу на РДН, що призводить до падіння ціни та неможливості виробників продати свою електроенергію на цьому сегменті ринку. На другому етапі ці ж учасники ринку закривають свою заявку електроенергією з балансуючого ринку, де в наслідок останніх змін до «Правил ринку» ціна складається нижча ніж на РДН. Таким чином, виробники продають електроенергію собі у збиток на балансуючому ринку, а недобросовісні трейдери використовують прогалини в нормативному регулюванні задля отримання надприбутків, продаючи «повітря».

Окрім збитків добросовісних учасників ринку, в першу чергу вітчизняних виробників електроенергії, ці маніпуляції призвели до важких наслідків для ДП «Гарантований покупець», про які держпідприємство повідомило 10 лютого.

Результатом багаточисленних звернень стала засторога від НКРЕКП (від 31 січня 2020 р.) недобросовісним учасникам ринку з нагадуванням щодо неприпустимості «здійснення дій, які заборонені Правилами поведінки».

Однак, загальне визнання проблеми недостатньо для її вирішення, а застереження, як продемонстрували останні торгові сесії, не впливають на поведінку недобросовісних гравців ринку.

ДТЕК Енерго закликає:

НКРЕКП: розпочати розслідування фактів зниження ціни на РДН із подальшим закриттям заявок ресурсом з балансуєчого ринку. Притягнути до відповідальності усіх причетних до маніпуляцій.

НКРЕКП: якнайскоріше внести зміни до Правил ринку, покликані зупинити викривлення роботи ринкових механізмів, відновити роль балансуєчого ринку електроенергії.

ДП «Оператор ринку»: оприлюднити перелік учасників ринку, які в заявках на продаж електричної енергії на РДН в січні-лютому 2020 року встановлювали мінімальні погодинні ціни продажу електроенергії.

Оператора системи передачі НЕК «Укренерго»: оприлюднити інформацію щодо погодинної та добової закупівлі електроенергії на балансуєчому ринку усіма трейдерами та постачальниками за період січня-лютого 2020 р.

Компанія ДТЕК Енерго розглядає означенні маніпуляції в якості шахрайства і розглядає можливості захисту своїх прав шляхом звернення до правоохоронних органів та суду. Разом з тим, компанія готова надати всю доступну їй інформацію, сприяти проведенню розслідування, а також розробці змін до Правил ринку у відповідності до європейської практики.

<https://energo.dtek.com/media-center/press/dtek-energo-prizyvaet-otvetstvennye-gosudarstvennye-organy-i-uchastnikov-rynka-prinyat-operativnye-mery-po-nedopuscheniyu-dalneyshikh-manipulyatsiy-na-rynke-elektricheskoy-energii-ukrainy/>

ПАО «ДОНБАССЭНЕРГО», 17.02.2020

Заявление ПАО «Донбассэнерго» относительно масштабных манипуляций на рынке, которые привели к необоснованному снижению цены на электроэнергию

В течение последних дней в профильном сообществе, а также близких к нему СМИ активно обсуждается тема манипуляций на рынке электрической энергии, направленных на снижение цены на электроэнергию на рынке «на сутки вперед» (РСВ). Некоторые дискуссии по этому вопросу направлены на возложение ответственности за факт масштабных манипуляций на тепловую генерацию.

И пока профильное сообщество дискутирует на предмет причастности тепловой генерации к фактам манипуляции, недобросовестные участники рынка продолжают подавать заявки на продажу с заведомо завышенными объемами электроэнергии на РСВ, которые не подтверждены реальными объемами закупки или рабочей мощностью оборудования. За проданные объемы «воздуха» такие продавцы получают живые деньги от Оператора рынка, а их открытая позиция впоследствии закрывается на балансирующем рынке по цене на 30 % ниже от РСВ в соответствующем часе, что дополнительно разбалансирует энергосистему.

ПАО «Донбассэнерго» заявляет о недопустимости возложения на тепловую генерацию ответственности за манипуляции на рынке и напоминает, что с сентября 2019 г. компания неоднократно поднимала вопрос несовершенности действующих Правил рынка и Правил РСВ/ВСП, а также открыто предлагала реальные механизмы, направленные на недопущение подобных манипуляций на рынке.

В настоящее время тепловая генерация несет значительные убытки в связи с

тем, что цена на рынке находится на уровне переменных затрат (топливной составляющей производства), а при разгрузке ТЭС эти убытки приобретают катастрофический характер по причине непокрытия возрастающих при снижении производства удельных условно-постоянных затрат. Основной актив компании – Славянская ТЭС – в настоящее время не способна закупать уголь и выполнять текущие ремонтные программы, что ставит под угрозу возможность поддержки в рабочем состоянии маневренного оборудования для оперативного покрытия сезонных пиков в ОЭС Украины.

На сайте НКРЭКУ 14 февраля 2020 г. появилось сообщение о совещании, которое было проведено в связи с вышеуказанными манипуляциями на рынке электрической энергии. Как следует из пресс-релиза Регулятора, «на совещании рассмотрели подробные результаты работы на рынке «на сутки вперед» и внутрисуточном рынке за январь и первую декаду февраля 2020 года и констатировали, что некоторые компании при продаже электрической энергии существенно занижают уровень заявленных цен и значительно увеличивают заявленный объём в ночные часы суток, что свидетельствует о манипуляции рынком. При этом отсутствует подтверждение указанных заявок реальным физическим/импортированным объёмам электрической энергии». Это сообщение свидетельствует, что Регулятор идентифицировал участников рынка, которые в указанный период продавали «воздух» на разных его сегментах.

«Донбассэнерго» призывает государственного Регулятора опубликовать на официальном веб-сайте перечень участников рынка, допуская манипуляции в указанный период, а также незамедлительно вмешаться в сложившуюся ситуацию, остановить действие искаженных нерыночных механизмов и сократить объёмы балансирующего рынка для стабилизации энергосистемы.

С этой целью в кратчайшие сроки внести изменения в Правила рынка, которые усовершенствуют действующие на нем механизмы и исключат риски манипуляций. Среди таких изменений:

Первоочередные. Введение двух различных цен в каждом часе на покупку и продажу электроэнергии на балансирующем рынке – покупка небаланса не ниже +15% от уровня Price Cap; продажа небаланса на уровне -90% от цены РСВ в соответствующем часе (исключит получение манипулятивной выгоды на балансирующем рынке).

Включение 8-го и 24-го часов в зону дневного ценового ограничения (обеспечит экономически обоснованными ценами дефицитные часы).

Снятие ценовых ограничений на продажу электроэнергии Гарантированным покупателем (снимет нерыночные ограничения с крупнейшего продавца на рынке).

Среднесрочные. Введение «финансового» механизма PSO вместо «товарного» (исключит финансовое несбалансирование Гарантированного покупателя).

Изменение подхода к расчету и утверждению Price Cap путем определения верхнего или нижнего граничного уровня цены и прекращение деления суток на дневной и ночной периоды.

Введение ответственности ВИЭ за создаваемый небаланс (снижение разбалансирования системы из-за низкого качества прогноза производства).

Внедрение рынка мощности для генераций (по аналогии с европейскими рынками).

Для справки. По состоянию на 01.11.2020г. 60,86% акций ПАО «Донбассэнерго» принадлежат Частному акционерному обществу «ЭНЕРГОИНВЕСТ ХОЛДИНГ», 25% + 1 акция – государству в лице Фонда государственного имущества Украины,

14,14% – другим миноритарным акционером.

ПАО «Донбассэнерго» объединяет две электростанции – Славянскую и Старобешевскую ТЭС (последняя с 2014 г. находится на не подконтрольной Украине территории). С марта 2017 г. показатели производственной деятельности активов, расположенных на временно оккупированной территории в Донецкой области, не включаются в отчетность «Донбассэнерго» в связи с приостановлением управления.

Установленная мощность Славянской ТЭС составляет 880 МВт.

https://de.com.ua/news/novosti/zajavlenie_pao_%c2%abdonbassenergo%c2%bb_otnositelno_masshtabnyh_manipuljacij_na_rynke_kotorye_priveli_k_neobosnovannomu_snizheniju_ceny_na_elektroenergiju

Главком, 14.02.2020

Спритність рук – і три мільярди в кишені. Гучна афера на енергоринку

Наталка Прудка

Ділки купували дешево атомну електроенергію, призначену для населення, і збували її в рази дорожче промисловості

Де береться «дешевий» струм? Забезпечувати пільгову ціну населенню уряд зобов'язав державні підприємства «Енергоатом» та «Укргідроенерго». Вони відповідно до покладених спеціальних обов'язків (ПСО) продають велику частку своєї електроенергії за пільговими цінами ДП «Гарантований покупець». «Енергоатому» доводиться задешево віддавати 90% від обсягу виробленої електроенергії, «Укргідроенерго» - 35%. І от за рахунок махінацій з цим дешевим ресурсом оператори ринку «наварили» мільярди гривень.

«Завищені обсяги продажу електроенергії за спеціальними цінами створюють умови для її перепродажу недобросовісними учасниками ринку», - попереджав **Юрій Недашковський**, на той момент президент «Енергоатома», на круглому столі енергетичного комітету Верховної Ради. Але присутні там представники державних структур тоді його «не почули».

І це ще не всі наслідки афери на енергоринку. Вимивання мільярдів гривень споживачів з ринку на користь спекулянтів призвело до провалу в розрахунках з генерацією, в першу чергу з «Енергоатомом».

З більш детальними аргументами автора детальними аргументами автора публікації можна ознайомитися за посиланням:

<https://glavcom.ua/economics/finances/spritnist-ruk-i-tri-milyardi-v-kisheni-guchna-afeta-na-energorinku-659392.html>

Інформація на цю тему – Obozrevatel, 13.02.2020 **«Маніпуляції на ринку: «Енергоатом» погрожує зупинити постачання електроенергії населенню».**

<https://www.obozrevatel.com/economics/manipulyatsii-na-rynke-energoatom-ugrozhaet-ostanovit-postavki-elektroenergii-naseleniyu.htm>

ExPro, 27.02.2020

Мінекоенерго оцінює дефіцит "Гарантованого покупця" у 2020р у 19 млрд грн

Міністерство енергетики та захисту довкілля представило нову оцінку дефіциту ДП "Гарантований покупець" на 2020р - 19 млрд грн. **Про це під час Ukraine Energy Forum 2020 повідомив заступник міністра Костянтин Чижик.**

"Дефіцит "Гарантованого покупця" на 2020р за нашими оцінками оцінюється в 19 млрд грн", - сказав він.

Як раніше повідомляло агентство ExPro, 29 січня директор ДП «Гарантований

покупець» **Костянтин Петриковець** оцінив дефіцит підприємства у 8,2 млрд грн, а 21 лютого міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель** повідомив про дефіцит «Гарпоку» на рівні 17 млрд грн.

<https://expro.com.ua/novini/mnekoenergo-ocnyu-deficit-garantovanogo-pokupcyu-u-2020r--u-19-mlrd-grn>

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, Українська Енергетика, 28.02.2020 «Гарантований покупець» повністю розрахувався перед виробниками з ВДЕ за 2019р». ДП «Гарантований покупець» 28 лютого перерахував альтернативній генерації 500 млн грн, таким чином підприємство повністю розрахувалося перед виробниками з ВДЕ за 2019р.

<https://expro.com.ua/novini/garantovaniy-pokupec-povnstyu-rozrahuvavsya-pered-virobnikami-z-vde-za-2019r>

УНІАН, ExPro, Українські новини, 03.03.2020 **«З початку року борг Гарантованого покупця перед Енергоатомом сягнув майже 3 млрд грн».**

https://www.unian.ua/economics/energetics/10899230-z-pochatku-roku-borg-garantovanogo-pokupcyu-pered-energoatomom-syagnuv-mayzhe-3-milyardiv-griven.html?utm_source=unian&utm_medium=related_news&utm_campaign=related_news_in_post

Енергоатом, Укрінформ, 03.03.2020 **«Енергоатом пропонує створити робочу групу для розв'язання критичних проблем ринку електроенергії».**

http://www.energoatom.com.ua/ua/press_centr-19/novini_kompanii-20/p/energoatom_proponue_minekoenergo_stvoriti_robocu_grupu_dla_rozv_azanna_kriticnih_problem_rinku_elektroenergii-45846

ExPro, Українська Енергетика, 27.02.2020 **"Укренерго" боргує "Гарантованому покупцю" 2,5 млрд грн".**

<https://expro.com.ua/novini/ukrnergo-borgu-garantovanomu-pokupcyu-25-mlrd-grn>

ExPro, 27.02.2020 **«Борги учасників балансуючого ринку перед "Укренерго" досягли 1,2 млрд грн».**

<https://expro.com.ua/novini/borgi-uchasnikv-balansuyuchogo-rinku-pered-ukrenergo-dosyagli-12-mlrd-grn>

Енергореформа, OilPoint, Центр досліджень енергетики, Terminal, 14.02.2020

«Енергоатом» настаивает на внесении изменений в правила рынка э/э во избежание манипуляций

НАЭК "Энергоатом" считает необходимым внести изменения в правила рынка электроэнергии путем установления корректных ценовых ограничений и механизма ценообразования при урегулировании небалансов участников рынка.

Согласно сообщению НАЭК 14 февраля, это позволит ликвидировать спекулятивное искажение рынка "на сутки вперед" (РСВ) и балансирующего рынка.

"Анализ действий участников РСВ и внутрисуточного рынка (ВСП), начиная с января 2020 года, проведенный на совещании в Минэкоэнерго при участии госпредприятий НАЭК "Энергоатом", "Оператор рынка", "Гарантированный покупатель", НЭК "Укрэнерго", показал увеличение количества случаев подачи заявок на продажу электроэнергии на РСВ в торговой зоне ОЭС Украины с существенным снижением уровня заявленных цен и значительным увеличением заявленных объемов в ночные часы, и это может указывать на признаки манипулирования рынком", – поясняют в компании.

Как отмечает НАЭК, такие действия отдельных участников рынка крайне негативно влияют на рынок электроэнергии в целом, а также на выполнение специальных обязательств ГП "ГарПок", который лишен возможности своевременно и в полном объеме обеспечивать расчеты с производителями электроэнергии.

В НАЭК добавили, что по итогам совещания было решено обратиться к Кабинету министров и Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), с

предложением немедленно урегулировать критическую ситуацию на рынке электроэнергии путем принятия необходимых изменений в правила рынка.

Глава НКРЭКУ **Валерий Тарасюк** заявил: "У нас рынок новый, мы наблюдаем за тем, что происходит. Буквально вчера провели совещание с большинством участников рынка, чтобы проанализировать и понять. Скажу сразу: в настоящее время нет того, кто бы полностью понимал происходящее. На то он и рынок. Однако мы все изучаем. Реагировать на манипуляции, конечно, будем".

<http://reform.energy/news/energoatom-nastaivaet-na-vnesenii-izmeneniy-v-pravila-rynka-ee-vo-izbezhanie-manipulyatsiy-13698>

Інформація на цю тему – ExPro, 14.02.2020 «Розслідування НКРЕКП: гравці маніпулювали ринком, завищуючи обсяги продажу у нічні години».

<https://expro.com.ua/novini/rozsliduvannya-nkrekp-gravc-manpulyovali-rinkom-zavischuyuchi-obsyagi-prodaju-u-nchn-godini>

ExPro, Энергореформа, Українська Енергетика, 14.02.2020
**«Енергоатом» через борги з 12 лютого зменшив продаж е/е
 «Гарантованому покупцю»**

ДП «НАЕК «Енергоатом» з 12 лютого обмежило продаж електроенергії для ДП «Гарантований покупець» на 25% у зв'язку із накопиченням непогашеної заборгованості з боку покупця, 14 лютого повідомила прес-служба генеруючої компанії.

«Оскільки ДП «Гарантований покупець» порушило строки оплати та накопичило заборгованість за електричну енергію перед ДП «НАЕК «Енергоатом», з 00 год. 00 хв. 12 лютого 2020 року компанія обмежила продаж (відпуск) електричної енергії з АЕС для ДП «Гарантований покупець».

«Зазначене обмеження жодним чином не вплинуло на виконання «Гарантованим покупцем» обов'язку в частині продажу електроенергії постачальникам універсальних послуг для потреб населення. Постачальники універсальних послуг отримують заявлені ними обсяги електроенергії, необхідні для забезпечення побутових споживачів», - додали в компанії. «Енергоатом» готовий відновити поставки електроенергії після сплати «Гарантованим покупцем» боргів та штрафних санкцій за порушення графіку оплати.

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, 17.02.2020 «Обмеження продажу атомної генерації для потреб ПСО дестабілізує ринок». «Скорочення відпуску атомної електроенергії... призведе до збитковості «Гарантованого покупця» та лишить можливості для подальших розрахунків з ДП «НАЕК «Енергоатом» за куплену електроенергію. Результатом цього стане подальше накопичення заборгованостей, лавиноподібне збільшення штрафних санкцій до «Гарантованого покупця» та ще більша дестабілізація ринку», - йдеться у повідомленні.

Як наслідок, «Гарантований покупець» постане перед суттєвою загрозою зриву виконання спеціальних обов'язків.

<https://expro.com.ua/novini/energoatom-cherez-borgi-z-12-lyutogo-zmenshiv-prodaj-ee-garantovanomu-pokupcyu->

Укрінформ, УНІАН, ExPro, 17.02.2020 «Гарантований покупець має усі необхідні важелі для виконання спецобов'язків».

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2877918-garantovanij-pokupec-mae-usi-neobhidni-vazeli-dla-vikonanna-specobovazkiv-energoatom.html>

Facebook, 02.03.2020 **«Олексій Кучеренко: Трагікомедія енергоринку і найбільшої енергокомпанії Енергоатому»**, Алексей Кучеренко (екс-міністр ЖКХ).

**ПРОПОНУЮТЬСЯ ДЛЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ
ДОДАТКОВІ ПОВІДОМЛЕННЯ:**

1. Гарантований покупець фіналізує виплати за «зеленим» тарифом за 2019 рік (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=266>)
2. Гарантований покупець готується до запуску «зелених» аукціонів (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=267>)
3. Гарантований покупець одержав технічну підтримку від Проєкту енергетичної безпеки USAID (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=268>)
4. Гарантований покупець отримує збитки через ситуацію на ринку (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=270>)
5. Гарантований покупець виконав виплати за «зелену» електроенергію (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=271>)
6. Регулятор затвердив вартість послуги Гарантованого покупця за грудень (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=272>)
7. Про обмеження відпуску атомної електроенергії для виконання спецобов'язків (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=273>)
8. Гарантований покупець вчасно розрахувався за «зеленим» тарифом (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=274>)
9. Наслідки обмеження продажу електроенергії Гарантованому покупцю з боку Енергоатома (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=276>)
10. Коментар Гарантованого покупця щодо заяв про наявність всіх можливостей для виконання спецобов'язків (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=277>)
11. Торгівельна діяльність Гарантованого покупця у січні 2020 року (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=278>)
12. Гарантований покупець продовжує розрахунки за «зеленим» тарифом за 2019 рік (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=281>)
13. Гарантований покупець виконав авансовий платіж за електроенергію лютого (<http://www.gpee.com.ua/main/news?id=282>)

Українська Енергетика, 14.02.2020

Експорт електроенергії в січні перевищив імпорт майже на чверть

"За перший місяць нового року загалом в енергосистему України надійшло 15 175,3 млн кВт-год електроенергії, з них 14 614,63 кВт-год виробили українські електростанції, а імпорт – 560,66 МВт-год", - йдеться у повідомленні пресслужби "Укренерго". Пресслужба зазначила, що імпорт в об'єднану енергосистему, яка синхронізована з енергосистемами Росії та Білорусі та Молдови дещо збільшився і склав 110,9 млн кВт-год. Зокрема, з РФ – 17,9 млн кВт-год, а з Білорусі – 93 млн кВт-год.

Експорт електроенергії в січні становив 697,17 млн кВт-год.

Найбільше електроенергії було експортовано до Угорщини, Румунії, Польщі та Молдови. Загалом, експорт становив майже 5% від загального виробництва електроенергії в Україні.

<https://ua-energy.org/uk/posts/eksport-elektroenerhii-v-sichni-perevyshchyv-import-maizhe-na-chvert>

Додаткова інформація на цю тему – **БізнесЦензор, 11.02.2020 «Выручка от экспорта электроэнергии подскочила в январе на 36%».** Украина в январе 2020 года увеличила выручку от экспорта электроэнергии на 36,4% (на \$11,2 млн) по сравнению с аналогичным периодом 2019 года – до \$41,96 млн. Об этом сообщает

Интерфакс-Украина со ссылкой на данные Государственной таможенной службы.

В Венгрию в прошлом месяце поставлена электроэнергия на \$22,68 млн, Польшу – на \$8,54 млн, Румынию – на \$7,69 млн, другие страны – на \$3,05 млн.

Кроме того, Украина в январе 2020 года импортировала электроэнергию на \$25,96 млн, в том числе из Венгрии на \$12,71 млн, Словакии – на \$7,92 млн, Беларуси – на \$2,83 млн, других стран – \$2,5 млн.

https://biz.censor.net.ua/news/3175123/vyruchka_ot_eksporta_elektroenergii_podskochila_v_yanvare_na_36

Энергореформа, 14.02.2020

Импорт э/э в Украину в январе составил 3,7% от объема поступившего ресурса

Украина в январе 2020 г. импортировала 560,66 млн кВт-ч электрической энергии, что составляет 3,7% от общего объема э/э, поступившей в энергосистему страны.

...большая часть импорта – 449,73 млн кВт-ч (80,2%) пришлась на торговую зону "Бурштынский остров". Из Словакии было импортировано 329,11 млн кВт-ч (73,18% от общего объема импорта в данную торговую зону), что в 2,1 раза больше среднемесячного в 2019 году показателя по данному направлению. Импорт из Венгрии составил 97 млн кВт-ч (21,57%), Румынии – 23,62 млн кВт-ч (5,25%).

"Рост импорта электроэнергии из Словакии обусловлен увеличением с 400 МВт до 600 МВт пропускной способности межгосударственных сечений между Украиной и Словакией с конца ноября 2019", – отмечается в сообщении.

В свою очередь импорт в Объединенную энергосистему страны (ОЭС) составил 110,9 млн кВт-ч (19,8% от общего объема импорта), из них 93 млн кВт-ч (83,86%) пришлось на Беларусь, 17,9 млн кВт-ч (16,14%) – на Россию.

Комментируя мероприятия по обеспечению операционной безопасности энергосистемы, в "Укрэнерго" отметили, что в январе импорт в ОЭС был ограничен на 475,8 млн кВт-ч. Объем ограничений из РФ составил 374,6 млн кВт-ч, из Беларуси соответственно 101,2 млн кВт-ч.

По сравнению с декабрем объем импорта э/э увеличился на 12,25%, в частности импорт из Словакии – на 92,56%, из Румынии – на 20,43%, Беларуси – 91,15%, из России – уменьшился на 30,67%, из Венгрии – в 2,4 раза.

В свою очередь экспорт э/э в январе составлял 697,17 млн кВт-год, что на 24,4% (136,5 млн кВт-ч) выше объема импорта. Большая часть э/э – 277,6 млн кВт-ч (39,82%) была реализована в Венгрию, 222,7 млн кВт-ч (31,94%) – в Румынию, 151,2 млн кВт-ч (21,69%) – Польшу, 45,2 млн кВт-ч (6,48%) – в Молдову.

<http://reform.energy/news/import-ee-v-ukrainu-v-yanvare-sostavil-37-ot-obema-postupivshego-v-energostemu-resursa-13696>

Obozrevatel, 18.02.2020

Импорт електроенергії з РФ може спровокувати безробіття в Україні

Импорт російського струму, який розпочався з ініціативи голови комітету ВР з енергетики **Андрія Геруса**, призведе до кризи в енергетичній та вугільній галузях, тисячі українських енергетиків та шахтарів втратять роботу. Про це заявила голова парламентського комітету з питань інтеграції України з ЄС **Іванна Климпуш-Цинцадзе** в ефірі телеканалу Україна 24.

Нагадаємо, раніше народний депутат України, Голова Незалежної профспілки гірників України **Михайло Волинець** заявив, що голова енергетичного комітету ВР

Андрій Герус зраджує інтереси України, лобіюючи імпорт електроенергії з Росії, який знищує вітчизняну генерацію та вугільну галузь.

Федерація роботодавців паливно-енергетичного комплексу України зверталась до президента, прем'єра, секретаря РНБО та голови НКРЕКП з закликом зупинити імпорт електроенергії з РФ, наголошуючи, що імпорт російського струму загрожує зупинкою 75% українських вугледобувних підприємств та більшості атомних блоків.

<https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/import-elektroenergii-z-rf-mozhe-sprovokuvati-bezrobittya-v-ukraini-klimpush-tsintsadze.htm>

Урядовий портал, 19.02.2020

Приєднатися до електричних мереж буде простіше

Кабмін ухвалив Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо зміни процедури приєднання до електричних мереж та створення передумов для зменшення оплати за нього. Зокрема, пропонується розділити ставку стандартного приєднання для замовника на дві складові (за лінійну складову і за потужність), розділити функції стосовно державного контролю за процесом приєднань між Регулятором і Держенергонаглядом, а також розширити повноваження Регулятора.

Впродовж останніх 10 років ситуація із приєднанням до електричних мереж стабільно погіршувалася. З січня минулого року запрацював новий порядок приєднань до електричних мереж. Але проблеми стандартних приєднань і приєднань до мереж оператора системи передачі залишилися (ОСР)...

У законопроекті, який пропонує Уряд, передбачено:

- нова формула визначення ставки плати за потужність. А саме: додатковий понижуючий параметр — коефіцієнт одночасності.

- зміна вартості стандартного приєднання для замовника – розбили на лінійну складову і складову за потужність.

- посилення державного контролю за приєднаннями, збільшення повноваження НКРЕКП і Держенергонагляду. А також розділення функції щодо державного контролю за процесом приєднань між Регулятором і Держенергонаглядом, який у режимі єдиного вікна прийматиме скарги замовників щодо порушень у процесі приєднань та виноситиме приписи обов'язкові до виконання монополістами. А от Регулятор, отримавши подання на штрафи від Держенергонагляду, виступатиме арбітром і застосовуватиме штрафні санкції.

- окрема процедура приєднання для великих забудовників - включення до інвест-програм природних монополістів заходи по прискоренню приєднань.

<https://www.kmu.gov.ua/news/minekoenergo-priyednatisya-do-elektrichnih-merezh-bude-prostishe>

Українська Енергетика, 21.02.2020

Покривати дефіцит "ГарПока" будуть за рахунок споживачів — Оржель

Покриття дефіциту "Гарантованого покупця" може лягти на плечі споживачів. Про це під час круглого столу, присвяченого концепції "зеленого переходу" сказав міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель**.

"При всьому бажанні знайти компроміс, ми прорахували поточну ситуацію, 17-мільярдний дефіцит. Покривати маємо за рахунок збільшення тарифів для

споживачів. Ті рішення, які ми будемо ухвалювати в рамках взаємодії з інвесторами, є абсолютно недостатніми", - зазначив Оржель.

За його словами, додаткових вкладень також потребують мережі.

"Якщо не буде мереж, ми не зможемо продати кіловат-годину. І давайте не забувати: зменшення споживання на 10%. Можливо буде і більше. Інвесторам чітко треба зрозуміти: енергетика — це баланс кожної секунди", - сказав Оржель.

Він зазначив, що споживачі уже шукають альтернативні шляхи енергопостачання через зростання тарифу.

"Дуже показово, що ми закладаємо ці витрати у тариф ОСП (оператор системи передач, - ред.), багато бізнесу уже думає встановити розподілену зелену генерацію, щоб зекономити на тарифі транспортування і розподілу", - додав Оржель.

ДП "Гарантований покупець" закуповує електроенергію у виробників за "зеленим" тарифом та забезпечує виконання ПСО (купує 90% та 10% відпуску електроенергії НАЕК "Енергоатом" та ПрАТ "Укргідроенерго" на потреби населення та для компенсації втрат в мережах).

Раніше у Міністерстві енергетики та захисту довкілля прогнозували, що дефіцит "Гарантованого покупця" може сягнути 13,5 млрд грн в 2020 році.

Наразі міністерство готує комплексний пакет заходів для стабілізації ситуації з ВДЕ, однак робить це із затримкою: урядовий законопроект змін до закону "Про альтернативні джерела енергії" та в закон "Про ринок електроенергії" для перегляду "зеленого" тарифу мали оприлюднити наприкінці січня 2020 року.

Пакет змін передбачає нову модель державної підтримки ВДЕ: припинення субсидування втрат у електромережах, підтримка учасників, які погодились на реструктуризацію "Зеленого" тарифу, покращений PrePPA, підвищення цін для побутових споживачів електроенергії з великим обсягом споживанням. **Від учасників ринку очікувалась добровільна реструктуризація, скорочення строків введення в експлуатацію об'єктів ВДЕ за "зеленим" тарифом, зміна положень щодо відповідальності за небаланс.**

<https://ua-energy.org/uk/posts/pokryvaty-defitsyt-harpoka-budut-za-rakhunok-spozhyvachiv-orzhel>

ua-energy.org, 03.03.2020

Мінекоенерго збільшило прогнозний дефіцит "Гарантованого покупця"

Дефіцит державного підприємства зріс ще на 2 млрд грн порівняно з попереднім прогнозом

Обсяг фінансування виробників у рамках "зеленого" тарифу у 2020 році перевищить 30 млрд грн, таким чином, дефіцит ДП "Гарантований покупець" становитиме 19 млрд грн. Про це йдеться у повідомленні Міністерства енергетики та захисту довкілля.

"За прогнозом Мінекоенерго, обсяг необхідного фінансування виробникам в рамках "зеленого" тарифу у 2020 році перевищить 30 млрд грн і надалі лише зростатиме. Це призведе до суттєвого збільшення фінансового навантаження на ринок електроенергії, зростання обсягу субсидювання за рахунок державних енергогенеруючих компаній та тарифу оператора системи передачі", - йдеться у повідомленні.

Таким чином, у 2020 році очікується поява значного дефіциту кошторису ДП "Гарантований покупець" в обсязі близько 19 млрд грн.

"Поточний обсяг заборгованості ДП перед виробниками за відпущену в січні –

лютому 2020 року за "зеленим" тарифом електричну енергію вже становить близько 2 млрд грн", - наголосили у Мінекоенерго.

<http://ua-energy.org/uk/posts/minekoenerho-zbilshylo-prohnoznyi-defitsyt-harantovanoho-pokuptsia>

Позиція (Запоріжжє), №9, 27.02.2020

Ущерб подкрался незаметно

Изменения правил рынка электроэнергии, предложенные Национальной комиссией, осуществляющей государственное регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), нанесут ущерб государственным предприятиям.

Этом говорится в сообщении НАЭК «Энергоатом». В нем отмечается, что в проекте решения регулятора предусматриваются изменения механизмов ценообразования небалансов и ценообразования на балансирующем рынке. Указанные изменения приведут к убыткам государственных компаний «Энергоатом» и «Гарантированный покупатель», которому «Энергоатом» обязан продавать 85% производимой на АЭС электроэнергии.

- Причина – отсутствие стимулов для поставщиков покупать ее на «рынке на сутки вперед». В такой ситуации дополнительные убытки понесет не просто государственное предприятие, которое является оператором АЭС и производителем половины электроэнергии в Украине. Компания, которая 85% своей электроэнергии продает по самым низким в стране (и вообще в мире) ценам для выполнения всех социальных обязательств государства перед населением, - говорят в «Энергоатоме».

Отметим, что компании-поставщики электроэнергии в коллективном заявлении предупреждали, что в случае принятия НКРЭКУ изменений в Кодекс системы передачи экспорт электроэнергии может полностью прекратиться.

Ліга.Бизнес, 26.02.2020

Всеволод Ковальчук: Ситуация на рынке электроэнергии критическая

Зайка Богдан

Из-за роста возобновляемой энергетики, на рынке электроэнергии уже критическая ситуация. Об этом заявил исполняющий обязанности руководителя Укрэнерго **Всеволод Ковальчук**. По его словам, сложившуюся ситуацию нужно было исправлять еще предыдущему правительству, или по крайней мере, в первые дни – нового.

"В этом году сложившуюся ситуацию исправить невозможно. Сейчас мы говорим о спасении ситуации до конца 2021-2022 года", - отметил он.

"Каждый месяц задержки с принятием решения относительно разрешения на строительство по старому тарифу, задержки со стартом "зеленых" аукционов, введением ответственности за небалансы или стимулирования систем накопления электроэнергии, будет усугублять проблемы энергетической системы", - добавил он...

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/ukrenergo-situatsiya-na-rynke-elektroenergii-uje-kriticheskaya>

ExPro, 25.02.2020

УЕБ запровадила торгівлю коефіцієнтами та блочні заявки для торгів електроенергією

«Українська енергетична біржа» запровадила нові гнучкі торгові інструменти, а

саме блочні заявки та торги коефіцієнтами, які розширяють можливості учасників на ринку двосторонніх договорів, йдеться у повідомленні сайті біржі від 25 лютого.

Блочні заявки дають можливість трейдеру сформувати графік купівлі або продажу не в рамках стандартних продуктів (пік, позапік та база), а задати окремі параметри (обсяги та ціни) для вибраних годин та діб. Таким чином, трейдер зможе наблизити графік купівлі за двостороннім договором до фактичного графіку його споживачів. При формуванні позиції ініціатор зазначає години (одна чи декілька), відповідний період відпуску (відбору) та дні.

Також біржа запровадила торгівлю коефіцієнтами. Даний підхід дозволить учаснику торгів, який, наприклад, продає значні обсяги на тривалий період прив'язати ціну реалізації до ціни-індикатора, яка ситуативно змінюється в залежності від ринкових умов. Таким індикатором може виступити середньозважена ціна на РДН, індекси на європейському ринку та ін. Коефіцієнт може бути як менше одиниці (дисконт до ціни-індикатора) або вище одиниці (премія до ціни-індикатора). Торгівля коефіцієнтами дозволяє хеджувати ризики значної зміни цінової ситуації на ринку електроенергії протягом періоду дії довгострокового двостороннього договору.

<https://expro.com.ua/novini/ueb-zaprovadila-torgvlyu-koefcntami-ta-blochn-zayavki-dlya-torgv-elektroenergyu>

Додаткова інформація на цю тему – Энергореформа, 27.02.2020 «Потребители выиграют от долгосрочных контрактов на рынке электроэнергии – YASNO». "Долгосрочные контракты позволят участникам рынка совместно формировать ценовые ожидания, "фиксировать" позицию, дать начало развитию финансовых инструментов, снизят волатильность и непредсказуемость на рынке электроэнергии", – сказал директор по развитию бизнеса YASNO **Александр Онищенко** на Украинском Энергетическом Форуме 27 февраля.

<http://reform.energy/news/potrebiteli-vyigayut-ot-dolgosrochnykh-kontraktov-na-rynke-elektroenergii-yasno-13773>

ExPro, 28.02.2020

НКРЕКП включила 8-му годину ранку на РДН та ВДР в години максимального навантаження

Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг, 28 лютого внесла зміни до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, згідно яких з 29 лютого 2020р на цих сегментах ринку стає розширеним денний період доби (години максимального навантаження) – він починатиметься не з 08:00 (як зараз), а з 07:00 і триматиме до 23:00.

Комісія змінила години мінімального навантаження та встановила їх з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00. На сьогодні вони встановлені з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00. Таким чином, регулятор збільшив проміжок годин максимального навантаження за рахунок включення в нього восьмої години ранку.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-vklyuchila-8-mu-godinu-ranku-na-rdn-ta-vdr-v-godini-maksimalnogo-navantajennya>

ExPro, 12.02.2020

Імпорт е/е з Росії та Білорусі є мізерним, проте він стримує ріст цін – НКРЕКП

Імпорт електроенергії з країн, які не входять до складу Енергетичного Співтовариства та ENTSO-E (Росії та Білорусі), має мізерні обсяги, проте він є стримуючим чинником для зростання цін на внутрішньому високонцентрованому ринку. Про це 12 лютого під час брифінгу в Кабінеті міністрів заявив голова

НКРЕКП Валерій Тарасюк.

«Він – мізерний у нас. Візьміть вчорашній день (11 лютого) – з Росії імпорт «нуль», сьогоднішній день (12 лютого) – з Білорусі здається «нуль». Він зараз мізерний, але він є тим чинником, який стримує наших гравців (а я нагадаю у нас ринок високонцентрований) при формуванні цінових заявок», - сказав Тарасюк.

Також він додав наступне: «Піввідсотка імпорту може давати ефекти стримування ціни в 10%, а може більше відсотків, ми це ще вивчаємо».

<https://expro.com.ua/novini/mport-ee-z-ros-ta-blorus--mzernim-prote-vn-strimu-rst-cn--nkrekp>

ExPro, 12.02.2020

Суд призупинив рішення НКРЕКП

про обов'язок експортерів сплачувати тариф на передачу

Обґрунтовуючи прийняте рішення, заступник голови правління «Укренерго» **Андрій Немировський** пояснив, що якщо експортери не будуть сплачувати тариф на передачу, то вони опиняться в привілейованому становищі у порівнянні із імпортерами, які сплачують такий тариф іноземному оператору. За його словами, неможливо здійснювати експорт електроенергії без використання системи передачі, а за цю послугу треба сплачувати.

З точки зору ДТЕК, яку представив керівник напряму правового забезпечення трейдингової діяльності на зовнішніх ринках D.Trading **Данило Петренко, експорттер** не використовує обладнання мереж, тому він не має сплачувати послугу з диспетчеризації. За його словами, фізична передача електроенергії «відбувається у віртуальній точці».

<https://expro.com.ua/novini/sud-prizupiniv-rshennya-nkrekp-pro-obovyazok-eksporterv-splachuvati-tarif-na-peredachu>

Інформація на цю тему – ExPro, 07.02.2020 «Рішення НКРЕКП: експортери електроенергії мають сплачувати тариф на передачу».

<https://expro.com.ua/novini/rshennya-nkrekp-eksporteri-elektroenerg-mayut-splachuvati-tarif-na-peredachu>

ExPro, 04.03.2020

Учасники ринку заборгували «Укренерго» за 2019р за послуги з диспетчеризації та передачі 1,5 млрд грн

Учасники ринку заборгували системному оператору НЕК «Укренерго» за послуги з диспетчеризації та передачі 1,5 млрд грн, що становить 9,5% від нарахованої суми коштів. Про це під час зустрічі в Energy Club 4 березня повідомив директор з ринкових операцій «Укренерго» **Микита Вишневський**.

Згідно презентації «Укренерго», борг учасників ринку перед оператором за послуги з передачі у 2019р становить 1,2 млрд грн (із 14,5 млрд грн нарахованої загальної суми), з яких 423 млн грн – це недоотримані кошти від тих підприємств, які оскаржили тарифи НЕК через суд. Борг за диспетчеризацію у 2019р становив 0,3 млрд грн, що складає 23% від нарахованої суми.

Вишневський також повідомив, що «Укренерго» за друге півріччя 2019р виплатило ДП «Гарантований покупець» 7,272 млрд грн, тоді як вартість його послуг (скоригована після перерахунку кількості електроенергії для потреб населення) становить 6,841 млрд грн, таким чином переплата на користь «Гарантованого покупця» становить 431 млн грн.

<https://expro.com.ua/novini/uchasniki-rinku-zaborguvali-ukrenergo-za-2019r-za-poslugi-z-dispetcherizac-ta-peredach-15-mlrd-grn>

Энергореформа, 04.03.2020

Адресное управление режимами потребления э/э позволит создать стимулы к активному сотрудничеству субъектов рынка и потребителей в ОЭС Украины (научное мнение)

**Владимир Находов, д.т.н., доцент НТУ Украины
"Киевский политехнический институт им. И. Сикорского"**

**Анатолий Замулко, к.т.н., доцент НТУ Украины
"Киевский политехнический институт им. И. Сикорского"**

Однією з найбільших відчутних проблем електроенергетичної галузі України завжди була і є суттєва нерівномірність добових графіків попиту споживачів на електричну потужність, що у поєднанні з дефіцитом маневрених генеруючих потужностей в ОЕС України спричиняє значний негативний вплив на надійність та економічність її функціонування, а отже, і на ціни на електроенергію.

Створення в ОЕС додаткових маневрених генеруючих потужностей вимагає значних фінансових та матеріальних витрат, а також тривалого часу. З іншого боку, відомо, що цілком можливим та доцільним шляхом є залучення до вирішення зазначеної проблеми споживачів електроенергії, зокрема, здійснюючи управління їх попитом на електричну потужність. Можна стверджувати, що такий шлях на сьогоднішній день слід вважати найменш витратним, найбільш швидким і реальним для української електроенергетики.

Звичайно, можна сподіватися, що економічні механізми нової моделі РЕЕ поступово почнуть сприяти вирівнюванню добових графіків електричного навантаження ОЕС України.

...зараз існує особлива потреба в удосконаленні існуючих ринкових методів управління попитом на електричну потужність, зокрема, шляхом створення нових, ефективних "інструментів" залучення споживачів до участі у вирішенні задач регулювання графіків електричного навантаження як об'єднаної енергетичної системи в цілому, так і окремих суб'єктів РЕЕ (електричних станцій, операторів системи передачі та системи розподілу електроенергії).

Концепцію та методологічні основи побудови і використання одного з таких "інструментів" - механізму адресного управління режимами споживання електричної потужності в ОЕС України (як окремого Проекту), було запропоновано ще у 2017 році фахівцями кафедри електропостачання КШ ім. Ігоря Сікорського.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

<http://reform.energy/analitics/adresnoe-upravlenie-rezhimami-potrebleniya-ee-pozvolit-sozdat-stimuly-k-aktivnomu-sotrudnichestvu-subektov-rynka-i-potrebiteley-v-oes-ukrainy-nauchnoe-mnenie-13812>

Дело, РБК-Украина, Українські новини, 05.03.2020

Президент признал ошибку Геруса, который открыл импорт электроэнергии из РФ

Президент Владимир Зеленский своим выступлением в Верховной Раде фактически признал, что открытие импорта электроэнергии из России, которое инициировал председатель энергетического комитета Верховной рады Андрей Герус, было ошибочным. Об этом заявил народный депутат Сергей Соболев во время выступления в Верховной Раде.

"Вы готовы к энергетической реформе? Мы понимаем, что 54% сегодня

обеспечивает "Энергоатом". Легче всего сейчас за счет "Энергоатома" положить энергетику, еще и разрешив то, что сделал господин Герус, о чем откровенно сказал президент, открыть рынок для России, для завоза сюда дешевой дотационной российской электроэнергии. Вы готовы это остановить?" - заявил нардеп.

Напомним, во время выступления в Верховной Раде президент Украины Владимир Зеленский заявил: "Скажите мне, пожалуйста, о каком импорте чужой электроэнергии может идти речь, когда наши шахтеры незащищены государством, Украиной? Это тысячи шахтеров и их семьи".

Согласно официальному протоколу Всеукраинского собрания работников угольной промышленности 25 февраля 2020 года президент Украины Владимир Зеленский поручил остановить с 1 марта текущего года импорт тока из России и Беларуси и загрузить углем отечественные ТЭС.

<https://delo.ua/business/prezident-priznal-oshibku-gerusa-kotoryj-otkryl-365664/>

Українська Енергетика, 09.03.2020

Ціна е/е в "енергоострові" Бурштинської ТЕС до двох разів вища, ніж в ЄС

Ціна на електроенергію в Україні у торговій зоні "енергоострів Бурштинської ТЕС", яка синхронізована з країнами ЄС, значно вища, ніж у сусідніх європейських країнах. Про це у ході круглого столу на "Природний газ: перехідне паливо між викопними ресурсами та відновлювальними джерелами енергії" сказав голова комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Андрій Герус**.

"У нас в Україні немає низьких цін на електроенергію. Оптова ціна вища, ніж у багатьох країнах ЄС. На суботу (На 7 березня на ринку на добу наперед, - ред.) у ОЕС України ціна становить 48,5 євро за МВт-год., а у Бурштинському "острові" - майже 60 євро за МВт-год.", - сказав Герус.

Разом з тим, у сусідніх європейських країнах ціни на вказаний день при цьому ціна електроенергії становить 32-42,7 євро за МВт-год.

"У нас, на жаль, ціни на електроенергію високі, особливо — у Бурштинському "енергоострові", який синхронізований з Європою. Є великий перекис через крос субсидіювання, коли ціни для промисловості значно вищі, ніж для населення", - зазначив Герус.

ДТЕК неодноразово підозрювали у зловживаннях у цій торговій зоні. Наприклад, у жовтні АМКУ та енергетичний регулятор помітили, що трейдери, пов'язані з "ДТЕК Західенерго" з початку запуску ринку електроенергії не завантажували викуплені потужності міждержавного перетину, що призвело до дефіциту на ринках "на добу наперед" та на "внутрішньодобовому".

Компанія викупила потужності міждержавного перетину зі словацького напрямку, однак обсяги імпорту електроенергії в Бурштинський "енергоострів" з боку Словаччини були незначними.

Одночасно з цим "ДТЕК Західенерго" зменшувала обсяги продажів електроенергії на ринку "на добу наперед" та на "внутрішньодобовому ринку", що змушувало постачальників та їх споживачів отримувати електроенергію на балансуєчому ринку за більш високою ціною.

3 березня з Антимонопольним комітетом у справі щодо зловживань ДТЕК працюватиме Секретаріат Енергетичного співтовариства.

<https://ua-energy.org/uk/posts/tsina-v-enerhoostrovi-burshtynskoi-tes-do-dvokh-raziv-vyshcha-nizh-v-yes-herus>

♦ **Проблеми пошуку оптимальних шляхів розвитку або ліквідації видобувних галузей ПЕК**

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 06.02.2020

**Ліквідовано корупційну складову у видобувній галузі
Скасовано узгодження облрад щодо надання дозволів**

на освоєння родовищ корисних копалин загальнодержавного значення

Уряд ухвалив постанову про прискорення електронних аукціонів надрокористувача. При цьому копалини місцевого значення залишаються у віданні сільських, селищних, міських і районних рад і об'єднаних територіальних громад. Тепер інвестори зможуть планувати діяльність завчасно. Уряд дозволив резервування земельної ділянки ще до виставлення її на аукціон. Надра будуть джерелом доходу для бюджету, а також нових робочих місць і енергетичної безпеки.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/likvidovano-korupcijnu-skladovu-u-vidobuvnij-galuzi/>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 13.02.2020

«Лавиноподібна катавасія» - так визначають фахівці ситуацію у вугільній галузі

Тенденція, що спостерігається у вугледобувній галузі, тривожить: маючи постійну заборгованість із заробітної плати, шахтарі отримують її лише після проведення масштабних акцій.

Жоден з урядів країни поки що не наважився на повну реструктуризацію у сфері видобутку вугілля, незважаючи на те, що ситуація тут погіршується з кожним роком. Недавні події, коли гірники ДП «Первомайськвугілля» відмовилися спускатись у вибої, а їхні дружини оголосили голодовку, вимагаючи погашення боргів, вкотре переконують у тому, що далі зволікати вже не можна. Постійні дотації за рахунок держбюджету — це, по суті, гроші на вітер. Потрібні конкретні дії, які допоможуть галузі не бути збитковою. <http://www.golos.com.ua/article/327617>

Інформація на цю тему – «Урядовий кур'єр», 12.02.2020 «Чи знайдеться інвестор на ласий вугільний пласт?», Іванка Міщенко.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/chi-znajdetsya-investor-na-lasij-vugilnij-plast/>

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 13.02.2020

Шахтарі знову прийшли до облдержадміністрації

Владислав Леошко

Працівники ДП «Шахтоуправління «Південнодонбаське № 1» вийшли з пікетом під будівлю Донецької ОДА. Протестувальники тримали в руках плакати «Голодний шахтар — сором України», «Віддайте наші зароблені гроші», «Не дамо знищити вугільну галузь Донеччини». <http://www.golos.com.ua/article/327609>

Наші Гроші, 18.02.2020

СБУ побачила розголошення держтаємниці

у тому як фірма Буткевича отримала уранові родовища

Служба безпеки України підозрює колишніх працівників КП «Кіровгеологія» у розголошенні державною таємницею, що дозволило ТОВ «Атомні енергетичні системи

України» отримати спецдозволи на проведення робіт на уранових родовищ.

Про це стало відомо з ухвал Дніпровського районного суду м. Києва, куди слідчий звернувся з клопотаннями в рамках кримінального провадження №22019101110000111 від 30.07.2019 року.

З матеріалів справи відомо, що на початку 2017 року працівниками «Кіровгеологія» було проведено службове розслідування щодо перевірки факту можливого витоку інформації з фондів підприємства. Мова йшла про інформацію щодо родовищ Садове, Сафонівське, Сурське, Новогурівське, Михайлівське, Полоховське. Розслідування виявило, відбулася, з порушенням чинного законодавства, передача геологічної інформації замовникам ТОВ «АЕСУ», ТОВ «Пержанська рудна компанія» та ТОВ «Надра Інвест Україна». Порушення відбулося через відсутність на надання інформації згоди зі сторони Державної служби геології та надр України.

...слідчі СБУ сконцентрувалися тільки на одній з них – «АЕСУ».

Загалом, з вересня 2019 року СБУ отримала доступ до документів, що зберігалися в «Кіровгеологія» та Державній службі геології та надр. А 11 лютого суд дав доступ до документів, що зберігаються в офісі «АЕСУ» за місцем реєстрації в с. Миколаївка Миколаївської області...

ТОВ «АЕСУ» в 2015 році заснували **Данійл Беляєв, Віталій Якименко, Роман Дружбін, Олександр Настенко**. Останній став керівником підприємства. Через рік фірму переписали на ТОВ «Ю-Тек Енерджи» з реєстрацією штаті Делавер, що є внутрішнім офшором США. Керівником української фірми залишився Настенко.

Після отримання спецдозволів у фірми знову змінилися засновники: до їх переліку повернулися Настенко з Якименком, яким статутному фонді належить по 8%. Мажоритарна частка перейшла співвласнику мережі магазинів АТБ **Геннадію Буткевичу**, якому також належить і згадана в матеріалі справи фірма «Пержанська рудна компанія».

В 2019 році «АЕСУ» оголосила про плани розробляти Сафонівське родовище уранових руд. Очікуваний обсяг видобутку на родовищі – в межах 150-200т урану на рік. Готова продукція – чорновий концентрат урану.

В Україні повний цикл робіт з видобутку (підземним способом) та переробки уранових руд здійснює одне підприємство — ДП «Східний ГЗК».

ExPro, 25.02.2020

Низькі ціни на газ дадуть можливість для розвитку газової, а не вугільної генерації – Оржель

Цінова ситуація на ринку природного газу, яка є на сьогодні та очікується влітку цього року, а саме падіння цін на цей енергоресурс, дасть можливості для будівництва газової генерації для балансування енергосистеми України. Таку думку 25 лютого під час Українського енергетичного форуму висловив міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель**.

«З тією ціною, яка влітку буде на газ, нам простіше спалювати газ, ніж видобувати вугілля. Така ціна на газ говорить про те, що завтра-післязавтра можна будувати газову генерацію, щоб балансувати відновлювану енергетику», - сказав він.

Як повідомляло агентство ExPro, нещодавно Оржель називав прогноз падіння цін на газ, які очікуються влітку, - на рівні \$80/тис куб м.

<https://expro.com.ua/novini/nizk-cni-na-gaz-dadut-mojlivst-dlya-rozvitku-gazovo-a-ne-vuglno-generac--orjel>

Mind, 26.02.2020

У «Нафтогазі» підраховали, скільки українського газу незаконно видобула РФ

«За ці роки, з 2014-го по 2019-й, Росія видобула з родовищ, які належать Україні, 10,4 млрд куб м. Ми спостерігаємо падіння видобутку з 2 млрд куб м в 2014 році до 1,5 млрд куб м в 2019 році», – сказала генеральний директор «Чорноморнафтогазу», дочірньої компанії НАК «Нафтогаз України», **Світлана Нежнова** в ході Українського енергетичного форуму в Києві, зазначивши при цьому роль міжнародних санкцій, які перешкоджають належному обслуговуванню бурових установок.

«Їм заважають міжнародні санкції. Вони не можуть обслуговувати бурові, не можуть користуватися вертольотами, які там є для доставки вахти», – зазначила вона.

Після анексії Росією Криму в 2014 році самопроголошена влада оголосила власністю Криму континентальний шельф півострова, а також майно ДАТ «Чорноморнафтогаз» і заявила про створення підприємства «Чорноморнафтогаз», яке на початку 2018 року було реорганізоване в державне унітарне підприємство. ДАТ в 2013 році видобуло 2,4 млрд куб. м газу, рік по тому видобуток скоротився до 2 млрд куб. м, в 2015 році – до 1,844 млрд куб. м, в 2016 році – до 1,644 млрд куб. м

У лютому 2020 року група «Нафтогаз» в рамках арбітражного провадження в Гаазі подала уточнену оцінку компенсації збитків у розмірі приблизно \$8 млрд.

<https://mind.ua/news/20208159-u-naftogazi-pidrahuvali-skilki-ukrayinskogo-gazu-nezakonno-vidobula-rf>

Главком, 27.02.2020

Роль Ющенка, Тимошенка та Януковича у газових контрактах – 2009.**Інтерв'ю з ключовим свідком у Стокгольмському арбітражі Ігорем Діденко****Наталка Прудка**

Колишній перший заступник голови правління НАК «Нафтогаз України» **Ігор Діденко** був ключовим свідком у Стокгольмському арбітражі. У січні 2009 р. він підписав скандальні контракти з «Газпромом», зокрема й транзитний на 2009-2019 рр. Узгодження умов тих контрактів відбувалося в умовах «газової війни»: тоді за вказівкою Кремля «Газпром» повністю заблокував подачу газу в Україну, без російського палива замерзали країни Європи. Це різко підвищило градус напруження в ті дні. Українській стороні доводилось працювати в цейтноті, аби відстояти свої інтереси.

Витяг з інтерв'ю:**Зустрічаєтеся з мільярдером Коломойським?**

Так. Я з ним знайомий ще з минулого сторіччя. Ми дискутуємо. До прикладу, в минулому сторіччі я їм пропонував сконцентруватися на лобюванні та втіленні угоди про розподіл продукції в «Укрнафті».

Той закон про розподіл продукції ухвалили наприкінці 90-х, але ж насправді угоди про розподіл продукції майже 20 років не працюють в Україні...

Реально закон про розподіл продукції почав працювати тільки зараз...

Нині я контактую з Коломойським щодо реалізації наукового проекту «Протон», кінцева мета якого – атомні реактори малопотужні і потужні, здатні виробляти дешево, чисто і нерадіоактивну енергію. Також ми працюємо над алгоритмами нейтралізації накопичених на багатьох атомних станціях у всьому світі радіоактивних відходів.

Кінцева мета проекту – це чиста нерадіоактивна і дешева енергія. У лютому буде 20 років як був проведений перший вдалий експеримент. До проекту залучені фізики-ядерники з Харкова, Києва, кібернетики – великий науковий колектив. Ми переживали, щоб раптом не виникла Харківська народна республіка. Вона, слава Богу, не виникла.

Повний текст інтерв'ю тут: <https://glavcom.ua/interviews/spivavtor-gazovih-kontraktiv-2009-igor-didenko-mene-areshtuvali-v-den-60-richchya-yanukovicha-ce-ne-zblig-obstavin-661930.html>

♦ ***Загальні проблеми збереження і розвитку енергетики країни***

ThePage, 17.02.2020

«ДТЭК создали умные люди»:

Андрей Герус об олигархах, электроэнергии, импорте из РФ и тарифах на газ
Фрагменты из интервью Андрея Геруса, главы комитета Верховной Рады по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг

Олег Гавриш, Андрей Юхименко, Ольга Шульга

С начала февраля все украинцы начали получать две платежки за газ — за само топливо и за его транспортировку. Это вызвало бурю эмоций. Но на самом деле к этому привела реформа газового рынка: был проведен так называемый анбандлинг — отделение транспортной газовой компании от поставщиков и добытчиков газа. Это требование Евросоюза, которое вступило в силу с 2020 года.

Новая модель рынка электроэнергии была запущена еще с середины прошлого лета. Уже сейчас потребители могут платить за электроэнергию разную цену в зависимости от времени суток. И это притом, что в полной мере реформа энергетических рынков пока не заработала. Потребителей ждет еще немало сюрпризов. Каких именно — в интервью рассказал **Андрей Герус**, глава комитета Верховной Рады по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг.

Повний текст інтерв'ю наведено за посиланням: <https://thepage.ua/interview/dtek-sozdali-umnye-lyudi-andrej-gerus-ob-oligarhah-elektroenergii-importe-iz-rf-i-tarifah-na-gaz>

Укрінформ, 26.02.2020

Будущее украинской электроэнергетики – риски возрастают

Георгий Копчинский – в разные годы занимал должности первого заместителя председателя Государственного комитета Украины по ядерной и радиационной безопасности и директора Госатома Украины;

Виктор Шендерович – заслуженный энергетик Украины, консультант Государственной инспекции ядерного регулирования Украины;

Николай Штейнберг – с мая 1986 года по 1987 год главный инженер ЧАЭС, в 1987 году назначен зампредела Госатомнадзора СССР, с 1991 года председатель Госкомитета Украины по ядерной и радиационной безопасности, в период с 2003 по 2006 годы занимал должность замминистра энергетики Украины

На мадридской конференции по климату, проходившей в 2019 году, генеральный секретарь ООН **Антониу Гутерреш** сформулировал следующие условия предотвращения катастрофического изменения климата планеты:

к 2030 г. сократить на 45% выбросы парниковых газов;

к 2050 г. достичь углеродного нейтралитета;

не допустить повышения средней глобальной температуры более, чем на 1.5°

Он подчеркнул: «Если мы не избавимся от зависимости от угля, то все попытки сдержать изменение климата будут обречены на провал». Заявление Генсека ООН базировалось на положениях Парижского соглашения по климату (2016 г.), участницей которого является Украина.

Ситуация усугубляется непрерывным ростом мирового энергопотребления, которое, по оценкам экспертов, должно увеличиться к 2050 г. почти в 1,5 раза.

Технический и экономический прогресс «зеленой» энергетики (ветровые (ВЭС) и солнечные (СЭС) электростанции, очевиден. Ее позитивная роль в решении энергетических и экологических проблем не вызывает сомнений. Однако, «зеленая» энергетика имеет ряд характеристик... Главная среди них – нестабильность функционирования, обусловленная зависимостью от погодных и сезонных колебаний.

Ученые Массачусетского технологического института (МТИ, США) опубликовали результаты исследований, которые практически совпали с выводами французских экспертов. Авторы исследований утверждают, что при доле «зеленой» энергетики выше 40% возникает труднопреодолимая неустойчивость энергосистем, что требует параллельно с СЭС и ВЭС использовать специальные балансирующие мощности. По мнению американских ученых, наиболее разумным является совместное использование ядерных и возобновляемых источников.

Практически все используемые человечеством технологии: транспорт, энергетика, добыча ископаемых, химическая промышленность, металлургия и т.д. - несут не только блага, но и порождают потенциальные опасности. Но люди не могут отказаться от подобных технологий. Надо научиться уменьшать их опасность.

В этом плане ядерная энергетика достигла значительного прогресса.

Ведущие страны мира, включая Китай, Индию, США, Россию, Францию, Канаду, Великобританию, Японию, Южную Корею намерены и далее развивать ядерную энергетику, увеличивают финансирование научных исследований в ядерно-энергетической области. Созданы и реализуются проекты АЭС повышенной безопасности. Разрабатываются проекты АЭС следующего поколения...

По данным Всемирной ядерной ассоциации, клуб ядерно-энергетических держав постоянно увеличивается...

Прогноз развития безуглеродной энергетики сделан в докладе «Стоимость декарбонизации» Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР, АЯЭ №7299, 2019 г.). Представленные в докладе результаты исследований позволяют сделать следующие выводы:

- развитие мировой, экологически чистой электроэнергетики должно базироваться на экономически эффективном сочетании ядерных и восстанавливаемых энергоресурсов;
- роль ископаемых видов топлива (уголь, нефть, газ) будет снижаться, если не будут найдены методы улавливания и хранения углерода (появление последних в период до 2050 года считается маловероятным);
- ключевая роль ядерной энергетики – покрытие базисной части электрических нагрузок, при этом ее доля на уровне 2050 года должна составлять 40-50%;
- доля «зеленой» электроэнергетики не должна превышать 30-40 % из-за риска потери устойчивости энергосистем;
- возрастет роль балансирующих мощностей, в первую очередь гидроэлектростанций и модульных реакторов малой мощности;
- остается неопределенной роль накопителей электроэнергии из-за высокой стоимости и ограниченных возможностей длительного хранения электроэнергии.

На этом фоне диссонансом выглядит позиция Минэкоэнергетики Украины. Недавно глава этого ведомства представил «Концепцию «зеленого» энергетического перехода Украины до 2050 года» и сообщил, что она в ближайшее время будет

передана в правительство для утверждения. Украинское энергетическое сообщество не участвовало в подготовке этого документа. Не было и предварительного публичного его обсуждения.

Положенные в основу Концепции подходы вызывают не только сомнения в их достоверности, но и обоснованные возражения...

С 1990 года введены в эксплуатацию три атомных энергоблока (их строительство было начато еще в 80-е годы прошлого века), заменившие три блока Чернобыльской АЭС, выведенные из эксплуатации. В тепловой электроэнергетике эксплуатируются энергоблоки, самым молодым из которых почти 40 лет.

Более подробно рассмотреть аргументы авторов статьи можно по ссылке:

https://www.ukrinform.ru/rubric-other_news/2884891-budusee-ukrainskoj-elektroenergetiki-riski-vozzrastaut.html

Kosatka.media, 21.02.2020

Законодательство ЕС не предбачає преференцій для Energy Storages, – юрист

Європейська законодавча логіка не передбачає стимулювання для систем накопичення і наголошує на принципі анбандлінгу. В українському законодавстві з цим є проблеми. До всього – прийняття закону ми дуже затягнули.

Про це під час форуму «Балансування енергосистеми та системи накопичення енергії», організованому Energy-Club зазначила радник Hillmont Partners, керівник практики енергетики **Тетяна Миленька**. І нагадала, що в європейському законодавстві прийнятий Четвертий енергопакет, що замінює Третій щодо правил на внутрішньому ринку енергії. На Україну поки не покладено обов'язок з імплементації Четвертого енергопакету, але це те, до чого учасники і фахівці ринку готуються. Юристи, зокрема, готують законодавчу базу.

В Україні запропоновані 2 законопроекти про системи накопичення електроенергії. Але до них є зауваження...

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/v-zakonodatelstve-es-net-preferenciy-dlya-energy-storages-yurist>

Энергореформа, 19.02.2020

В "Укрэнерго" назвали причины, позволяющие меньше ограничивать производство электроэнергии в 2020 году

"В годовом измерении могут быть ограничения электроэнергии около 1млрд кВт-час. Но они могли быть и больше, если бы был паводок. Мы уже знаем, что паводка не будет, поэтому прогнозы меньше", – отметил директор по управлению Объединенной энергосистемой Украины – главный диспетчер НЭК "Укрэнерго" **Виталий Зайченко** в комментарии на форуме "Балансирование энергосистемы и системы накопления энергии", организованном "Energy-Club".

В то же время главный диспетчер "Укрэнерго" сообщил, что в 2020 году оператор системы передачи был вынужден при диспетчеризации ограничить мощностью не только ветровых, но и солнечных электростанций.

"Это пока единичный случай в этом году, когда мы вынуждены ограничивать не только ВЭС, но и СЭС. Общая мощность ограничений была значительной – около 600 МВт. Ограничения могут быть и дальше, все будет зависеть от генерации на атомных блоках", – сказал Зайченко.

В своем выступлении на Форуме он указал, что для обеспечения нормальной работы энергосистемы необходимо внедрение высокоманевренных мощностей на 2000 МВт. Потребность в системах накопления к 2021 году составит 1650 МВт, к 2025 году – 1900 МВт, к 2030 году – 2000 МВт, прогнозирует Зайченко.

<http://reform.energy/news/v-ukrenergo-nazvali-prichiny-pozvoliyashchie-menshe-ogranichivat-proizvodstvo-elektroenergii-v-2020-godu-13724>

ExPro, 13.02.2020

Парламентський комітет розглядає законопроекти про energy storages

Комітет Верховної Ради з питань енергетики та ЖКГ розробляє законопроект №2582, який дозволить ввести в правове поле України системи накопичення електроенергії (energy storages), запропонований проект передбачає термін «оператор системи накопичення», ним може стати виробник з ВДЕ. Про це 13 лютого повідомив народний депутат від партії «Слуга народу» Олег Семінський у Facebook.

За його словами, пропонується додати в закон «Про ринок електроенергії» поняття «система накопичення енергії» та «оператор системи накопичення».

Також він зазначив, що законопроект пропонує дозволити виробникам з ВДЕ стати операторами energy storage та продавати з них електроенергію за «зеленим» тарифом, але лише в тому обсязі, якому вона була накопичена після виробництва.

<https://expro.com.ua/novini/parlamentskiy-komt-et-rozglyada-zakonoproekti-pro-energy-storages>

ExPro, 19.02.2020

Енергосистема у 2021 вже потребуватиме energy storages потужністю 1650 МВт

19 лютого під час обговорення проблем балансування в Energy Club повідомив директор з управління ОЕС України, головний диспетчер НЕК «Укренерго» Віталій Зайченко.

«Найбільш правильним рішенням, яке забезпечить адекватність нашої енергосистеми є впровадження, по-перше, генерації, яка має швидкий старт (за 15 хв має бути набрана повна потужність з «нуля»), якої нам потрібно 2000 МВт. Якщо, ми говоримо про системи накопичення, то таких систем, за нашими розрахунками, має бути на 2021р - 1650 МВт, на 2025р – 1900 МВт і на 2030р – 2000 МВт. Це для розуміння того, перед яким викликом стоїть наша енергосистема (на сьогодні energy storages взагалі відсутні – ред.)», - сказав він.

Також Зайченко зазначив, що до початку дуже динамічного розвитку альтернативної генерації енергосистема України потребувала 1000 МВт резервів на завантаження (виробництво електроенергії при її дефіциті) та 500 МВт на розвантаження (зниження виробництва або створення споживання у випадку профіциту). В результаті стрімкого зростання низькопрогнозованої сонячної та вітрової енергетики обсяги необхідних резервів зросли.

<https://expro.com.ua/novini/energosisistema-u-2021r-vje-potrebuvatime-energy-storages-zagalnoyu-potujnstyu-1650-mvt--ukrenergo>

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, 27.02.2020 "ЄБРР просить в ЄС грантові кошти для energy storage "Укренерго". Європейський банк реконструкції та розвитку звернувся до інституцій ЄС з метою отримання грантових коштів для фінансування першої в Україні системи накопичення енергії, яку планується створити на базі НЕК "Укренерго". Про це під час Ukraine Energy Forum 2020

повідомила Асоційований директор, Старший банкір департаменту енергетика ЄБРР **Ольга Єрємона**. "Ми просимо грантове фінансування у Європейського Союзу, щоб цей проект мав найменше навантаження на тариф "Укренерго", - сказала вона.

За її словами проект не буде заважати приватному сектору. "Більш того, коли буде законодавче поле, ми ставимо умову, щоб цей проект поблочно пропонувався приватному сектору чи то в експлуатацію, чи то у власність", - додала вона.

<https://expro.com.ua/novini/brr-prosit-v-s-grantov-koshti-dlya-energy-storage-ukrenergo>

ExPro, 27.02.2020

Мінекоенерго у 2019р блокувало інвестиційну програму «Укренерго»

26 лютого экс-керівник «Укренерго» **Всеволод Ковальчук** на своєму підсумковому брифінгу повідомив: «Протягом 2019 р – 6 місяців компанія не мала змоги здійснювати платежі по усім міжнародним контрактам, а це понад 70% нашої інвестиційної програми. І за результатами першого півріччя виконання інвестиційної програми було десь на рівні між 10 та 15 відсотками. 2019 р ми закінчили з виконанням інвестпрограми понад 95 відсотків».

Екс-керівник додав, що незважаючи на певні обмеження зі сторони уряду, він сподівається, що у поточному році «Укренерго» виконає у повному обсязі всі інвестиційні зобов'язання та контракти.

15 липня 2019р Окружний адміністративного суду Києва задовольнив позов «Укренерго» до Міненерговугілля і визнав протиправною бездіяльність міністерства щодо тривалого блокування узгодження платіжних доручень для контрагентів Укренерго. 9 грудня 2019 «Укренерго» подала черговий позов до Окружного адмінсуду Києва на Міністерство енергетики та захисту навколишнього середовища через затримки в погодженні інвестпрограми на 2020 рік.

<https://expro.com.ua/novini/mnekoenergo-u-2019r-blokuvalo-nvesticyynu-programu-ukrenergo-kovalchuk>

Энергореформа, 24.02.2020

«Укрэнерго» ожидает от RTE International ТЭО проекта по energy storage на 200 МВт в марте

"Рассчитываем, что уже в марте "Укрэнерго" получит финальный результат работы по проекту строительства в Украине energy storage от французского партнера RTE International, который по договору с нами исследует экономическую и техническую целесообразность строительства системы накопления приблизительно на 200 МВт", – сказал первый заместитель главы НЭК **Владимир Кудрицкий** в комментарии в кулуарах форума "Балансирование энергосистемы и системы накопления энергии", организованном "Energy-Club" 19 февраля.

При этом он отметил, что до прихода на рынок частных инвесторов рассматривается возможность управления этой системой накопления со стороны НЭК.

"Мы готовы сделать девелопмент, какое-то время управлять таким объектом с целью обеспечения операционной безопасности энергосистемы, чтобы затем, когда частный инвестор будет готов инвестировать в системы накопления, продать объект ему, возможно, по частям", – уточнил Кудрицкий.

Кроме того, Кудрицкий уточнил, что в апреле текущего года Международная финансовая корпорация (IFC) может представить проект механизмов стимулирования инвесторов в системы накопления электроэнергии.

По его словам, рассматриваемый сейчас в профильном комитете парламента законопроект о системах накопления (№ 2582 – ЭР), – это первый и необходимый шаг к развитию energy storage в Украине.

В октябре 2019 года во время Международного инвестиционного форума RE: think Invest in Ukraine в Мариуполе "Укрэнерго" подписало, в частности, соглашение с IFC о сотрудничестве, в том числе в направлении развития систем накопления энергии.

В октябре 2018 года был подписан межправительственный Меморандум о сотрудничестве между НЭК "Укрэнерго" и оператором системы передачи Франции RTE (Réseau de Transport d'Électricité), а также его дочерней компанией RTE International. Цель – внедрение европейских стандартов управления и развитие энергосистемы Украины в процессе ее интеграции в ENTSO-E.

<http://reform.energy/news/ukrenergo-ozhidaet-ot-rte-international-teo-proekta-po-energy-storage-na-200-mvt-v-marte-13747>

ExPro, 25.02.2020

Зеленський доручив Мінекоенерго обмежити імпорт е/е на користь теплової генерації

Президент України **Володимир Зеленський** доручив Міністерству енергетики та захисту довкілля здійснити кроки, які дозволять обмежити імпорт електроенергії та вугілля для збільшення попиту на українське вугілля і завантаження теплової генерації. Про це Президент 25 лютого повідомив на Всеукраїнській нараді працівників вугільної галузі України, пропонуючи варіанти вирішення проблем, які накопичилися у галузі.

«Про який імпорт може бути мова, якщо країни з яких ми імпортуємо не пускають нас на свої ринки. Тому, спочатку наше вугілля, наші шахтарі та наша електроенергія. Якщо якась марка у нас не добувається, то тільки тоді ми можемо починати обговорювати питання конкретної марки та її імпорту. Імпорту зараз немає де знайти місце у нашій вугільній галузі. І це термінова задача нашому міністру», - сказав він.

Також Зеленський додав, що сьогодні Україна добуває більше вугілля, ніж може продати. Президент також озвучив, що задача профільного міністерства визначитись, яким має бути енергобаланс України і яка в ньому частка теплової генерації.

Крім того, Зеленський зазначив, що має бути гарантований ринок збуту вугілля, а таким ринком повинні бути українські ТЕС.

<https://expro.com.ua/novini/--zelenskiy-doruchiv-mnekoenergo-obmejiti-mport-ee-na-korist-teplovo-generac>

Українська Енергетика, 22.02.2020

Оржель розповів про позитив

від об'єднання енергетичного та екологічного міністерств

Оновлення концепції "зеленого" енергетичного переходу до 2050 року є позитивним наслідком об'єднання міністерств, що відповідали за енергетичний та екологічний напрямки. Про це під час круглого столу, присвяченого концепції "зеленого переходу" сказав міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель**.

Він розповів про ключові енергетичні виклики, які спіткали енергосистему цієї зими. "У нас зменшене споживання на 10-12%. Ми були готові до цього? Це зовсім інші показники економічні, операційні роботи кожного об'єкта генерації. Кажу

відверто: до такої зими ми не були готові. Ми закладали зовсім інші плани до видобутку вугілля. Зараз маємо їх переглянути", - сказав Оржель.

Він зазначив, що оператор системи передач ПрАТ "НЕК "Укренерго" також керувався середньостатистичними даними за останні 10 років.

На його думку, об'єднання екологічного та енергетичного міністерств дає можливість подивитися на енергетичну стратегію під іншим кутом зору.

"Під тим кутом, під яким ми раніше не дивилися. Міністерство енергетики завжди було про те, як дати більше електричної енергії, товарної продукції. А в умовах, коли змінюється клімат, зменшується попит, перепрофільовується баланс, ми дивимося на питання енергоефективності. Це зовсім інша логіка і структура економіки", - відзначив Оржель.

<https://ua-energy.org/uk/posts/orzhel-rozpoviv-pro-pozytyv-vid-obiednannia-enerhetychnoho-ta-ekolohichnoho-ministerstv>

Українська Енергетика, 22.02.2020

Енергетична стратегія має переглядатися щороку, а то й частіше — міністр

Міністр енергодовкілля вважає, що ухвалена попереднім урядом **Енергетична стратегія до 2035 року** ніяк не впливає на реальне життя.

Енергетична стратегія має бути динамічною, відповідати реальним викликам та переглядатися щороку або частіше. Про це під час круглого столу, присвяченого концепції "зеленого переходу" сказав міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель**.

"Стратегія 2035 - це просто документ, який надрукований і ніяк не впливає на наше життя, а життя розвивається незалежно від стратегії 2035. Стратегія має змінюватися щорічно, а може — навіть частіше", - сказав Оржель. І наголосив, що основна ідея концепції полягає у тому, що вона буде динамічною.

<https://ua-energy.org/uk/posts/enerhetychna-stratehiia-maie-perehliadatsia-shchoroku-a-to-i-chastishe-ministr>

Энергореформа, 18.02.2020

Экологи требуют от правительства разделения Министерства энергетики и защиты окружающей среды

Министерство энергетики и защиты окружающей среды необходимо разделить, создал Министерство экологической политики и устойчивого развития. Такое мнение в ходе пресс-конференции в агентстве "Интерфакс-Украина" 18 февраля, высказала председатель ОО "Всеукраинская экологическая лига" **Татьяна Тимочко**.

"Объединение экологического министерства с энергетическим, предприятия из сферы управления которого больше всего загрязняют окружающую среду, изначально заложило конфликт интересов и создало базу для злоупотреблений", - сказала вона.

При этом она обратила внимание на то, что за время, прошедшее после объединения, большинство из почти трех десятков директив по экологическим обязательствам перед Европейским Союзом министерством не рассматривалось, как и не было предложено ни одного проекта законодательного акта относительно сохранения окружающей среды.

"Деятельность министерства в направлении защиты окружающей среды парализована", – констатировала Тимочко.

...по мнению председателя Национального экологического совета Украины **Александра Чистякова**, экологическая обстановка в стране катастрофическая, и Украина в настоящее время занимает 4 место в мире по смертности от плохой экологии. "Учитывая уровень загрязненности водоемов, Всемирный банк поставил Украину на 125 место в мире по количеству пресной воды на душу населения", – привел данные Чистяков.

"На территории Украины уже 35 тысяч незаконных свалок, занимающих площадь свыше 14 тыс. кв. км. Это больше, чем Закарпатская область", – подчеркнул он.

"Госэкоинспекция уже свыше четырех месяцев не обеспечивает выполнение своих функций, на конкурсе были отобраны пять кандидатов на пост главы инспекции, но до сих пор никто не назначен", – подытожил глава общественного совета при Госэкоинспекции **Михаил Захарченко**.

Вошедший в Книгу рекордов Гиннеса пловец-рекордсмен проекта "#ВплавьДнепр" **Михаил Романишин**, который проплыл 985 км по украинской части Днепра от границы с Беларусью до Черного моря, чтобы обратить внимание на состояние вод Днепра, считает, что вопрос загрязнения этой реки требует очень быстрых и компетентных решений, иначе последствия будут катастрофическими.

Кроме того, участники пресс-конференции раскритиковали проект Е-40 (проект создания судоходной трассы длиной более 2000 км по Висле, Припяти и Днепру, чтобы соединить Балтийское и Черное море – ЭР), а также то, что Минэкоэнерго не выступило против реализации правительством этих планов. По мнению Чистякова, дноуглубление Припяти поднимет большие объемы радиоактивных веществ, которые погребены под 60-80 см слоем ила, и приведет к серьезным загрязнениям.

<http://reform.energy/news/ekologi-trebuyut-ot-pravitelstva-razdeleniya-ministerstva-energetiki-i-zashchity-okruzhayushchey-sredy-13718>

ExPro, 25.02.2020

Держава має максимально підтримати інвестиції в маневрову генерацію – Герус

Держава має надати максимальну підтримку інвесторам, які планують вкласти кошти у будівництво та введення в експлуатацію маневрової генерації, яка покращить показники гнучкості енергосистеми України. Таку думку 25 лютого під час Українського енергетичного форуму висловив народний депутат, голова парламентського комітету з питань енергетики та ЖКП **Андрій Герус**.

«На мою думку, на сьогоднішній день потрібною для держави якраз є розвиток генерації маневрової потужності. Все, що може дати гнучкість українській енергосистемі – зараз нашій державі критично необхідно. **Будь-який інвестор, який буде йти саме в таку галузь, на мою думку, він має отримати максимуму підтримки держави**», - сказав він.

<https://expro.com.ua/novini/derjava-ma-maksimalno-pdtrimati-nvestic-v-manetrovu-generacyu-gerus>

Энергореформа, 20.02.2020

Первые частные инвестиции в energy storage

могут появиться после принятия закона об этих системах – эксперт

Инвесторы могут принять решение об инвестировании в системы накопления энергии уже после принятия закона, предусматривающего их создание.

"Принятия закона может быть достаточно для того, чтобы появились первые

інвестиції", – сказав сопредседатель Комитета топлива и энергетики Европейской бизнес-ассоциации, советник международной юридической фирмы Dentons **Максим Сысоев** в коментарі на форумі "Балансування енергосистеми і системи накоплення енергії", організованому "Energy-Club" 19 лютого.

По його словам, сьогодні вже є інтерес бізнесу до будівництва систем накоплення. При цьому він відзначив, що поки не буде визначеності з законодавством, з тарифами, а також механізмом господдержки цього напрямку, яких-либо рішень по інвестуванню з боку бізнесу не буде.

Перший заступник голови правління НЭК "Укренерго" **Владимир Кудрицкий** повідомив, що цієї весни є всі шанси отримати зміни в законі про ринок електричної енергії, за якими системи накоплення електроенергії будуть легалізовані. <http://reform.energy/news/pervye-chastnye-investitsii-v-energy-storage-mogut-poyavitsya-posle-prinyatiya-zakona-ob-etikh-sistemakh-ekspert-13732>

Інформація на цю тему – Енергореформа, 20.02.2020 «Інтерес до будівництва energy storage в Україні вже зараз проявляє великий і середній бізнес – експерт».

ExPro, Українська Енергетика, 24.02.2020

Великі споживачі можуть стати учасниками балансувального ринку, та заробити на цьому – «Укренерго»

Великі споживачі електроенергії можуть стати учасниками на балансувальному ринку е/е, та отримувати кошти за оперативне зменшення або збільшення споживання електроенергії. Під час зустрічі 24 лютого повідомили представникам великих промислових підприємств.

«Великі підприємства-споживачі, які здатні без впливу на виробництво швидко змінювати своє споживання більше ніж на 1 МВт, можуть на рівні з виробниками електроенергії надавати послуги для балансування енергосистеми і отримувати за це відповідну плату. А саме, коли загальне споживання електроенергії швидко зростає або зменшується, диспетчери НЕК «Укренерго» для балансування енергосистеми можуть віддавати команди великим споживачам на зменшення або збільшення обсягів споживання. При цьому споживач сам визначає, який діапазон потужності йому вигідно віддавати для регулювання», - зазначається в повідомленні державного оператора передачі.

При цьому, формування оплати таких послуг пояснив заступник голови правління «Укренерго» **Андрій Немировський**: «Наприклад, ваша готовність зменшити споживання може бути оплачена до 500 грн/МВт (без ПДВ). Умовно – 12 000 грн за день, тільки за обіцянку, що ви 1 МВт по команді диспетчера перестанете споживати. Разом з тим, якщо вам приходить команда знизити споживання на 1 МВт протягом однієї години, то ви додатково за виконання цієї команди отримаєте плату, яка дорівнює ціні балансувальної енергії. Тобто, ви до тих 500 грн/МВт отримаєте ще плюс 1600-1800 грн/МВт-год».

Також компанія оператора зазначив, що щодня для балансування енергосистеми «Укренерго» необхідно забезпечити 1000 МВт резерву на завантаження (у випадку споживачів це зменшення енергоспоживання) і 500 МВт на розвантаження (збільшення споживання електроенергії).

<https://expro.com.ua/novini/velik-spojivach-mojut-stati-uchasnikami-balansuyuchogo-rinku-ta-zarobiti-na-comu--ukrenergo->

Рейтинг. Бізнес в офіційних цифрах, №1, 26.02.2020
Енергетика України. І частина. Подолання перешкод

**Світлана Чекунова, Володимир Омельченко,
Максим Білявський, Віктор Логацький, Центр Разумкова**

Аналізуючи досягнення і виклики 2019 р. для української енергетики, слід відзначити, що він став роком радикальних, але водночас суперечливих реформ, які створюють високі ризики для євроінтеграції цього сектора економіки в інтересах виробників і споживачів енергетичних ресурсів.

КАДРОВЕ ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ І НОРМАТИВНА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ

З початком 2019 р. продовжилися вже розпочаті раніше реформи, але вони супроводжувалися низькою якістю законотворчої діяльності і недостатньою активністю Уряду з імплементації чинного законодавства та Енергетичної стратегії України до 2035 р. Слід відзначити, що невизначеність статусу НКРЕКП після прийняття рішення Конституційного суду №5-р від 13.06.2019 р. у 2019 р. збільшила вплив політики на галузь, а це помітно уповільнило процес реформування ринків енергетики і комунальних послуг за принципами, визначеними у Договорі про приєднання до Енергетичного співтовариства. Тривалий виборчий процес і кадрове перезавантаження Верховної Ради й Кабміну також сприяли зниженню темпів імплементації законодавства ЄС і прийняттю низки суперечливих законодавчих актів. Створення об'єднаного Міністерства енергетики та захисту довкілля стало викликом, який не подолано й сьогодні...

ГАЗОВІ ПЕРИПЕТІЇ

Реформа корпоративного управління в нафтогазовій сфері лише обмежилася вимогою Уряду щодо цілей НАК «Нафтогаз України» в частині провадження ринкової діяльності та виконання спеціальних функцій – жодних кадрових рішень з приводу невиконання програми з нарощування видобутку і збитковості Оператора ГТС України на рівні центрального апарату управління компанії не було прийнято. Завдяки запуску електронних аукціонів і конкурсів на укладання угод про розподіл продукції досягнуто певного прогресу в частині впровадження конкурентних процедур надання надр у користування. Однак проблеми із залученням достатньої кількості іноземних інвестицій у газовидобуток залишаються актуальними. Поряд із цим назріла необхідність перегляду концепції стимулювання видобутку газу...

НОВИЙ РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Упродовж останніх років в Україні цілеспрямовано створювалася нормативно-правова база для роботи в умовах нового ринку електроенергії, проте сам ринок було запуснено в доволі жорстко регульованому режимі. Залишаються відкритими питання: сертифікації оператора системи передачі; запровадження ринку допоміжних послуг; удосконалення механізму покладання спеціальних обов'язків і поступового приведення цін для всіх категорій споживачів до ринкових індикативів. Водночас діюча система покладання спеціальних обов'язків і відкриття ринку для імпорту електроенергії з Росії створила дискримінаційні умови для атомної та гідрогенерації, а також суперечить багаторічній роботі державних органів влади України й компанії «Укренерго» щодо інтеграції з європейською енергомережею...

АТОМНА ЕНЕРГЕТИКА: НЕЗНАЧНІ ЗРУШЕННЯ

Протягом року Україна просунулась в імплементації європейських засад у нормативно-правову базу для атомної промисловості. Було ухвалено відповідний закон України, що імплементує Директиву Ради 2014/87/Євратом, 2013/59/Євратом, 2006/117/Євратом. Також успішно проведено комплекс різнопланових перевірок та

інших заходів із залученням міжнародних партнерів, які підтвердили високий рівень ядерної безпеки і дотримання ДП «НАЕК «Енергоатом» усіх стандартів МАГАТЕ, незважаючи на хронічне недофінансування та дискримінаційне становище цієї компанії на ринку електроенергії внаслідок встановлення необґрунтовано низького тарифу на відпуск електричної енергії ДП «НАЕК «Енергоатом» в покладання спеціальних обов'язків після запуску ринку електроенергії.

ЗРОСТАННЯ ТАРИФІВ

Після запровадження нової моделі ринку відбулося збільшення ціни електроенергії для українських промислових споживачів у середньому на 25%, а для побутових споживачів тарифи не змінилися.

Незважаючи на зменшення ціни природного газу в III-IV кварталі 2019 р. відбулося зростання платежів за гаряче водопостачання в середньому на 15% залежно від регіонів України, а тарифи на тепlopостачання в бік зменшення не були перераховані.

ЕКСПАНСІЯ ВДЕ

Для відновлюваної енергетики в цілому 2019 р. слід вважати роком швидкого нарощування потужностей ВДЕ та їх частки в обсягах виробленої електроенергії, що призвело до суттєвого збільшення фінансового навантаження на споживачів...

Маючи найбільший в Європі «зелений» тариф, Україна підійшла до межі технологічного обмеження будівництва нових електростанцій з використанням ВДЕ, що стримує виконання Енергетичної стратегії України до 2035 р. і, відповідно, трансформаційний перехід від використання переважно викопних видів палива до екологічно чистої енергії. Відтак ключовий виклик для розвитку ВДЕ...

НЕВИРІШЕНІ ПИТАННЯ ВУГІЛЬНОГО СЕКТОРА

Проблемні питання вугільного сектора енергетики не знайшли у 2019 р. навіть часткового вирішення. Державний сектор вугільної галузі перебуває в занепаді через недостатнє фінансування і відсутність ефективних заходів з ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств, а також реструктуризації економіки вугледобувних регіонів...

ТРАНЗИТ НАФТИ

Обсяги транзиту нафти зменшилися, порівняно з 2018 р., на 14% – до 13,5 млн т, що стало наслідком переривання транспортування нафти через хлорорганічні забруднення нафти в системі трубопроводів з боку РФ.

ЗАХОДИ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Державна програма «теплих кредитів», як і в попередні роки, фінансувалася незадовільно. Незважаючи на це, в частині імплементації європейського законодавства Україна загалом продовжувала курс, закладений у попередні періоди...

<https://rating.zone/enerhetyka-ukrainy-i-chastyna-podolannia-pereshkod/>

Рейтинг. Бізнес в офіційних цифрах, №1, 26.02.2020
Енергетика України. II частина. Практичний аспект

Світлана Чекунова, Володимир Омельченко,
Максим Білявський, Віктор Логацький, Центр Разумкова

У статті розглянуті питання:

ЕНЕРГЕТИКА І ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖ

Більш детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

<https://rating.zone/enerhetyka-ukrainy-ii-chastyna-praktychnyj-aspekt/>

Енергореформа, 27.02.2020

Енергетический переход в Украине возможен уже к 2050 году – Wärtsilä Energy

Аналитики Wärtsilä Energy, компании занимающейся моделированием сценариев развития энергетических систем, разработали математическую модель энергосистемы Украины, с помощью программного комплекса Plexos, который применяется для планирования и оптимизации в электроэнергетике, смоделировали два сценария развития энергосистемы на следующие 30 лет. Результаты были представлены 26 февраля на форуме "Енергетический переход: каков оптимальный путь к углеродно-нейтральной энергосистеме?".

Первый, так называемый оптимальный, сценарий исходит из того, что в энергосистеме обязательно будут происходить изменения, связанные с выводом из эксплуатации старых мощностей, и их нужно будет заменять. Результат расчетов показал, что оптимальная энергосистема будет двигаться в направлении увеличения доли ВИЭ и достигнет уровня 88% в энергобалансе в 2050 году.

Второй, безуглеродный сценарий определил путь развития с оптимизацией расходов похожим образом, но при условии принудительного сокращения выбросов CO₂ до нуля на горизонте 2050 года.

Оба сценария предлагают схожие маршруты развития, а именно - инвестиции в ВИЭ, маневренную мощность и системы накопления. Безуглеродный сценарий отличается дополнительной потребностью в мощностях ВИЭ и систем преобразования Power to Gas. Ценой последнего шага к безуглеродной системе от 88% до 100% является стоимость дополнительных 17 ГВт ВИЭ и 11 ГВт Power to Gas.

Ни один сценарий не предлагает строительства традиционной тепловой генерации.

"Сегодня мы убеждаемся, что энергетический переход в Украине возможен уже к 2050 году. Конечно, достижение такой цели имеет свою цену. Но хорошей новостью является то, что только экономическая целесообразность приведет оптимальную энергосистему к уровню 88% ВИЭ в 2050 году", - отметил директор роста и развития компании Wärtsilä Energy **Юсси Хейккинен**.

<http://reform.energy/news/energeticheskij-perekhod-v-ukraine-vozmozen-uzhe-k-2050-godu-waertsilae-energy-13774>

ExPro, 28.02.2020

«Укрэнерго» виконало майже всі основні заходи для інтеграції ОЕС України в ENTSO-E

НЕК «Укрэнерго» виконало майже всі основні технічні заходи для інтеграції ОЕС України в енергомережу Континентальної Європи ENTSO-E, яка відбудеться в 2023 році. Про це 27 лютого повідомив в.о. голови правління НЕК «Укрэнерго» **Володимир Кудрицький** на «Українському енергетичному форумі»

«Наразі європейська сторона проводить дослідження, які необхідні для ухвалення рішення про інтеграцію. Все, що ми робимо в плані інвестицій, спрямовано на інтеграцію ОЕС України до ENTSO-E, яка є головним стратегічним проектом Укрэнерго. Можу відзначити, що сьогодні ми краще готові до синхронізації, ніж в свій час були інші країни. Це дає підстави для оптимізму», - сказав Кудрицький.

Він також підкреслив, що синхронізація ОЕС України з ENTSO-E дає нові перспективи з точки зору балансування енергосистеми, інтеграції ВДЕ, операційної безпеки та об'єднання ринків електроенергії. В компанії також додали, що **результ-**

татом їх дослідження має стати спільна математична модель енергосистем України та Європи, яка продемонструє роботу ОЕС України в синхронному режимі з ENTSO-E. Для її побудови в 2019 році НЕК «Укренерго» провело тестування блоків теплових та гідроелектростанцій. Результати тестів були визнані фахівцями ENTSO-E задовільними та виконуються у створенні спільної моделі.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-vikonalo-mayje-vs-osnovn-zahodi-dlya-ntegrac-oes-ukrani-v-entso-e>

Kosatka.media, 02.03.2020

Ізольований режим перед переходом в ENTSO-E триватиме 2 тижні

Інтеграція української енергосистеми до ENTSO-E має декілька аспектів. Головні – безпека і ринкові умови роботи. Про це під час «Українського енергетичного форуму» сказав заступник голови правління «Укренерго» **Андрій Немировський**.

Він підкреслив, що після інтеграції в ENTSO-E у нас буде прозорий європейський механізм обміну електроенергією з нашими сусідами за ринковими правилами.

На сьогодні ми найбільше контактуємо з Росією, Білоруссю і Молдовою.

«Складність стосунків із Росією очевидна. Але той факт, що ми мали в історії кейси, коли російська сторона відмовляла нам в аварійній допомозі, свідчить, що політична нестабільність має вплив і на енергетичний комплекс. Ці ризики треба нівелювати. Не може енергосистема залежати від рішення одного учасника. Навіть у цих моментах має бути конкуренція», – зазначив він.

Перед приєднанням до ENTSO-E ми маємо пройти ізольований режим, коли від'єднаємось фізично від енергосистеми Білорусі та РФ.

«Відповідно до рішень, які були досягнуті з ENTSO-E, це буде не рік ізольованого режиму, а два тижні влітку», – уточнив Немировський.

Ще один аспект переходу до ENTSO-E – ринковий.

Після інтеграції енергосистеми збільшиться конкуренція на ринку електричної енергії. І це спрацює позитивно для споживача – ефективно відобразиться на ціні, послугах, якості електроенергії. «Після інтеграції до ENTSO-E ми очікуємо, що встановлена потужність сягне 4,5 тис. МВт, що є близько 20% загального балансу України. Це дуже сильний інструмент для конкуренції на ринку», - сказав Немировський.

За його словами, щоб стабільно і пройти ізольований режим, і працювати в ENTSO-E, українській енергосистемі потрібна достатня кількість резервів.

На думку А. Немировського українську енергосистему чекає значне випробування вже під час пасхальних вихідних.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/izolirovanny-rezhim-pered-perehodom-v-entso-e-prodlitsya-2-nedeli-ukrenergo>

ExPro, 04.03.2020

«Укренерго» після зміни правил провело перші аукціони на закупівлю допоміжних послуг

НЕК «Укренерго» 3 та 4 березня провело перші успішні аукціони на закупівлю допоміжних послуг після того, як з 1 березня почали діяти зміни внесені до Правил ринку. Про це під час зустрічі в Energy Club 4 березня повідомив директор з ринкових операцій «Укренерго» **Микита Вишневський**.

«Після внесення змін до Правил ринку, яке відбулося з 1 березня, ми проводили аукціон вже сьогодні та вчора. «Укргідроенерго» вже прийшло на аукціон і ще одна теплова електростанція, яка вже пройшла випробування, теж прийшла на аукціон і допоміжні послуги на разі купуються», - сказав він.

За словами Вишневського, кошти для закупівлі допоміжних послуг, які були передбачені НКРЕКП в тарифі на диспетчеризацію були передбачені, виходячи із мінімального розрахунку.

«При успішному запуску ринку, варто очікувати, що тариф на диспетчеризацію буде потребувати перегляду. За нашими попередніми розрахунками, навіть при тих учасниках, які зараз є, при тих цінах, які зараз діють і ргісе caps на ринку допоміжних послуг, коштів закладених в тарифі вистачить на 2,5-3 місяці», - додав топ-менеджер «Укренерго».

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-pslya-zmni-pravil-provelo-persh-aukconi-na-zakupvlyu-dopomjnih-poslug->

GMK Center, UkrEnergoExport, 06.03.2020

Іван Плачков: «До 2050 року Україні точно потрібні будуть вугільні ТЕС»
Фрагменти із бесіди з главою «Всеукраїнської Енергетичної Асамблеї», міністром палива та енергетики України (1999, 2005-2006), генеральним директором «Київенерго» (1999-2005) і відомим виноробом Іваном Плачковим

Ілона Македон

– Щонайменше протягом найближчих 30 років вугільна промисловість України буде потрібна. Це вугілля енергетичне – для теплогенерації – і коксівне – для металургії.

Теплові електростанції, що працюють на вугіллі, займають близько 37% в енергобалансі України. Це значна частка. Також вугільні електростанції забезпечують маневреність енергетичної галузі – знижують і підвищують вироблення залежно від перепадів споживання. Це дуже важлива функція. Навіть Європа будує вугільні електростанції – та сама Польща і, як не дивно, Німеччина. Це електростанції невеликої потужності, до 400 МВт, які забезпечують маневреність енергетичної системи.

– Єдиний ефективний шлях – приватизація вугільних шахт...

Що нам слід зробити? Потрібно розробити енергетичний баланс і визначитися, який обсяг первинних (нафта, газ, вугілля) і вторинних (електроенергія, тепло, вода та інше) енергоресурсів нам необхідний. Після цього ми маємо визначити дефіцит енергоресурсів, у тому числі вугілля, навіть з урахуванням зниження частки теплової генерації, і побачити, який обсяг нам необхідний. Якийсь обсяг візьмуть на себе приватні підприємства, решту потрібно виробляти на тих шахтах, які перебувають у державній власності. Частина з них слід приватизувати, інші – закрити, розробивши попередньо програму з працевлаштування людей, будівництва нових підприємств, підтримки соціальної сфери відповідних регіонів.

– Думаю, з 33 державних шахт, які розташовані на підконтрольній території, лише кілька будуть затребувані. Їх потрібно постаратися приватизувати...

Енергетика – це така галузь, яка не може зупинитися. Немає електроенергії – втрачається цивілізаційна складова життя людей, сучасного суспільства. З огляду на те, що ми не такі багаті, як Німеччина чи Франція, потрібно ще ретельніше й уважніше продумувати ці питання. У нас немає права на розкіш.

– Відновлювані джерела енергії – це світовий тренд. У Німеччині після Другої

світової війни через активне відновлення промисловості були величезні проблеми з екологією (кислотні дощі та інше). На хвилі політичної боротьби за екологію до влади прийшли зелені і, звісно, почали займатися відновлюваними джерелами.

До нас теж дійшла мода на ВДЕ, але ми це до кінця не осмислили. Ми побудували багато відновлюваних джерел і поклали на споживача необхідність купувати електроенергію, що в 4-5 разів дорожча, ніж теплова.

Відновлювані джерела, звісно, потрібні, але не за рахунок споживачів. Їм потрібно дати пільги, але не з таким перекосом, як зараз...

– Вважаю, що частку атомної енергетики потрібно не знижувати, а щонайменше залишити на тому ж рівні або навіть збільшити. Потрібно продовжувати строки експлуатації наявних блоків – це можливо. Будувати нові блоки, наприклад, на Хмельницькій АЕС. Також не виключаю, що слід розвивати модульні реактори. Вони виготовляються на підприємствах, вони маневрені, вони розвантажуються і навантажуються, можуть бути потужністю від 50 до 400 МВт.

Якщо у нас буде маневрена атомна енергетика, тоді буде більше шансів відмовитися від вугільних станцій.

– Просто водень треба виробляти. А для виробництва потрібна, знов-таки, електроенергія. Років через 50 світова енергетика, на мій погляд, могла би повністю перейти на атом і водень. Причому атомна енергетика виробляла би водень як первинний енергоносіє.

Про що йдеться? Ми встановлюємо атомні станції з модульними реакторами на максимальне за потужністю споживання, умовно 100 тисяч ГВт, і вони повністю забезпечують людство електроенергією. При спаді споживання енергосистемі розвантажуються, а виробляє електроенергію для виробництва водню, який іде на забезпечення транспорту – автомобілі, флот, авіація та ін.

– У новій моделі ринку електроенергії зараз багато проблем. Перша – це перехресне субсидування. Потрібно виключити ситуацію, при якій тарифи на електроенергію для населення нижчі за тарифи для промисловості. Потрібно їх збалансувати, інакше це суперечить ринковим принципам. Друга проблема – ми не пустили на ринок усі суб'єкти генерації. «Енергоатом» і «Укргідроенерго», по суті, мало беруть участь у конкуренції. Ми ринок ніби стерилізували, дискредитували своїми адміністративними обмеженнями. Він перетворився на свою протилежність – як і хороша ідея з відновлюваними джерелами енергії.

– На момент здобуття незалежності ми були на 70% енергонезалежні та десь на 30% залежні. Ми добували багато газу (в 1970-х роках ми добували близько 74 млрд куб. м), переробляли нафту (близько 15 млн т), виробляли електроенергію та продавали її в європейські країни. Так, ми купували ядерне паливо, але при цьому продавали уран.

На сьогодні картина змінилася докорінно. Гадаю, ми приблизно на 65% енергозалежні, і десь на 35% – незалежні. Але є всі передумови, щоб повернути ситуацію назад і навіть поліпшити її. Як?

Збільшити власний видобуток газу.

Збільшити обсяги переробки нафти.

Збільшити видобуток урану, почати виробляти елементи ядерного палива, побудувати сховище з відпрацьованого ядерного палива.

Використовувати біомасу.

Зайнятися енергозбереженням. За правильному підходу ми можемо знизити

енергоємність економіки та енергоємність споживачів на 10%.

– І вийти на співвідношення залежності-незалежності приблизно 20 на 80. У нас є всі передумови до цього.

– Я б, скоріше, об'єднав енергетику та промисловість, якою сьогодні ніхто не займається, а не енергетику та екологію. Мінекології – це зовсім інша філософія діяльності. Чим займається Мінекології? Лімітами на вилов риби у водоймах і режимами зариблення; створенням національних природних парків; положеннями про полювання тощо. Де міністр палива та енергетики, а де – створення національного природного парку. Як це може бути одночасно?

В ідеалі за це має відповідати віце-прем'єр, який займається реальним сектором економіки, і міністр палива та енергетики в одній особі. Як міністр він безпосередньо опікувався би енергетикою, а як віце-прем'єр – координував би роботу відповідних державних органів виконавчої влади, що забезпечило б ефективність паливно-енергетичного комплексу.

<https://gmk.center/interview/ivan-plachkov-do-2050-goda-ukraine-tochno-nuzhny-budut-ugolnye-tes/>

ExPro, 05.03.2020

«Укренерго» 9-15 березня обмежить імпорт електроенергії в ОЕС до 100-200 МВт

НЕК «Укренерго» з 9 до 15 березня обмежить імпорт електроенергії з Білорусі, Росії та Молдови в ОЕС України, у вечірні години до 100-200 МВт.

«Відповідно до розроблених НЕК «Укренерго» прогнозних балансів потужності 9-15 березня 2020 року, граничні значення імпорту електроенергії з країн Білорусі, Росії та Молдови становитимуть: 9 та 15 березня з 18:00 до 20:00 — 100 МВт, 10 – 14 березня з 18:00 до 20:00 — 200 МВт» - зазначається у повідомленні.

Президент **Володимир Зеленський** на засіданні Верховної Ради повідомив про неприпустимість імпорту електроенергії, через необхідність завантаження власної теплової генерації.

<https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-9-15-bereznnya-obmejtit-mport-elektroenerg-v-oes-do-100--200-mvt>

Бізнес, 05.03.2020

Ігор Сирота: Ідея вільного ринку – правильна, але реалізація зіPSОвана Фрагменти інтерв'ю з генеральним директором Укргідроенерго Ігорем Сиротою

- Минулий рік був доволі непростим для української економіки і для нас, як для компанії, акціонером якої є держава. Втім, нам вдалося завершити рік результативно. Ми виконали всі заплановані заходи, які стосувалися технічного переоснащення, введення в експлуатацію нових потужностей, інвестиційної діяльності та підвищення соціальних стандартів працівникам компанії. Компанія стабільно розвивається. Торік Укргідроенерго посіла дев'яту сходинку у ТОП-50 найуспішніших держпідприємств, продемонструвавши високі показники ліквідності та прибутковості та здобула почесну міжнародну нагороду LUSA Awards в номінації «Кращий роботодавець року». Якщо говорити про виробничі показники, то минулого року Укргідроенерго реалізувало 7 637,0 млн кВт·год електроенергії. Це непоганий результат.

- Загалом, ідея нового ринку – хороша. Як і законодавче забезпечення, ухвалене

в 2017 році. Втім, за останній час, НКРЕКП внесла зміни практично до всіх регуляторних документів, змінивши саму суть поняття вільного ринку, на якому панує конкуренція. Як відомо, Уряд зобов'язав Укргідроенерго продавати 35% своєї електроенергії за спецзобов'язаннями з постачання електроенергії для потреб населення (PSO, Public Service Obligation). В жодній з європейських країн немає такого поняття – в нашій державі ж воно є. І покладене на Укргідроенерго та Енергоатом. Мало того, Уряд вже декілька разів змінював механізм покладання спеціальних зобов'язань...

- Ми працюємо на всіх сегментах ринку, окрім ринку допоміжних послуг. Це ринок «на добу наперед», балансуєчий ринок та зовсім недавно ми почали працювати на ринку двосторонніх договорів. Робота на балансуєчому ринку до грудня 2019 була збитковою внаслідок некоректного встановлення граничних цін на балансуєчому ринку та ринку «на добу наперед». Після внесення відповідних змін до Правил ринку, ситуація на балансуєчому ринку дещо покращилася. Втім, затримка оплати балансуєчої енергії, придбаної Адміністратором розрахунків у компанії, призводить до вимивання обігових коштів Укргідроенерго. До того ж, ринок працює не завжди коректно...

- Ми плануємо зробити перший пуск четвертого гідроагрегату (Дністровської ГАЕС) в серпні - до Дня незалежності. А до Дня енергетика – здати його в промислову експлуатацію. На об'єкті триває активна фаза будівництва...

- ...Дністровська ГАЕС – унікальний об'єкт. На станції вже працює три гідроагрегати, кожний потужністю 324 МВт в генераторному режимі і 410 МВт в насосному. Загальна потужність трьох гідроагрегатів - 976 МВт в генераторному режимі. Станція щодобово виробляє від 3 до 5 млн КВт-год електроенергії. Введення в експлуатацію четвертого гідроагрегату дасть змогу збільшити встановлену потужність Дністровської ГАЕС до 1296 МВт. Всього на Дністровській ГАЕС буде встановлено сім гідроагрегатів, загальною потужністю 2268 МВт в генераторному режимі та 2947 у насосному, що ставить її на перше місце у Європі та шосте у світі.

Введення в експлуатацію Дністровської ГАЕС є визначальним у вирішенні проблеми дефіциту високоманеврових потужностей в Об'єднаній енергосистемі України та має позитивний економічний ефект.

- І Канівська ГАЕС і Каховська ГЕС-2 – наші перспективні проекти, будівництво яких передбачене Енергетичною стратегією на період до 2035 року.

Наприкінці минулого року проведено громадські слухання в межах процедури обговорення Звіту з оцінки впливу на довкілля реалізації проекту будівництва Каховської ГЕС-2. Наразі триває активна робота із залучення інвестицій для будівництва нових гідрогенеруючих потужностей. Ми зустрічалися з представниками компаній Китаю, Туреччини, Японії, Німеччини. Деякі з них виявили зацікавленість у співпраці з нами щодо будівництва Канівської ГАЕС та Каховської ГЕС-2.

- Ми продовжуємо масштабну програму реабілітації діючих ГЕС і ГАЕС. На сьогодні зі 103 гідроагрегатів, які встановлені на наших гідроелектростанціях, ми реконструювали 71. Перед нами стоять амбітні цілі: до 2026 року провести повну реконструкцію гідроагрегатів зі встановленням нових регуляторів швидкості, систем збудження, систем управління та моніторингу, систем захисту та інших елементів. Модернізуючи обладнання, ми досягаємо збільшення терміну його служби, підвищуємо потужність, усуваємо можливі негативні наслідки для екології басейну річок.

Цьогоріч ми плануємо завершити реконструкцію та здати в експлуатацію ще

десять гідроагрегатів. Втім, лівова частка робіт виконується українськими заводами - АТ «Турбоатом» та ДП «Завод «Електроважмаш». Фінансування програми відбувається як за рахунок кредитних коштів Європейського банку реконструкції та розвитку, а також Європейського інвестиційного банку, так і за рахунок власних.

- Кандидатури до Наглядової ради обиралися шляхом прозорого та відкритого відбору. Вони допоможуть Укргідроенерго розвиватися та досягати успіху у майбутньому.

- Я вважаю, що впровадження соціальних ініціатив на підприємстві – ознака цивілізованості бізнесу та свідчення розвитку бізнес-культури. В Укргідроенерго розроблена та впроваджується Стратегія корпоративної соціальної відповідальності. Її пріоритетними завданнями є забезпечення сталого розвитку великої гідроенергетики з досягненням балансу екологічних, соціальних та економічних факторів. Торік компанія здійснила виплат на користь держави на суму понад 3 млрд грн, з яких понад 1 млрд – дивіденди. Укргідроенерго активно співпрацює з громадами у місцях присутності: ми допомагаємо з розвитком інфраструктури...

Сьогодні в Укргідроенерго діє низка різноманітних соціальних програм, які допомагають підвищувати рівень життя співробітників компанії, здійснювати ефективні заходи щодо охорони їхнього здоров'я, сприяють професійному зростанню гідроенергетиків.

<https://business.ua/company-news/9259-igor-sirota-ideya-vilnogo-rinku-pravilna-ale-realizatsiya-zipsovana>

♦ ***Атомна енергетика: час випробування,
неоднозначні перспективи і пошуки рішень***

Дзеркало Тижня, 10.03.2020

Ядерная кухарка

Алла Еременко

Професіоналізм — критический параметр безпеки і якості управління "Енергоатомом".

Сможе ли забезпечити надлежачую ядерну і радіаційну безпеку 15 енергоблоків атомних станцій України керівник, який доподлинно не знає важності принципів і технологічних нюансів роботи ядерної галузі?

А саме таку перспективу за день до звільнення намалювало попереднє керівництво Міністерства розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства, оголошуючи про проведення конкурсного відбору на посаду президента ГП "Національна атомна енергетическа компанія "Енергоатом".

Потенціальному переможцю, який має відповідати за роботу сьомого в світі за потужністю ядерного енергетического комплексу, організатори конкурсу запропонували... оволодіти азами ядерної і радіаційної безпеки в термін року після призначення.

А якщо не оволодіє? Хто має відповідати за експерименти над безпекою не тільки країни, але і, враховуючи наш потенціал, всього світу?

Очевидно, на думку любителів, президентом НАЕК "Енергоатом" може бути практично будь-який хороший чоловік — без профільного освіти і профільного досвіду роботи.

Однак МАГАТЭ, ЕБРР і Всесвітня організація операторів АЕС категорически проти таких вимог до президента "Енергоатома", особливо після аварії на АЕС "Фукусима". І ось чому.

Одною з виключительних галузей є ядерна енергетика — високотехнологічна індустрія, яка потребує професіоналів найвищого рівня.

В ядерній енергетиці, яка во всьому світі є привабливим бізнесом, перший критерій ефективності — не фінансовий результат, а безпека експлуатації ядерних установок.

На сьогоднішній день конкурс по відбору на посаду президента "Енергоатома" з легкодоступними умовами призупинено. Але це не заспокоює, оскільки не скасовано його штучно і небезпечно занижені кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посади керівників цього госпідприємства.

Одним з причин є те, що конкурс може бути проведений без врахування думки світової і вітчизняної атомної спільноти, Госатомрегулювання і навіть народних депутатів, розуміючих, що посаду президента НАЕК "Енергоатом" має займати тільки спеціаліст з профільним освітою і значним досвідом практичної галузевих робіт.

Повторюю, Міністерства економіки чому-то не внесло ці ключові положення в кваліфікаційні вимоги.

Государственная инспекция ядерного регулирования Украины сразу напомнила

о необходимости включить основные квалификационные требования в письме в офис президента Украины, СНБОУ, Кабинет министров и комитет ВР по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг.

...к руководству государства, а также в Службу безопасности Украины обратились и народные депутаты — члены комитета ВР по вопросам энергетики и жилищно-коммунальных услуг, а также избранники по мажоритарным округам, где расположены атомные электростанции. Народные депутаты отмечают, что **атомную отрасль, обеспечивающую производство 55% электроэнергии в Украине, должен возглавлять действительно опытный специалист именно ядерной отрасли с соответствующим опытом работы.**

"Учитывая особую важность ГП "НАЭК "Энергоатом" для экономики и безопасности государства, считаем целесообразным принимать важнейшие кадровые решения относительно компании при участии органа государственной власти, формирующего государственную политику в сфере энергетики, а также органа, осуществляющего контроль над ядерной и радиационной безопасностью", — подчеркивают парламентарии.

Стабилизация работы НАЭК "Энергоатом", в частности через взвешенную кадровую политику, руководствуясь исключительно критериями профессиональности и компетентности, а не политическими или коммерческими предпочтениями, — единственная возможность не довести "Энергоатом" до полного хаоса, который может обернуться ядерной и радиационной угрозой.

Специалисты, отвечающие строжайшим требованиям к кандидату в президенты НАЭК "Энергоатом", в Украине есть. Профессиональные, патриотичные, политически незаангажированные. Президенту, правительству, СБУ и СНБОУ Украины нужно лишь изменить условия конкурса, и у нас появятся большие шансы получить такого президента компании, который как раз нужен, и как можно скорее.

Есть надежда, что будет наконец прекращена печальная история кадровых назначений в "Энергоатом".

https://zn.ua/energy_market/yadernaya-kuharka-347506_.html

Енергоатом, ЮУАЕС, ЗАЕС, Укрінформ, УНІАН, 14.02.2020

Спростування інформації про можливість припинення Енергоатомом поставок електроенергії населенню

Стосовно оприлюдненої у низці ЗМІ звинувачень на адресу НАЕК «Енергоатом» у погрозах припинити поставки електроенергії населенню повідомляємо: вони є такими, що категорично не відповідають дійсності.

На сьогодні відповідно до Положення про спецобов'язки, ДП «НАЕК «Енергоатом» реалізує майже 85% відпущеної електроенергії ДП «Гарантований покупець», який, у свою чергу, продає електроенергію за визначеною ціною постачальникам універсальних послуг в обсягах, необхідних для задоволення потреб побутових споживачів.

ДП «НАЕК «Енергоатом» виконує свої зобов'язання перед ДП «Гарантований покупець» у повному обсязі, завдяки чому населення країни забезпечено доступною за ціною електроенергією.

Положенням про спецобов'язки гарантується право виробника своєчасно та у повному обсязі отримувати кошти за продану ним електричну енергію.

Водночас, гарантований покупець зобов'язаний забезпечувати виконання умов купівлі електричної енергії, визначених в укладених з виробниками електроенергії договорах. За умовами договору між ДП «НАЕК «Енергоатом» та ДП «Гарантований покупець» передбачено право Енергоатома на тимчасове призупинення продажу (відпуску) електроенергії у разі, якщо Гарантований покупець порушив строк оплати будь-якого платежу за договором, а також при наявності заборгованості у Гарантованого покупця перед Продавцем за договором.

Енергоатом продовжує відпускати 60% електроенергії за найнижчим у світі та в Україні тарифом – 56,7 коп. Цього обсягу електроенергії більш ніж достатньо для забезпечення потреб населення.

http://www.energoatom.com.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20/p/sprostuvanna_informacii_pro_mozlivist_pripinenna_energoatomom_postavok_elektroenergii_naselennu-45786

РАЕС, Енергоатом, ЗАЕС, 17.02.2020

РАЕС відвідали представники Інституту енергетичних технологій Норвегії та Шведського атестаційного центру

Рівненську АЕС з робочим візитом відвідали представники Інституту енергетичних технологій Норвегії (IFE) та Шведського атестаційного центру (SQC) з метою обговорення бюджету, необхідного для реалізації потенційних проєктів на РАЕС, що фінансуються урядом Норвегії в рамках міжнародної технічної допомоги.

У рамках міжнародної технічної допомоги на Рівненській АЕС за підтримки норвезького уряду заплановано для реалізації 37 проєктів, спрямованих на розвиток підприємства та підвищення вітчизняної ядерної безпеки в цілому...

Захід пройшов під головуванням головного інженера – першого заступника генерального директора РАЕС **Павла Ковтонюка** за участю керівника проєктів для України IFE **К'єлля Тора Хансена**, фахівця з міжнародних проєктів SQC **Хорхе Бенітеза**, представників СКМ, СНВУ, ЦРБ, цеху теплової автоматики та вимірювань, служби інформаційних технологій Рівненської АЕС.

http://www.energoatom.com.ua/ua/press_cent-19/novini_kompanii-20/p/raes_vidvidali_predstavniki_institutu_energeticnih_tehnologij_norvegii_ta_svedskogo_atestacijnogo_centru-45793

ИнформUA, Profidom, 17.02.2020

В Украине вместо больших блоков АЭС будут строить модульные реакторы

Как рассказал временно исполняющий обязанности главы НАЭК "Энергоатом" **Павел Павлышин**, при нынешнем развитии "зелёной" энергетики необходимы манёвренные мощности. Именно поэтому было решено переориентировать отрасль на постройку небольших модульных реакторов.

Данную инновацию предложил внедрить в нашей стране президент компании поставщиков оборудования и систем для энергетической промышленности США **Крис Сингх**. Три года назад он высказал идею именно в Украине разместить центр по производству и реализации в европейские, азиатские и африканские страны модульных реакторов.

Годом позже, как отметил Павлышин, "Энергоатом" подписал с американской компанией договор о партнёрстве в данной отрасли. А летом прошлого года было подписано трёхстороннее партнёрское соглашение уже при участии представителей

украинского центра, занимающегося вопросами ядерной и радиационной безопасности. Так было создано международное объединение по реализации в нашей стране новых технологий энергетической отрасли.

Как сообщает издание ProfiDOM, современная технология маневренных модульных реакторов для АЭС - одна из самых перспективных в мире. Они, в отличие от традиционных имеют более высокий уровень безопасности. Кроме этого, они маневренные, не требуют выделения больших площадей и подведения к ним особых, мощных электролиний.

<https://inform-ua.info/economics/1581934450-v-ukrayne-vmesto-bolshykh-blokov-aes-budut-stroyt-modulne-reaktor>

Асоціація УЯФ, Facebook, 20.02.2020

Позиція Асоціації «Український ядерний форум» щодо ключових питань Концепції «зеленого» енергетичного переходу

Позиція Асоціації «Український ядерний форум» щодо ключових питань Концепції «зеленого» енергетичного переходу

Ми вважаємо, що у назві документа змішані різні поняття: концепція «зеленого» переходу (в термінах ЄС - Green Deal, або Ukraine Green Deal, як визначено на титульній сторінці цього документу) і концепція енергетичного переходу (в термінах ЄС - Energy Transition).

Представлена Концепція є прикладом саме «зеленого» переходу і викладена у тому ж форматі, що і «Європейська Зелена Угода».

Беззаперечно, енергетичний перехід є головною складовою частиною «зеленого» переходу, але концепція самого енергетичного переходу має бути стратегічним баченням шляхів розвитку енергетичної інфраструктури країни та прогнозуванні технологічних аспектів розвитку енергетики при рівних умовах розвитку всіх видів чистої енергетики.

Асоціація УЯФ підтримує заявлений в документі прагматичний підхід, заснований на моделюванні сценаріїв розвитку. Підхід, який відповідає найкращим світовим практикам підготовки документів стратегічного планування, зокрема застосовуваних в Міжнародному Енергетичному Агентстві (МЕА).

Разом з тим, відсутність в Концепції посилок на прогноз розвитку енергетичного сектора, і на результати багатofакторного економіко-математичного моделювання не є прагматичним підходом...

Детального ознайомитись з документами можна за посиланням:

http://www.atomforum.org.ua/activity/2020/poziciya_asociaciyi_uyaf_ta_go_ukryat_shodo_klyuchovih_pitan_rozvitku_atomnoyi_energetiki

Status Quo, Металлургпром, 25.02.2020

«Турбоатом» підписав договір на модернізацію Южно-Української АЕС

"Турбоатом" підписав договір на модернізацію циліндрів високого і середнього тиску блоку № 2 Южно-Української АЕС. Контракт на суму 300 млн. грн. 25 лютого в цеху №73 підприємства підписали директор обособленого підрозділу "Атомкомплект" ГП "НАЕК "Енергоатом" Руслан Жмудський і генеральний директор АО "Турбоатом" **Виктор Субботин**. В церемонії підписання також прийняли участь заступник гендиректора Южно-Української АЕС **Андрей**

Петрук и генеральный конструктор "Турбоатома" **Евгений Левченко**.

По словам Виктора Субботина, подписанный договор - это первый контракт на модернизацию проточной части турбины-миллионника в Украине. Предприятие уже имеет положительный опыт выполнения аналогичной работы для заказчиков за пределами страны, в том числе на блоке №5 АЭС "Козлодуй" (Болгария).

"Впереди у нас - целая программа по модернизации проточной части атомных блоков Украины: и на наших турбинах, и на российских", - отметил Субботин.

Руслан Жмудский рассказал, что подписанный договор является частью уже утвержденной 5-летней программы по модернизации...

"Самое главное для нас - программа импортозамещения, с которой нам помогает "Турбоатом". Модернизация, договор на которую сегодня подписан, позволит повысить электрическую мощность ориентировочно на 100 МВт. Хочу отметить, что ваша продукция зарекомендовала себя с лучшей стороны. Конкурентов "Турбоатому" мы не видим во всем мире", - заявил Петрук.

https://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/25.02.2020/turboatom_podpisal_dogovor_na_modernizatsiyu_yuzhno_ukrainskoy_aes/

КиївВласть, 26.02.2020

Через убоге фінансування Чорнобильської АЕС атомники ризикують залишитись без зарплат та світла

Вікторія Білоус

Затверджений на поточний рік державний бюджет України передбачає недостатнє фінансування стратегічно важливого об'єкту – Чорнобильської атомної електростанції. Для повноцінної діяльності станції не вистачає 265,7 млн гривень. Відповідні звернення ЧАЕС вже розглядають у Мінфіні, про ситуацію проінформовані Прем'єр-міністр та голова СБУ. У “верхах” проводять наради і обіцяють переглянути асигнування, аби не перервати постачання електроенергії на станцію, та своєчасно виплатити зарплати працівникам.

5 лютого народний депутат України **Ольга Василевська-Смаглюк** (політична партія “Слуга народу”) звернулась до Прем'єр-міністра **Олексія Гончарука**, голови СБУ **Івана Баканова** щодо критичного стану фінансування підприємств Державного агентства України з управління зоною відчуження.

...нардеп описала проблеми, з якими звернулись до неї працівники ЧАЕС і запропонувала Гончаруку та Баканову втрутитися в ситуацію аби не втратити контроль за ядерно-небезпечними об'єктами та запобігти створенню загрози безпеці України та світу.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

<http://kievvlad.com.ua/text/cherез-uboge-finansuvannya-chornobilskoi-aes-atomniki-rizikuyut-zalishitis-bez-zarplat-ta-svitla>

Інформація на цю тему – Славутич, 27.02.2020 «Т.в.о. голови ДАЗВ провітувала про діяльність Агентства у 2019 році та представила плани на 2020 рік». У вітальному слові т. в. о. Голови ДАЗВ Катерина Павлова зазначила, що чорнобильські фахівці і територія – це найбільш цінне та особливе, що є у ДАЗВ. Майже 6 000 працівників і понад 2 600 квадратних кілометрів території.

http://www.slavutich.cn.ua/news_11853.html

Укрінформ, 01.03.2020

Атомна галузь України віддаляється від російської залежності**Станіслав Прокопчук**

Практично готовий до введення в експлуатацію в зоні ЧАЕС перший комплекс Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива.

Проект був фактично заморожений з огляду на політичну кон'юнктуру та високий посадовий рівень тих, хто «керував процесом» вивезення до Росії нашого відпрацьованого ядерного палива (ВЯП). Адже навіть для остаточного вирішення земельного питання з відведенням у натурі ділянок під сховище (загальною площею всього-навсього у 45,2 гектара в Чорнобильській зоні відчуження!), парламентаріям і держчиновникам знадобилося ще... чотири роки тяганини з погодженнями, з'ясуваннями, уточненнями.

Офіційне введення в експлуатацію сховища, як це обіцяють, у найближчі місяці, стане «завершальним етапом із здобуття атомною галуззю України політичної незалежності від Росії».

Йдеться поки що про перший, але дуже важливий крок – про введення в експлуатацію 1-го пускового комплексу.

Проектна місткість усього сховища становитиме 458 контейнерів, які зможуть вмістити 16 529 відпрацьованих паливних збірок (ВПЗ). Більшість з них сьогодні перебуває у пристанційних басейнах витримки згаданих українських АЕС або вивезені до Росії для тимчасового зберігання.

За словами **Марі Йованович**, колишнього посла США в Україні, «лише з 2005 року (по 2017-й – авт.) Україна сплатила Росії два мільярди доларів за вивезення відпрацьованого ядерного палива».

Колосальні втрати держбюджету і сьогодні в прямій залежності від термінів будівництва сховища, додержання відповідних графіків здачі конкретних об'єктів. А вони нині, на щастя, виконуються сумлінно.

Отож є надія, що з офіційним введенням в експлуатацію ЦСВЯП уже цього року Україна отримає, за словами колишнього президента «Енергоатома» Юрія Недашковського, «одне з найсучасніших і найбезпечніших у світі сховищ відпрацьованого ядерного палива».

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2887338-atomna-galuz-ukraini-oddalaetsa-vid-rosijskoi-zaleznosti.html>

Украина коммунальная, Facebook, 02.03.2020

Ольга Кошарная: Жги, Господи!**Ольга Кошарная**

То, что команда Зе в КМУ законов не читают, и не в курсе, что есть специальные законы, как, например, в сфере использования ядерной энергии, мы все поняли после создания Минэкоэнерго и подчинения министру энергетики Госатомрегулирования и Госадминистрации по управлению зоной отчуждения.

Товарищи с самокатами наперевес не догадывались, что в такой конфигурации конфликт интересов и нарушение норм специальных законов и норм международного права.

Удалось отбить Госатомрегулирование от "мудрого" управления министром **Оржемем**, но не удалось отбить Госадминистрацию зоны...

Но это не все!

Они изменили квалификационные требования к президенту компании Энергоатом - оператору всех 15 энергоблоков на наших АЭС! Теперь обязательно иметь профильное образование, опыт работы на АЭС и опыт на руководящих должностях на ней. А это требование ВАО АЭС после аварии на Фукусиме!

В этой ситуации мне не только стыдно за государство Украина, но прежде всего обидно за выдающихся людей, наших соотечественников, которые создавали национальную систему регулирования ядерной и радиационной безопасности все эти годы, и которая была признана соответствующей международным стандартам.

Показатель - МАГАТЭ отправляло к нам на стажировку представителей государств, которые были в начале пути создания национальной ядерной энергетики. Мне очень жалко сегодняшний орган национального регулирования ЯРБ.

<http://blog.jkg-portal.com.ua/ua/blog/one/zhgi-gospodi>

ExPro, 03.03.2020

«Енергоатом» планує вийти на балансуючий ринок

ДП «НАЕК «Енергоатом» звернувся до НЕК «Укренерго» із заявою про участь в балансуючому ринку, з урахуванням технологічних особливостей атомних енергоблоків.

Про це 3 березня з посиланням на слова генерального директора ВП «Енергоатом-Трейдинг» **Сергія Бедіна** повідомила прес-служба компанії.

«Він (Бедін – ред.) повідомив, що заяву про приєднання до договору про участь у балансуючому ринку «Енергоатом» вже подав в НЕК «Укренерго», - йдеться у повідомленні.

За словами Бедіна, 1 березня 2020р набули чинності нові Правила на ринку електричної енергії, які дали «Енергоатому» право участі у балансуючому ринку з урахуванням технологічних особливостей енергоблоків АЕС.

<https://expro.com.ua/novini/energoatom-planu-viyti-na-balansuyuchiy-rinok>

РАЕС, 04.03.2020

Рівненські атомники взяли участь у міжнародній конференції фахівців турбінного обладнання

Делегація НАЕК «Енергоатом» була представлена на щорічній міжнародній конференції керівників турбінних цехів атомних станцій регіонального центру ВАО АЕС і спеціалістами Рівненської АЕС. Участь у заході взяли начальник турбінного цеху ТЦ-1 РАЕС **Володимир Анур'єв** та заступник начальника турбінного цеху ТЦ-2 **Сергій Курник**.

Конференція керівників турбінних цехів атомних станцій регіонального центру ВАО АЕС з підвищення надійності та ефективності турбінного устаткування **відбулася у Москві 26-27 лютого 2020 р.** У щорічній зустрічі взяли участь представники країн (Іран, Фінляндія, Болгарія, Угорщина, Вірменія, Китай, США, Індія тощо), де експлуатують енергоблоки з реакторами типу ВВЕР, а також фахівці проектних та ремонтних організацій, виробників обладнання, наукових та проектних інститутів.

Зустріч спеціалістів турбінного обладнання дозволила налагодити професійні та партнерські контакти, отримати цінний фаховий досвід та познайомитись зі сучас-

ними напрацюваннями в частині підвищення надійності та ефективності турбінного устаткування. Зокрема, захід сприяв розширенню кола професійних компетенцій.

<https://www.rnpp.rv.ua/rivnenski-atomniki-vzyali-uchast-u-mizhnarodnij-konferencziyi-faxivcziv-turbinnogo-obladnannya.html>

ЗАЕС, Енергоатом, 06.03.2020

На ЗАЕС наближається до завершення дослідна експлуатація палива Westinghouse

«На ЗАЕС проводиться дослідна експлуатація ядерного палива Westinghouse і ми вже наблизилися до її завершення. Минулого року активна зона енергоблока №5 була повністю сформована з ТВЗ-WR. На першому, третьому і четвертому блоках продовжується експлуатація змішаних зон, частина яких має ТВЗ-WR, частина – ТВЗ-А. Функції ВЯБ у цьому процесі полягають у забезпеченні безпеки ядерного палива під час всього циклу поводження з ним на АЕС. Ми виконуємо вхідний контроль, переміщаємо ТВЗ на блоки і завантажуюмо в активну зону», - констатує начальник ВЯБ Дмитро Кас'яненко.

Введення в промислову експлуатацію палива Westinghouse вимагає тривалої підготовки, що супроводжується серйозними обґрунтуваннями, розробкою відповідної документації тощо. Процес включає проведення контролю герметичності оболонок ТВЗ, перевантаження активної зони, інспекцію, приймання палива тощо.

Роботи з паливом зараз доповнилися ще й інспектуванням з використанням спеціального стенду виробництва Westinghouse.

Переведення у промислову експлуатацію палива Westinghouse на п'ятому енергоблоці заплановане на ремонтний період 2021 року. Перший, третій і четвертий блоки ЗАЕС поступово буде повністю переведено на ТВЗ-WR у 2021-22 роках.

Для його експлуатації були вибрані енергоблоки №2 і №3 Южно-Української, а також енергоблок №5 Запорізької АЕС. У рамках розширення контракту №1 ще на три енергоблока, паливо Westinghouse у 2017 році було завантажено до четвертого, першого та третього блоків Запорізької АЕС.

<https://www.npp.zp.ua/uk/node/2196>

♦ Зелена енергетика: проблеми, перспективи

РБК-Україна, 13.02.2020

"Гарантований покупець" затримує оплату боргу перед виробниками ВДЕ

Державне підприємство "Гарантований покупець" затримує оплату боргу за зелену електроенергію за грудень 2019 року незважаючи на твердження суми компенсації Національною комісією, яка здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП). Про це заявив голова правління Української вітроенергетичної асоціації **Андрій Конеченков**.

"Гарантований покупець", можливо, стикається з низкою бюрократичних перешкод для того, щоб повністю закрити питання боргів перед підприємствами поновлюваних джерел енергії (ВДЕ) за грудень", - повідомив Конеченков. За його словами, НКРЕКП 7 лютого затвердила документ, який дозволяє "Гарантованого покупця" розрахуватися з підприємствами ВДЕ в сумі 836,6 млн. грн.

Експерт розповів, що, згідно затвердженої регулятором процедурою (постанова №641 від 26.04.2019), розрахунок здійснюється в чіткі терміни. Протягом одного робочого дня з прийняття рішення регулятором НЕК "Укренерго" має забезпечити 100% розрахунок перед "Гарантованим покупцем".

При цьому "Гарантований покупець" повинен протягом наступного робочого дня здійснити розрахунки перед виробниками ВДЕ.

"По суті, 11 лютого підприємства ВДЕ повинні були отримати всі кошти, але з незрозумілих причин оплати немає. А це тільки посилює негативний настрій учасників ринку ВДЕ, знижуючи інвестиційну привабливість країни", - зазначив експерт.

<https://www.rbc.ua/ukr/news/garantirovannyi-pokupatel-zaderzhivaet-oplatu-1581588087.html>

Энергореформа, 25.02.2020

Развитие газовой генерации должно рассматриваться в условиях четкого тарифообразования на э/э – Коболев

"Эта идея должна рассматриваться в общем комплексе вопросов о том, каким будет тарифообразование. Это (газовая генерация – ЭР) не очень дешевая с точки зрения инвестиций программа. И она точно требует четкого понимания, по какому тарифу такая электроэнергия может рынком потребляться, и насколько рынок такой тариф будет готов оплачивать", – сказал глава НАК "Нафтогаз Украины" **Андрей Коболев** в ходе Украинского газового форума в Киеве 25 февраля.

По его словам, в настоящее время компания наблюдает за развитием ситуации, сложившейся вокруг возобновляемых источников энергии (ВИЭ).

"Мы дальше с интересом наблюдаем, чем закончится история с "зеленой" энергетикой, где были определенные попытки пересмотра тарифа. Если гарантии относительно пересмотра тарифа будут сохранены и смогут быть переданы на газовую генерацию, то такие проекты будут интересны как для развития "Нафтогаза", так и, возможно, для других крупных частных компаний. Пока таких гарантий и четкого механизма мы не видим. Пока мы не готовы инвестировать в это деньги", – сказал он.

<http://reform.energy/news/razvitie-gazovoy-generatsii-dolzno-rassmatrivatsya-v-usloviyakh-chetkogo-tarifobrazovaniya-na-ee-kobolev-13754>

Радіо Свобода, 14.02.2020

«Зеленому тарифу» можуть дати «червоне світло»

Євген Солонина

У 2020 році виробництво енергії з відновлюваних джерел в Україні стрімко виросте і виникне проблема з компенсацією «зеленого тарифу», а частину блоків атомних електростанцій доведеться відключати. Це, зокрема, прогнозує голова паливно-енергетичного комітету Верховної Ради **Андрій Герус**.

Нині українські та зарубіжні інвестори (як великі, так і малі) можуть опинитися без компенсації «зеленого тарифу», закладеного в український закон «Про альтернативні джерела енергії». Нині це 15 євроцентів (або близько 4 гривень) за кіловат для сонячних електростанцій, які не мають надбавки за використання українського обладнання. Щоквартально НКРЕКП індексує тарифи, враховуючи курс євро.

Зелені тарифи поетапно зменшуватимуться і діятимуть до кінця 2029 року.

Андрій Герус вважає, що чинний «зелений тариф» для сонячних електростанцій є зависоким, і пояснює це лобізмом окремих фінансово-промислових груп. «В Україні тариф для сонячних станцій – 15 євроцентів, у Німеччині – 4,7 євроцента. Добре, це розвинена країна, і в ній дешевші кредити. Візьмімо Узбекистан – 6 євроцентів. Чи, може, в нас своя, окрема історія, яку ще колись давно створив **Андрій Ключов**, а інші люди її потім очолили? Але також є іноземні інвестори, які зайшли в Україну. Тож нам треба бути дуже акуратними», – озвучує проблему Андрій Герус.

«До 2050 року частка ВДЕ в енергобалансі має становити близько 70%. У нас є оцінки, різні графіки і сценарії реалізації цієї цифри, але найголовнішим є те, що цей розвиток має бути економічно обґрунтованим», – запевнив Оржель. Він прогнозує поступову мінімізацію вугільної генерації та скорочення ядерної енергетики до 25% від енергобалансу.

Такі плани збігаються із загальноєвропейською стратегією поетапного переходу на ВДЕ.

Загалом на українському енергоринку високі тарифи для сонячних та вітрових електростанцій компенсують за **рахунок дешевої електроенергії атомних та гідроелектростанцій, яку вони продають за фіксованим низьким тарифом**. Окрім того, розглядаються варіанти наповнювати «зелений тариф» за рахунок прибутків державної компанії «НАЕК «Енергоатом»...

«Влада хоче більших поступок від виробників електроенергії із ВДЕ, тому інформаційно на них впливає і намагається заручитись підтримкою інших гравців на ринку. У даному випадку – тих же атомників, яким сценарій, озвучений Андрієм Герусом, зовсім не подобається. Я сприймаю це як частину «торгу» між великими інвесторами та урядом. Особливо зважаючи на те, що медіація, яку зараз проводять європейські структури між «зеленими» та урядом, швидше за все, за кілька тижнів провалиться. Тож владі потрібно посилювати свої позиції», – пояснює голова енергетичного кооперативу «Сонячне місто» Андрій Зінченко.

Далі в статті на основі припущень експертів, посадовців та частини гравців ринку сонячної енергетики розглядаються декілька варіантів розвитку подій із «зеленими тарифами». <https://www.radiosvoboda.org/a/30433020.html>

Інформація на цю тему – ExPro, 19.02.2020 «Укренерго» працює над розробкою методики обрахунку вартості компенсації для ВДЕ в результаті обмежень». <https://expro.com.ua/novini/ukrenergo-pracyu-nad-rozrobkoyu-metodiki-obrahunku-vartost-kompensac-dlya-vde-v-rezultat-obmejen>

ExPro, 18.02.2020

НКРЕКП вперше встановила знижені на 25% «зелені» тарифи для збудованих у 2020р СЕС

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, вперше встановила «зелений» тариф для сонячних електростанцій, які були введені в експлуатацію з початку 2020р, ставки цього тарифу на 25% нижче тарифів для об'єктів, збудованих до 1 січня: для промислових СЕС – 11,26 євроцентів/кВт-год, а для дахових станцій – 12,28 євроцентів/кВт-год (місцева складова відсутня), рішення було прийняте на засіданні регулятора 18 лютого.

Комісія встановила «зелений» тариф на рівні 11,26 євроцентів/кВт-год для СЕС потужністю 6,3 МВт компанії «Строй Центр», станція розташована в м. Бахмач, Чернігівської обл.

Тариф 12,28 євроцентів/кВт-год був встановлений для дахової станції потужністю 0,2 МВт, яку збудував в Києві (вул. Червоноткацька, 83) підприємець **Олена Сосюра**.

Довідка. Закон «Про альтернативні джерела енергії» визначає поетапність зниження ставок «зелених» тарифів для станцій (компаній), які мали договори з ДП «Енергоринок» або «Гарантований покупець». Згідно закону, промислові сонячні станції, які були збудовані в 2017-2019рр, отримували (отримають) тариф 15,03 євроценти/кВт-год (без місцевої складової), а дахові – 16,37 євроцентів/кВт-год, для станцій, збудованих протягом 2020р ці тарифи знижуються на 25% - до 11,26 та 12,28 євроцентів/кВт-год відповідно.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-vpershe-vstanovila-znizen-na-25-zelen-tarifi-dlya-zbudovanih-u-2020r-ses>

Энергореформа, 21.02.2020

Кабмин против ретроспективного пересмотра правил по "зеленым" тарифам – премьер

Минэкоэнерго находится в диалоге с инвесторами в солнечные и ветряные электростанции (СЭС, ВЭС) по поиску компромисса в отношении взятых ранее государством обязательств по обеспечению для них высоких "зеленых" тарифов.

"Мы предвидим серьезные проблемы с тем, чтобы обслуживала наша энергетика такие высокие обязательства. Мы находимся в диалоге с рынком. Мы с ЕБРР и другими уважаемыми нашими инвесторами постоянно обсуждаем возможный компромисс и договоренность, чтобы не допустить ретроспективного изменения правил", – сказал премьер-министр **Алексей Гончарук** в ходе отчета правительства в Раде 21 февраля.

<http://reform.energy/news/kabmin-protiv-retrospektivnogo-peresmotra-pravil-po-zelenym-tarifam-premer-13736>

Энергореформа, 25.02.2020

Денис Косой: к проведению "зеленых" аукционов не готов ни рынок, ни государство

Переход на систему "зеленых" аукционов – это большое изменение, которое показало, что энергорынок нестабилен, и "правила игры" могут изменить в любой момент. "С точки зрения инвестора – это большие риски", – считает CEO ООО "ЭТЛ ГРУП" **Денис Косой**.

НЭК "Укрэнерго" уже много лет обеспокоена выданными техническими условиями (ТУ) на подключение различных станций ВИЭ на мощность более 12 ГВт, об этом неоднократно заявлял ее глава **Всеволод Ковальчук**, начиная еще с 2015 года. На данный момент в Украине введено в эксплуатацию всего около 6,5 ГВт ВИЭ. Значит, эти выданные ТУ являются всего лишь зарезервированными "под себя" возможностями для того, чтобы в случае интереса, в будущем ими воспользоваться. Похожая ситуация и с аукционами.

Сейчас аукционы – это стандартная процедура для возобновляемой энергетики.

Самое неприятное во всей этой ситуации для нас, участников этого рынка и сферы в целом, – это то, что установленные правила могут меняться. Инвесторам, как и нам, важно, чтобы эти правила оставались неизменными, возможно, с небольшими правками, но по большей части – такими же, как были изначально установлены.

З повною версією статті можна ознайомитись за посиланням:

<http://reform.energy/news/denis-kosoy-k-provedeniyu-zelenykh-auktionov-ne-gotov-ni-rynok-ni-gosudarstvo-13751>

Энергореформа, Мінекоенерго, 27.02.2020

Минэкоенерго предложило инвесторам ВИЭ новый, более жесткий сценарий добровольной реструктуризации "зеленого" тарифа

Обновленный вариант ведомства, представленный заместителем главы Минэкоенерго **Константином Чижиком** в ходе Ukrainian Energy Forum в Киеве 27 февраля, предусматривает для СЭС, введенных в эксплуатацию после 2017 года, добровольную реструктуризацию в виде снижения тарифа: на 15% - для станций мощностью менее 10 МВт, на 20% – для СЭС мощностью от 10 до 50 МВт, на 25% – для СЭС мощностью свыше 50 МВт. При этом для каждой из категорий предлагается продление срока выплат на пять лет. В свою очередь для ВЭС предлагается снижение тарифа на 10% также с продлением срока выплат на пять лет.

Кроме того, министерство предусматривает для инвесторов дополнительную опцию в виде возможности добровольного снижения "зеленого" тарифа на 12,5% для СЭС и 5% для ВЭС без продления срока выплат...

Для согласившихся на добровольную реструктуризацию предлагается, ввести 100%-ную ответственность за небалансы до 2022 года; для тех, кто не пойдет на нее, – с 2020 года, с учетом короткого переходного периода с момента принятия закона до момента вступления в силу данной нормы, уточнил замминистра.

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда. Колонки, 28.02.2020 «Де гарантії для "зеленої" енергетики», Сергій Савчук. "Зелене" майбутнє України стоїть перед викликами. Як має відбутися реформа відновлюваної енергетики?

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

<https://www.epravda.com.ua/columns/2020/02/28/657549/>

Энергореформа, 28.02.2020

Потери инвесторов ВИЭ от принятия условий Минэкоенерго о реструктуризации "зеленых" тарифов могут составить до 50% – эксперты

Инвесторы ВИЭ подсчитали, что реальные потери от предложенной Минэкоенерго реструктуризации "зеленых" тарифов состоят не только в их снижении.

Участники рынка, с которыми удалось пообщаться Энергореформе, обращают внимание на то, что реальные финансовые потери последуют и при реализации других норм потенциального законопроекта Минэкоэнерго.

Сколько денег скрывает бесплатный объем ограничений работы ВИЭ в 200 часов в год?

Первое, что, по их подсчетам, будет иметь существенное влияние на доходы ВЭС и СЭС, это предусматриваемое бесплатное ограничение производства электроэнергии до 200 часов в год.

"Учитывая, что расчеты по работе ВЭС ориентируются на производительность на протяжении 3,5 тысяч часов в год, 200 часов ограничений – это минус 5,7% в ее доход", – аргументировал мнение один из наших собеседников.

Для СЭС этот показатель еще в три раза выше – минус 16,3%, исходя из расчетов производительности на протяжении 1,22 тыс. часов работы в год.

"То есть, кроме снижения "зеленого" тарифа на 5-10-15-20-25%, ВЭС могут дополнительно недополучить 5,7%, СЭС 16,3% от своего годового дохода, который, кстати, закладывался в бизнес-план и в кредиты", – отметил он.

При этом, по мнению наших источников, возможность бесплатного отключения ВИЭ может стимулировать диспетчеров системного оператора к таким действиям.

Кроме того, инвесторы считают тревожным тот факт, что для несогласившихся на реструктуризацию или снижение зеленого тарифа без продления сроков его выплаты, вообще не оговариваются объемы бесплатных ограничений, а просто указывается, что ограничения не оплачиваются в случае угрозы операционной безопасности ОЭС. Пока инвесторы читают это, как полную отмену компенсации за ограничения для тех, кто не согласится на изменение договоров.

"Под понятие операционной безопасности можно подвести много факторов", – считает один из собеседников Энергореформы.

В чем состоит дискриминация инвесторов по законопроекту Минэкоэнерго и чем это грозит?

Вообще, по мнению наших собеседников, идеи Минэкоэнерго никак нельзя назвать путем к добровольной реструктуризации условий поддержки ВИЭ, поскольку несогласие компаний на реструктуризацию фактически влечет за собой определенные санкции. Это уже упомянутое отсутствие компенсации за ограничения "для несогласившихся" и приоритетность по выплатам от ГП "Гарантированный покупатель" для тех, кто на реструктуризацию согласится.

"Это уже откровенная дискриминация одних участников рынка перед другими. И это похоже на шантаж", – отмечают наши собеседники.

В свою очередь, один из них обращает внимание на то, что отсрочка с выплатами ГарПока также повлечет за собой дополнительные расходы, необходимые для своевременного обслуживания взятых кредитов и других обязательств в условиях задержки выплат по "зеленому" тарифу.

Также дискриминационным является и предложение о разных сроках установления ответственности за небалансы: те, кто не согласится на реструктуризацию, будут нести эту ответственность на 100% с момента принятия закона, те, кто согласится, получат отсрочку до 2022 года. К 2021 году им будет установлена 50% ответственность.

При этом собеседники отмечают, что понимают необходимость нести ответственность за небалансы, но должны быть равные условия для всех. Они

подсчитали, что эта ответственность может составить от 3 до 5% дохода.

Кроме того, для тех инвесторов, кто не поддержит идеи Минэкоэнерго, не предусматривается допустимый процент погрешности прогнозирования. Для согласившихся он составляет 10% для ВЭС и 5% для СЭС до момента, пока доля ВИЭ не достигнет 10%.

По данным Энергореформы, **официально медиация между инвесторами и министерством не завершена**, но после презентации норм законопроекта от Минэкоэнерго, инвесторы на данный момент затрудняются сказать, будет ли продолжен диалог и в каком направлении.

"Зачем вообще было вступать в эту медиацию, если сейчас предложения еще хуже, чем были до ее начала", – задается вопросом один из них.

<http://reform.energy/news/poteri-investorov-vie-ot-prinyatiya-usloviy-minekoenergo-o-restrukturizatsii-zelenykh-tarifov-mogut-sostavit-do-50-eksperty-13787>

Мінекоенерго, Энергореформа, 02.03.2020

Відновлювана енергетика повинна стати доступною для українців –

Олексій Оржель

Міністр енергетики та захисту довкілля **Олексій Оржель** звернувся до Голови Центру вирішення спорів та переговорів Секретаріату Енергетичного співтовариства **Дірка Бушле** з проханням **прискорити завершення процесу медіації для включення узгоджених пропозицій до законопроекту, спрямованого на вирішення питань підтримки відновлюваної енергетики**. Через невчасне регулювання галузі та перехід на аукціонну систему, за останні півроку в Україні ввелось близько 40% генерації від загальної потужності об'єктів відновлюваної енергетики (з серпня по березень було введено 2,7 ГВт). Такий стрімкий розвиток генерації з відновлюваних джерел енергії, яка стимулюється високими "зеленими" тарифами, а не конкурентно встановленими цінами на аукціонах, створює значне навантаження на ринок електричної енергії. Більше того, українці не можуть у повній мірі відчути всі переваги переходу на чисті джерела енергії через їх високу вартість.

«Мінекоенерго виступає за сталий розвиток відновлюваної енергетики, але вона повинна стати доступною для українців. Як центральний орган виконавчої влади, що відповідає за формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі та у сфері відновлюваних джерел енергії, ми прагнемо збалансувати інтереси виробників електричної енергії та споживачів. На сьогодні на ринку склалася непроста ситуація, тому **Міністерство більше не може зволікати із поданням комплексу напрацьованих рішень, необхідних для усунення викликів, пов'язаних із питаннями підтримки відновлюваної енергетики**. За участю всіх зацікавлених сторін проведено низку нарад та напрацьовано відповідний законопроект, який вже найближчим часом буде подано Міністерством до Кабінету Міністрів України.

З огляду на це просимо Вас прискорити завершення процесу медіації для включення узгоджених пропозицій до зазначеного законопроекту. Мінекоенерго завжди відкрите до конструктивної співпраці і зацікавлене у подальшому доопрацюванні поданого законопроекту, у тому числі в рамках медіації», - заявив О. Оржель.

Затримка із ухваленням рішення призводить до ускладнення ситуації і погіршення умов на ринку. <https://mineco.gov.ua/news/34721.html>

ExPro, 03.03.2020

Державне підприємство планує збудувати СЕС на 1,2 МВт у зоні ЧАЕС

ДП «Центр організаційно-технічного і інформаційного забезпечення управління зоною відчуження», яке входить в структуру Державного агентства України з управління зоною відчуження, замовило у ТОВ «Блок Майстер Україна» будівництво сонячної електростанції потужністю 1,2 МВт на загальну суму 46,9 млн грн, у зоні відчуження Чорнобильської АЕС. Про це йдеться у повідомленні держпідприємства у системі публічних закупівель Prozorro.

До 31 липня 2020 р на майданчику за адресою м. Чорнобиль, вул. Радянська, 67 мають збудувати фотоелектричну станцію потужністю 1,2 МВт із двома комплектними трансформаторними підстанціями і двома кабельними лініями.

Таким чином, будівництво коштуватиме близько 39 тис грн, за 1 кВт. Вартість будівельних робіт складе 17,1 млн грн, а вартість устаткування 19,9 млн грн, зазначається у договорі компаній.

<https://expro.com.ua/novini/derjavne-pdprimstvo-planu-zbuduvati-ses-na-12-mvt--u-zon-chaes>

Мінекоенерго, 04.03.2020

Мінекоенерго обговорило із зацікавленими сторонами доопрацьований проект Концепції "зеленого" енергетичного переходу України до 2050 року

21 лютого 2020 року під час круглого столу за участю Міністра енергетики та захисту довкілля України **Олексія Оржеля** та заступника Міністра енергетики та захисту довкілля України **Сергія Масліченка** було представлено та обговорено із зацікавленими сторонами доопрацьований проект Концепції "зеленого" енергетичного переходу України до 2050 року.

“Концепція є довгостроковим документом і носить системний міжгалузевий характер, задаючи орієнтири розвитку та впливаючи на всі сектори економіки. Тому ми ставили за мету зробити процес її формування максимально прозорим та інклюзивним”, - зазначив Міністр.

Зокрема було проведено 4 фокус групи із зацікавленими сторонами:

17.01.2020 – Урядові установи;

24.01.2020 – Бізнес-спільнота;

29.01.2020 – Громадськість;

11.02.2020 – Правники.

У результаті публічного обговорення проекту Концепції, Міністерство отримало 151 пропозицію від 33-х зацікавлених сторін. Систематизація отриманих зауважень та пропозицій дозволяє визначити ключові змістові блоки, яким має бути приділена особлива увага, а саме:

- Моделювання;
- Балансування ВДЕ в енергосистемі;
- Розвиток технічної інфраструктури;
- Розвиток та підтримка окремих видів генерації;
- Підтримка внутрішнього продукування інновацій;
- Соціальна прийнятність "зеленого" енергетичного переходу;
- Фінансове, фіскальне забезпечення та механізми стимулювання інвестицій.

Під час обробки пропозицій зацікавлених сторін, 40% було враховано повністю або частково; 46% буде враховано у документах нижчого рівня та суміжних

документах (зокрема і тих пропозицій, що були враховані в проекті Концепції); 23% може бути враховано у документах нижчого рівня та суміжних документах; 1% не враховано. <https://menr.gov.ua/news/34731.html>

Енергореформа, 05.03.2020

Инвесторы ВИЭ разочарованы действиями правительства, но готовы к дальнейшей медиации с ним

Группа украинских и международных инвесторов выразила готовность продолжить медиацию с правительством относительно решения проблемных вопросов в отрасли ВИЭ и рынка электроэнергетики в целом.

"Мы все еще хотим найти механизмы, позволяющие оперативно достичь полного внедрения модели рынка ЕС в Украине и стабилизировать деятельность электроэнергетического сектора, соблюдая верховенство закона и обеспечивая защиту прав инвесторов", – говорится в общем заявлении членов Европейско-Украинского Энергетического Агентства и Украинской ветроэнергетической ассоциации, размещенном на сайте агентства 4 марта.

По убеждению инвесторов ВИЭ, медиация Секретариата Энергосообщества, начавшаяся по их просьбе в начале года, является лучшим способом найти совместный выход из сложившейся ситуации.

Тем не менее, отмечается в заявлении, инвесторов удивили и разочаровали действия Министерства энергетики и защиты окружающей среды, которое в конце февраля в одностороннем порядке опубликовало свои последние предложения по поводу изменений условий поддержки отрасли, предоставив их руководителю медиации всего за день до публикации.

Они напомнили, что в декабре 2019 года направили главе государства письмо, в котором изложили ряд финансовых и технических мер, необходимых для возобновления надлежащей работы сектора ВИЭ и энергорынка в целом. В частности, инвесторы подтвердили готовность к добровольной реструктуризации "зеленого" тарифа.

Вместе с тем они подчеркнули, что эту реструктуризацию нужно рассматривать исключительно как одну из составляющих решения проблем рынка электроэнергетики.

"Одновременно с эти мерами, правительство должно сделать ГП "Гарантированный покупатель" платежеспособным", – отмечается в заявлении.

В свою очередь Украинская ассоциация возобновляемой энергетики на своей странице в Facebook заявила: "Жесткий сценарий снижения "зеленого" тарифа от Минэкоэнерго, озвученный 27 февраля 2020 года, является неприемлемым для производителей электроэнергии из ВИЭ, поскольку предложенные министерством изменения могут привести к инвестиционному дефолту".

По их мнению, любые ретроспективные изменения действующего законодательства в отношении возобновляемой энергетики приведут к дефолту в разрезе финансовых обязательств по существующим проектам, финансируемым ведущими международными банками, и приведут к принудительной реструктуризации крупных кредитных портфелей большого количества этих банков.

<http://reform.energy/news/investory-vie-razocharovany-deystviyami-pravitelstva-no-gotovy-k-dalneyshey-mediatsii-s-nim-13822>

ThePage, 10.03.2020
Хто очолить Мінекології

Олег Гавриш

Головна новина енергетичної галузі за останні дні – майбутній поділ Міністерства енергетики та захисту навколишнього середовища. Конкурс на посаду нового міністра енергетики ще триває.

А новим міністром екології називають чинного заступника нинішнього міністра **Олексія Оржеля** та бізнес-партнера засновників Індустріального союзу Донбасу (ІСД) — **Романа Абрамовського**. Сам Абрамовський — співвласник великого бізнесу «зеленої енергетики». І, судячи з усього, має намір, використовуючи свій вплив, просувати цей бізнес на новій посаді.

Як стверджує сам Абрамовський, його місія – «розвиток зеленої енергетики».

Як показують звіти «Вітряних парків України» (ВПУ), така благородна мета добре дотується українським бюджетом і приносить надвисоку прибутковість Індустріальному союзу Донбасу, 50+% якого належать російським акціонерам.

Передісторія, 2005-2015: робота у ВАТ «Укрстальконструкція», перехід у дзеркальну компанію «Ріола-Модуль ЛТД» і захист будівельного бізнесу **Сергія Тарути** у Державній архітектурно-будівельній інспекції (ДАБІ).

Сьогодні ДАБІ впевнено закріпилася у топ-3 корупційних відомств уряду. Тому кожен великий забудовник намагається отримати бодай мінімальний вплив на будівельного регулятора. Не став винятком і холдинг **Сергія Тарути** «Ріола-Модуль ЛТД», номінально керований двома вихідцями з «Укрстальконструкції» – **Романом Абрамовським** (топменеджер у 2005-2012) і **Володимиром Духовичем**.

Фактично Абрамовський належить до вузького кола людей, які створили одну з найбільш елегантних схем викачування бюджетних коштів на «енергонезалежність» через розвиток альтернативної енергетики та найвищий в Європі зелений тариф.

Як розповіли в Міненерго, через 4 роки акціонери Індустріального союзу Донбасу вирішили повернути свого агента впливу **Романа Абрамовського** до центру прийняття рішень – до нового Міністерства енергетики та захисту навколишнього середовища.

Іншими словами, завдяки вікну, яке прорубали першопрохідці – брати **Клюєви** – та менеджерським талантам **Тарути** й **Абрамовського** «Вітряні парки України» лише за 5 років вдалося «розігнати» до одного з ключових операторів зеленої енергетики, найприбутковішої галузі України з 2013 року.

Таким чином, замість того, щоб прийняти запропонований НКРЕКП варіант зниження зелених тарифів до «безпечного рівня», **Тарута** й **Абрамовський** вишуковують нові джерела погашення дотацій за зеленим тарифом для своєї компанії. Наприклад, скасування знижки для населення при споживанні перших 100 Квт, яка, за оцінкою Міністерства енергетики, звільнить 10 млрд грн. Скільки на кону? На перший погляд незначна різниця у розмірі 7-10% зниження зеленого тарифу за 10 років може коливатися від \$5 до \$8 млрд додаткового навантаження на споживачів електроенергії.

Але примножене зниження внутрішнього попиту і конкурентоспроможності українського бізнесу, звісно, не так важливі російським акціонерам і **Таруті** з **Абрамовським**, як капіталізація двох своїх операторів ВЕС.

<https://thepage.ua/ua/experts/hto-ocholit-minekologiyi>

♦ **Приватизація: «Священні корови під напругою»**

Енергореформа, OilPoint, УНИАН, Центр досліджень енергетики, 04.02.2020

Кабмін пропонує Раді повністю заборонити приватизацію «Енергоатома», «Укрэнерго», «Укргідроенерго» і МГУ

Перелік енергетических об'єктів, 100% частки корпоративних прав в яких повинно, згідно законопроекті №2831, зберігатися за державою, включає в себе НАЕК "Енергоатом", ЧАО "Укргідроенерго", НЭК "Укрэнерго", а також АО "Магістральні газопроводи України" (МГУ). Список опублікований на сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства.

В список повністю заборонених к приватизації об'єктів також пропонується включити ГП "Оператор ринка" і ГП "Гарантований покупець", які в 2019 році були створені Кабінетом міністрів з метою забезпечення роботи нового ринку електричної енергії. Крім того, в перелік увійшли підприємства, пов'язані з атомною енергетикою і обробкою радіоактивних відходів: ГСП "Об'єднання "Радон", ГСП "Центральне підприємство по обробці радіоактивних відходів", ГСП "Чернобыльська АЕС", ГП "Державний науково-технічний центр по ядерній і радіаційній безпеці" і др.

Як зазначається на сайті Міністерства розвитку економіки, правительственный законопроект передбачає три групи заборонених к приватизації об'єктів. В першій – акціонерні товариства, в статутному капіталі яких частка корпоративних прав, належущих державі, не може бути менше 50% + 1 акція і не підлягає приватизації. Во другій – акціонерні товариства, в яких частка належущих державі корпоративних прав становить 100%, в третій – об'єкти культури і спорту.

При цьому ПАО "Укрнафта", АО "Укргазвидобування", АО "Укртрансфат", АО "Укртрансгаз", АО "Чорноморнефтегаз" ні в одному з означених переліків не фігурують. Раніше ж, передбачалося збереження за державою, мінімум, 50% акцій ПАО "НАК "Нафтогаз України", АО "Магістральні газопроводи України", АО "Укртрансгаз", ПАО "Укрнафта", АО "Укргазвидобування", АО "Укртрансфат", АО "Чорноморнефтегаз".

НАК "Нафтогаз України" входить в перший список.

<http://reform.energy/news/kabmin-predlagaet-rade-polnostyu-zapretit-privatizatsiyu-energoatoma-ukrenergou-ukrgidroenergo-i-mgu-13603>

Енергореформа, 13.02.2020

ФГІ не розглядає швидкий шлях приватизації "Турбоатома" і "Електротяжмаша" – Сенніченко

Глава Фонду державного майна України (ФГІ) Дмитрій Сенніченко вважає, що приватизація ГП "Електротяжмаш" і АО "Турбоатом" (оба - Харків) в найближчі місяці не відбудеться. "Ні в якому випадку ми не повинні допустити покупку підприємства конкурентами з метою знищення або передачі їх непрофесійним операторам", - підкреслює глава ФГІ.

Він зазначив, що перед новим керівництвом "Електротяжмаша" поставлено завдання збільшити на 30% зарплату і вивести підприємство на прибуток. Планується,

что с 1 марта предприятие, которое закончило 2019 год с убытками и было вынуждено перейти на сокращенную рабочую неделю, вновь перейдет на полную рабочую неделю. "За последние 5 лет "Электротяжмаш" потерял 30% рабочих, дебиторская задолженность составляет 500 млн грн, кредит - 900 млн грн. Но у нас есть новый руководитель, у которого есть видение развития предприятия. Первые шаги сделаны: заработная плата выплачена, контракты подписываются. На закупках за месяц сэкономлено 60 млн грн. У предприятия есть совместные проекты с "Турбоатомом" для "Гидроэнерго", - сказал Сенниченко.

<http://reform.energy/news/fqi-ne-rassmatrivaet-bystryy-put-privatizatsii-turboatoma-i-elektrotiazhmasha-sennichenko-13675>

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 04.03.2020

**Держпідприємства: рекордна приватизація
ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. За шість місяців
уряд передав 961 об'єкт — удесятеро більше, ніж за 10 років**

Чергове засідання Кабінету Міністрів.

Уряд передав рекордний 431 державний об'єкт на приватизацію Фонду державного майна для проведення подальшої приватизації. Разом за шість місяців уряд уже передав 961 об'єкт, що вдесятеро перевищує десятирічний показник.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/derzhpidpriyemstva-rekordna-privatizaciya/>

Додаткова інформація на цю тему – «День», 04.03.2020 «Великий розпродаж», Алла Дубровик-Рохова. На останньому засіданні уряд Гончарука виставив на приватизацію рекордний 431 об'єкт державної власності

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/velykyy-rozprodazh>

Энергореформа, 25.02.2020

**Зеленскому понравилась идея приватизации "Центрэнерго"
вместе с неприбыльными угольными шахтами**

Президент Украины Владимир Зеленский поддержал идею приватизации "Центрэнерго" единым пакетом с рядом государственных шахт. "Что касается вашего предложения о приватизации ПАО "Центрэнерго" вместе с неприбыльными шахтами, я думаю, что это прекрасная идея", - сказал он в ходе совещания работников угольной отрасли в Киеве.

Зеленский также обратился к Максиму Тимченко, главе ДТЭК крупнейшей угледобывающей компании в стране, с предложением принять участие в приватизации неприбыльных шахт. Со своей стороны Тимченко обратил внимание на возможные проблемы с получением необходимого согласования от Антимонопольного комитета. "Я с ними поговорю, и они будут "за", - пошутил Зеленский, после чего поручил найти сильных игроков в угольной отрасли, готовых вкладывать средства в модернизацию шахт и добычу угля.

<http://reform.energy/news/zelenskomu-ponravilas-ideya-privatizatsii-tsentrenergo-vmeste-s-nepriblynymi-ugolnymi-shakhtami-13758>

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, 25.02.2020 «ДТЕК не зацікавлений у приватизації «Центрэнерго» разом з неприбутковими шахтами». Генеральний директор холдингу ДТЕК Максим Тімченко сказав: «Я вважаю, що у нас достатньо теплової генерації. У нас пріоритет - розвиток інвестицій в «зелену» генерацію. Тому ми не будемо брати участь в приватизації. Я думаю, що потрібні нові гравці, щоб була жива конкуренція».

<https://expro.com.ua/novini/dtek-ne-zackavleniy-u-privatizatsii-centrenergo-razom-z-nepributkovimi-shahtami>

♦ **Кадрова політика і нові призначення**

ExPro, 13.02.2020

Суд поновив Валентина Гвоздія на посаді голови наглядової ради «Укргідроенерго»

Окружний адміністративний суд м. Києва прийняв ухвалу про поновлення **Валентина Гвоздія**, який був звільнений за наказом Мінекоенерго, на посаді незалежного директора наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго». Про це 13 лютого стало відомо завдяки рішенню суду опублікованому на Facebook-сторінці Гвоздія.

Суд також заборонив міністерству припиняти повноваження незалежних членів наглядової ради «Укргідроенерго».

Гвоздій пояснив таке рішення суду тим, що, згідно закону, акціонер (в даному випадку Мінекоенерго) може звільнити незалежного члена виключно звернувшись до суду з відповідним позовом.

«Іншого порядку припинення повноважень законом не передбачено. Це і є гарантією незалежності незалежних членів», - додав Гвоздій.

Поновлення директора наглядової ради прокоментував заступник гендиректора з комерційної діяльності «Укргідроенерго» **Богдан Сухецький**: «Компанії потрібна стабільність. Дуже багато питань є по рішенням стосовно ПСО, нового ринку електроенергії, дивідендів, нових проектів. Міністерству варто займатись підтримкою, а не якимось незрозумілими діями стосовно членів наглядової ради».

<https://expro.com.ua/novini/sud-ponoviv-valentina-gvozdy-na-posad-golovi-naglyadovo-radi-ukrgidroenergo>

Додаткова інформація на цю тему – Kosatka.media, 18.02.2020 «Мінекоенерго оскаржить рішення суду щодо відновлення повноважень члена наглядової ради «Укргідроенерго». Міністерство енергетики та захисту довкілля України заявило, що не погоджується з ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва щодо поновлення повноважень члена Наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго» Гвоздія Валентина, повідомляє пресслужба.

Мінекоенерго буде оскаржувати ухвалу суду в установленому порядку.

<https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/minekoenergo-obzhaluet-reshenie-suda-o-vostanovlenii-polnomochiy-chlena-nablyudatel'nogo-soveta-ukogidroenergo>

Энергореформа, 20.02.2020

Главой "Энергоатома" может стать претендент без 5-тилетнего руководящего стажа в атомном комплексе - источник

Комитет по назначению руководителей особо важных для экономики предприятий может не включить в квалификационные требования при отборе президента НАЭК "Энергоатом" пятилетний руководящий стаж работы в сфере использования ядерной энергии. Об этом сообщил источник в отрасли.

По словам собеседника агентства, в настоящее время такое обязательство закреплено приказом Министерства энергетики и угольной промышленности №456 от 16 июля 2013 года "Об утверждении квалификационных требований к руководителям и заместителям руководителей эксплуатирующих организаций".

Источник отметил, что против не включения соответствующего квалификационного требования выступают Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР), представитель которого входит в комитет по назначениям, а также Государственная инспекция ядерного регулирования Украины (ГИЯРУ).

<http://reform.energy/news/glavoy-energoatoma-mozhet-stat-pretendent-bez-5-tiletneho-rukovodyashchego-stazha-v-atomnom-komplekse-istochnik-13728>

Енергоатом, ЗАЕС, 24.02.2020

Енергоатом увійшов до ТОП-25 роботодавців, відкритих для молодих талантів

Відповідно до рейтингу оцінювання роботодавців від Центру кар'єрного розвитку STUD-POINT, НАЕК «Енергоатом» було визнано як одну з двадцяти п'яти найкращих українських компаній за рівнем відкритості для молодих талантів до 25 років. Команда STUD-POINT оцінювала привабливість Енергоатома та інших українських компаній шляхом аналізу заповнених анкет, корпоративного веб-сайту та відгуків студентів. Серед ключових питань анкети були інструменти комунікації з молоддю, програми стажування та працевлаштування, організації навчання та інших активностей для студентів.

Враховуючи, що ядерна енергетика потребує висококваліфікованих фахівців, НАЕК «Енергоатом» багато років співпрацює із закладами вищої освіти, у тому числі у питаннях підготовки кадрів. У Компанії розроблено комплекс заходів, орієнтованих на студентів і випускників закладів вищої освіти, що спрямовані на формування у майбутніх фахівців пріоритетних професійно-технічних навичок і компетенцій, а також особистісних і ділових якостей.

Окрім того, Енергоатом постійно розробляє та реалізує освітні та просвітницькі заходи, спрямовані на профорієнтацію молоді й підвищення престижу інженерної освіти в Україні. Однією зі своїх місій Компанія бачить надання максимально об'єктивної інформації, яка дозволить студентам та молоді свідомо підходити до вибору спеціальності та майбутньої професії.

ДП «НАЕК «Енергоатом» планує й надалі реалізовувати програми та проекти щодо формування кадрового резерву та залучення молодих спеціалістів, зміцнювати співпрацю з закладами вищої освіти України для створення сучасної системи підготовки кваліфікованих інженерно-технічних працівників.

Довідка. Центр кар'єрного розвитку STUD-POINT – сприяє працевлаштуванню та розвитку студентів та випускників українських вищих навчальних закладів будь-яких спеціальностей. Діяльність команди об'єднує спільна місія: Сприяти професійному розвитку молодих фахівців України. Свої проекти STUD-POINT почав реалізовувати з 2008 року на території київських вузів, зараз вони проходять щорічно.

http://www.energoatom.com.ua/ru/press_centr-19/novosti_kompanii-20/p/energoatom_vosel_v_top_25_rabotodatelej_otkrytyh_dla_molodyh_talantov-45821

УНН, 26.02.2020

Ковальчук прекратил исполнять обязанности главы правления "Укрэнерго"

Всеволод Ковальчук прекратил выполнять обязанности главы правления "Укрэнерго". Об этом он написал на странице в Facebook.

Ковальчук заявил, что не разделяет политику в области энергетики и политизацию экономических процессов.

"Я всегда был и остаюсь сторонником либеральных экономических законов, сильного государства и верховенства права. Блокирование деятельности стратегических предприятий, нарушение буквы и духа международных обязательств, бездействие, популизм и административное давление я презираю и считаю для себя неприемлемым работать в подобных условиях", - написал Всеволод Ковальчук.

Он утверждает, что в течение длительного времени работа "Укрэнерго" блокировалась.

Всеволод Ковальчук обращался к наблюдательному совету "НЭК "Укрэнерго" и подавал свое обращение относительно прекращения полномочий.

<https://www.unn.com.ua/ru/news/1854498-kerivnik-ukrenergo-yde-u-vidstavku>

Інформація на цю тему – ExPro, 26.02.2020 «Ковальчук розглядає можливість відкликати свою заявку в конкурсі на керівника «Укрэнерго».

<https://expro.com.ua/novini/kovalchuk-rozglyada-mojlivst-vdklikati-svoyu-zayavku-v-konkurs-na-kervnika-ukrenergo>

Українська Енергетика, 28.02.2020

Наглядова рада «Укрэнерго»

призначила нового тимчасового керівника компанії

Наглядова рада ПрАТ "НЕК "Укрэнерго" призначила **Володимира Кудрицького** виконувати обов'язки голови правління компанії. Про це йдеться у заяві голови наглядової ради компанії **Шевкі Аджунера**. "Допоки наглядова рада не завершить проведення конкурсного відбору, який наразі триває, щодо призначення нового постійного голови правління, Володимир Кудрицький призначений виконувати обов'язки голови правління компанії", - йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, наглядова рада ПрАТ "НЕК "Укрэнерго" відповідно до своїх повноважень минулого тижня розглянула звернення і прийняла рішення про припинення обов'язків **Всеволода Ковальчука** як голови правління компанії. Останній день його роботи припав на 26 лютого.

13 січня в Укрэнерго оголосили конкурс на нового керівника. До кандидатур висувається дев'ять ключових вимог, серед яких координація транскордонних проєктів та інтересів, формування консенсусу та підтримка відносин, контроль за ходом розвитку "Укрэнерго", представництво інтересів компанії у державних органах влади та у відносинах з регулятором, керівництво процесом приєднання до ENTSO-E.

Вчора уряд доукомплектував наглядову раду "Укрэнерго".

<https://ua-energy.org/uk/posts/nahliadova-rada-ukrenerho-pryznachyla-novoho-tymchasovoho-kerivnyka-kompanii>

Энергореформа, 03.03.2020

Минфин ввел в состав набсовета "Укрэнерго"

трех новых представителей от государства

Министерство финансов Украины приказом от 28 февраля сменило трех представителей государства в составе наблюдательного совета НЭК "Укрэнерго".

Согласно сообщению НЭК, **Юрий Гелетий** (замминистра финансов), **Лев Пидлесецкий** (экс-нардеп, член парламентского комитета по вопросам ТЭК) и

Юрий Токарский (екс-советник премьер-министра и главы Минфина) сменили в составе НС **Сергея Кушнира** и **Александра Поплавского**.

Полномочия **Максима Немчинова** были приостановлены еще в июле 2019 г.

Кабинет министров распоряжением №156-р от 26 февраля 2020 года согласовал кандидатуры Гелетия, Пидлесецкого и Токарского на должности членов набсовета "Укрэнерго" как представителей государства.

В сформированный в октябре 2018 года состав набсовета "Укрэнерго" как независимые члены входят **Шевки Аджунер, Педер Андреасен, Оливье Апперт и Луиджи де Франсиски**.

<http://reform.energy/news/minfin-vvel-v-sostav-nabsoвета-ukrenergo-trekh-novykh-predstaviteley-ot-gosudarstva-13804>

Lb.ua, 03.03.2020

Президента Енергоатома буде підбирати компанія з російським корінням?

Олексій Кучеренко

Фахівці галузі та експерти стверджують, що при цьому були спрощені кваліфікаційні вимоги до президента компанії «Енергоатом», який, до речі, є оператором всіх 15 енергоблоків українських АЕС.

Зокрема, на ситуацію навколо перегляду кваліфікаційних вимог Міністерством енергетики та захисту довкілля до керівника НАЕК «Енергоатом» звертає увагу Голова Держатомрегулювання **Григорій Плачков**. Він вважає, що **оскільки президент Енергоатома отримує ліцензію Держатомрегулювання, то освіта, кваліфікація та досвід роботи в сфері з ЯРБ, є важливими факторами**.

...

Несемся в прорву...»

Але спрощення кваліфікаційних вимог до президента компанії «Енергоатом» не є самим цікавим в цій історії. За наявної у мене інформації, Мінекоенерго надіслало лист в «Енергоатом» з «пропозицією» укладення договору з відбору кандидатів на президента з ТОВ "Уорд Хауел Україна" (LLC Ward Howell Ukraine). Нагадаю, ця компанія з російським корінням і зв'язками з Курченком у вересні 2018 року виграла тендер "Нафтогазу" на понад 2,6 млн грн. на підбір директорів для компанії "Укрнафта", яка входить в групу "Нафтогаз". І хоча зараз "Уорд Хауел Україна" в Україні зареєстровано як окреме ТОВ і офіційно зв'язків з РФ не має, раніше ця компанія була одним з офісів російської фірми Ward Howell.

Чи зможе відмовити на цю пропозицію т.в.о. президента «Енергоатома» **Павло Павлишин**? І навіть "Уорд Хауел" буде шукати кандидатів, а «Енергоатом» витратити на це мільйони гривень, якщо раніше глава Мінекоенерго **Олексій Оржель** заявив, що розглядає Павлишина як головного кандидата на пост глави компанії? Уряд призначив Павлишина т.в.о. президента "Енергоатому" на початку грудня минулого року, і ще тоді Мінекоенерго анонсувало відповідний конкурс, який був оголошений лише вчора - 02 березня 2020 року.

Фахівці стверджують, що восени главу «Енергоатома» **Юрія Недашковського** було звільнено за жорстку позицію при відстоюванні інтересів компанії, зокрема щодо проблем з розрахунками на ринку електроенергії. В самому "Енергоатомі" тоді заявили, що озвучені Мінекоенерго причини звільнення Недашковського "є

маніпулятивними і неправдивими" і що вони сформульовані не в результаті аналізу діяльності підприємства, а взяті із звинувачень заангажованих та непрофесійних організацій і окремих осіб.

Проте, після звільнення Недашковського проблеми спричинені функціонуванням нового ринку електроенергії, на які він вказував, нікуди не ділися, а лише поглибилися...

https://lb.ua/blog/oleksii_kucherenko/451552_prezidenta_energoatoma_bude.html

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, 05.03.2020

Мінекономіки зупинило прийом документів для участі у конкурсі на посаду президента Енергоатома у зв'язку з листом Держатомрегулювання

<...>

Зупинено перебіг строку для подачі документів до прийняття рішення комітетом з призначення керівників особливо важливих для економіки підприємств у зв'язку з листом Державної інспекції ядерного регулювання України від 05.03.2020 № 09-20/3787.

Про нові строки прийому документів буде повідомлено додатково.

<...>

Детальніше: <http://bit.ly/2VLSTzP>

УНИАН, 05.03.2020

Оржель заявил, что не продолжит работать министром энергетики в новом правительстве

Экс-глава Министерства энергетики и защиты окружающей среды Алексей Оржель, чье место в правительстве считается вакантным, заявил, что не будет продолжать работать в новом правительстве. «Я выбрал путь не быть министром. Почему? В момент, когда стране нужны сложные решения, когда необходимо сжать зубы и делать непопулярные, но жизненно необходимые вещи, и только через некоторое время мы получим результат - у меня появилось ощущение, что вместо решения проблем мы начинаем их "кормить", - написал он в Facebook.

29 августа на первом заседании Верховной Рады 9 созыва министром энергетики и защиты окружающей среды был назначен Алексей Оржель. Таким образом Министерство энергетики и угольной промышленности и министерство экологии было объединено в одно ведомство.

Оржель прошел в парламент от партии "Слуга народа" по партийному списку.

С 2006 года по 2014 год работал на разных должностях в Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), ранее являлся главой Украинской ассоциации возобновляемой энергетики, а также руководителем сектора «Энергетика» Офиса эффективного регулирования (BRDO).

Кабінет Міністрів України
Розпорядження

від 10 березня 2020 р. № 219-р

Київ

Про тимчасове покладення виконання обов'язків

Міністра енергетики та захисту довкілля України на Шубіна В. М.

Покласти тимчасово виконання обов'язків Міністра енергетики та захисту довкілля України на першого заступника Міністра енергетики та захисту довкілля України **Шубіна Віталія Миколайовича**.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-timchasove-pokladennya-vikona-a219r>

БІОГРАФІЯ

Віталій Шубін народився 1982 року. Закінчив у 2004 році Вищий заклад освіти «Київський університет туризму, економіки і права» за спеціальністю «Правознавство», кваліфікація – юрист, та у 2011 році Національну академію державного управління при Президенті України за спеціальністю «Державне управління», кваліфікація – магістр державного управління.

Загальний стаж роботи понад 14 років.

Працював з 07.2004 по 10.2011 юрисконсультантом відділу претензійно-позовної роботи, юрисконсультантом II категорії, юрисконсультантом I категорії, провідний юрисконсультант, начальник юридичного відділу Департаменту правового забезпечення Державного підприємства «Енергоринок».

З 10.2011 до 06. 2012 працював головним спеціалістом відділу взаємодії з державними компаніями ТОВ «ДТЕК ПАУЕР ТРЕЙД».

З 06.2012 до 10.2014 – головний спеціаліст відділу регуляторної роботи, менеджер відділу з регуляторної роботи, менеджер, начальник відділу із супроводження регуляторних проектів ТОВ «ДТЕК».

У період з 11.2014-11.2016 – керівник Юридичного департаменту, заступник директора з регуляторної діяльності та розвитку енергетичних проектів, ТОВ «Енергетичні ресурси України».

Протягом 2017-2018 років – працював директором ТОВ «Арцизька вітрова електростанція», а також очолював за сумісництвом ТОВ «Ізмаїльська вітрова електростанція», ТОВ «Кілійська вітрова електростанція», ТОВ «Суворівська вітрова електростанція» на Одещині.

З 02.2018-10.2019 працював Директором ТОВ «Дніпро-Бузька вітрова електростанція» (с. Олександрівка Білозерського району Херсонської області).

З 10.2019-03.2020 – перший заступником Міністра енергетики та захисту довкілля.

♦ *Різне. Цікаві новини і цифри*

«ДЕНЬ», 12.02.2020

Прип'ять як розмінна монета

Про ризики міжнародного водного шляху E40 та українську позицію

Інна Лиховид

У планах уряду – провести днопоглиблення Прип'яті, що є частиною проекту зі створення міжнародного водного шляху E40. Екологічна спільнота України, Польщі та Білорусі категорично проти таких заходів, на відміну від української влади.

Водний шлях E40 має проходити за маршрутом Гданськ – Варшава – Брест – Пінськ – Мозир – Київ – Херсон. Ідея з'єднати між собою Чорне та Балтійське моря виникла у 1996 році. Проект підтримує Європейська економічна комісія. Створення водного шляху завдовжки у 2 000 км передбачає випрямлення річкового русла, будівництво гідротехнічних споруд уздовж Прип'яті, Західного Бугу, Вісли та Дніпра.

Чому не можна втручатися, грубо кажучи, у життя водойм, увесь цей час невтомно пояснюють експерти України, Польщі та Білорусі у межах своїх держав та під час міжнародних зустрічей. Активісти об'єдналися в коаліцію «СТОП E40». За час її діяльності незгоду з планами будівництва водного шляху висловили 20 білоруських та 13 українських громадських організацій. Відповідну петицію підписали жителі трьох країн...

Та найбільший ризик від днопоглиблювальних робіт, на думку екологів, це імовірність радіаційного забруднення води через підняття радіоактивних часток з донних відкладів, оскільки всі роботи проводитимуть у межах зони відчуження ЧАЕС. Як уточнювала раніше в коментарях **Ольга Каскевич**, національний координатор компанії «СТОП E40», коаліція отримала письмові відповіді НАН Білорусі, колишнього Мінекології України, які підтвердили загрозу радіаційного забруднення.

...окрім Прип'яті під загрозою опиняється Дніпро. Цим питанням уже перейнялися чиновники в регіонах.

Проте в «Адміністрації морських портів України» переконують, що днопоглиблювальні роботи на Прип'яті передбачають розробку ґрунту на декількох перекатах, що не містять у собі радіоактивних речовин, а днопоглиблювальні роботи будуть супроводжуватися відповідним моніторингом.

Повну версію статті можна переглянути за посиланням:

<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/prypyat-yak-rozminna-moneta>

Об'єктив, 12.02.2020

«Турбоатом» може взяти участь у будівництві першої АЕС в Узбекистані

Вікторія Яковенко

У центральноазійській республіці Узбекистан вирішили звести 4 блоки АЕС. До цього атомної станції там не було.

Віктор Суботін, генеральний директор АТ «Турбоатом»: 20 блоків, мільйонників працюють по всьому миру, без єдиної остановки аварійної. Мы доказали свое качество в реальной работе. Поэтому наша задача, задача харьковского «Турбоатома» убедить потенциального заказчика, узбекских энергетиков, в том, что наша оборудование будет наилучшим образом вписываться в их задачу.

На підготовчому етапі експерти з узбецької сторони активно вивчають український досвід у сфері будівництва атомних електростанцій. Вони вже відвідали Чорнобильську АЕС, досліджують не тільки перспективи, але і можливі негативні наслідки.
<https://www.objectiv.tv/objectively/2020/02/12/turboatom-mozhe-vzyati-uchast-u-budivnitstvi-pershoyi-aes-v-uzbekistani-video/>

Додаткова інформація на цю тему – Status Quo, 21.02.2020 "Таджикистан заінтересован в сотрудничестве с "Турбоатомом". Советник посольства Республики Таджикистан **Мирзодавлат Одинаев** отметил, что у Украины и Таджикистана - давняя история дружеских взаимоотношений и экономического сотрудничества. В частности, специалисты харьковских заводов "Турбоатом" и "Электротяжмаш" принимали активное участие в строительстве гидроэлектростанций в Таджикистане. Заинтересованность в таком сотрудничестве есть и сейчас.

Представитель делегации посольства сообщил, что сейчас в Таджикистане строится одна из крупнейших ГЭС Центральной Азии – Рогунская.

Нужно будет поставить 6 агрегатов. Идут переговоры, будем надеяться, что специалисты "Турбоатома" и "Электротяжмаша" внесут свой вклад в развитие наших гидроэнергетических направлений,- сказал Мирзодавлат Одинаев.

https://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/21.02.2020/tadzhikistan_zainteresovan_v_sotrudnichestve_s_turboatomom/

Урядовий портал, 12.02.2020

Україна бере участь у міжнародній конференції з фізичної ядерної безпеки ICONS 2020

З 10 по 14 лютого 2020 року у Відні, столиці Австрії, триває конференція Міжнародного агентства з атомної енергії з фізичної ядерної безпеки: підтримка та зміцнення зусиль (ICONS 2020).

Делегацію України на ICONS 2020 очолює заступник Міністра енергетики та захисту довкілля з питань європейської інтеграції **Костянтин Чижик**. Мета конференції полягає у зміцненні глобального режиму з фізичної ядерної безпеки, а також міжнародного співробітництва за цим напрямом.

Така конференція відбувається раз у 4 роки та є важливим заходом у сфері фізичної ядерної безпеки на майданчику Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ). У рамках цієї платформи учасники мають змогу виступити з відповідними національними заявами...

Хочемо відзначити досягнення українського фахівця **Євгена Калініченко** (ВП "ЗАЕС" ДП "НАЕК "Енергоатом"), який виграв Міжнародні змагання МАГАТЕ зі створення кращого есе з питань фізичної ядерної безпеки для студентів та молодих професіоналів у співпраці з Міжнародною освітньою мережею МАГАТЕ з фізичної ядерної безпеки за темою "Поява технологічних загроз, а також можливостей в галузі фізичної ядерної безпеки в цифровий вік". Вітаємо переможця.

<https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-bere-uchast-u-mizhnarodnij-konferenciyi-z-fizichnoyi-yadernoyi-bezpeki-icons-2020>

Додаткова інформація на цю тему – Укрінформ, 13.02.2020 «Україна у МАГАТЕ: Росія захопила ядерні установки в Криму». "Російська Федерація порушила принципи міжнародного права та незаконно окупувала АР Крим та місто Севастополь, окремі райони Донецької та Луганської областей, захопила ядерні установки та матеріали на півострові, які є власністю України і щодо яких застосовуються Гарантії МАГАТЕ згідно з чинною угодою про гарантії та Додатковим протоколом до неї між МАГАТЕ та Україною", - заявив заступник міністра енергетики та захисту довкілля з питань європейської інтеграції України **Костянтин Чижик**, який очолює делегацію України на ICONS 2020.

Тим самим країна-агресор "унеможливила необхідний регуляторний контроль" над цими матеріалами та установками, включаючи науково-дослідницький реактор та інші ядерні установки Севастопольського національного університету ядерної енергетики та промисловості.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2875802-ukraina-u-magate-rosia-zahopila-aderni-ustanovki-v-krimu.html>

Економічна правда, 25.02.2020

Компанія Ахметова заробила понад 200 мільйонів на торгівлі електроенергією

Чистий прибуток компанії Д.Трейдінг, що здійснює торгівлю електроенергією, газом, газовим конденсатом та вугіллям за 9 місяців 2019 року становив 236,9 мільйона гривень, йдеться у звіті про фінансові результати компанії.

Валовий прибуток трейдера становив 1,735 мільярда гривень. Чистий дохід від реалізації продукції – 24,09 мільярда гривень.

Чистий прибуток іншої структури ДТЕК - вугледобувного підприємства "Павлоградвугілля" – за 9 місяців 2019 року становив 5,744 мільярда гривень після оподаткування. Валовий прибуток "Павлоградвугілля" становив 10,27 млрд грн, чистий дохід від реалізації продукції – майже 25 млрд гривень.

ТОВ "Д.Трейдінг" зі структури ДТЕК здійснює оптову торгівлю електроенергією, природним газом, вугіллям на внутрішньому і зовнішніх ринках енергоресурсів.

ДТЕК створений у 2005 році для управління енергетичними активами групи "Систем капітал менеджмент" Ріната Ахметова.

Нагадуємо: Компанії групи ДТЕК наприкінці 2019 року перестали платити за послуги передачі енергії державній компанії "Укренерго" і станом на 10 січня накопичили борг у розмірі 544,48 мільйона гривень.

Найбільший борг у розмірі 362,50 млн грн накопичила "Д.трейдінг", яка перестала платити за транспортування електроенергії магістральними лініями у листопаді.

"ДТЕК-Західенерго" з жовтня накопичила борг 118,86 млн грн. Ще 63,12 млн грн винна "ДТЕК Павлоградвугілля". <https://www.epravda.com.ua/rus/news/2020/02/25/657441/>

Украинские Новости, 05.03.2020

ДТЭК Ахметова получил операционную прибыль EBITDA более 15 млрд грн

Энергетический холдинг ДТЭК в 2019 году получил операционную прибыль к уплате процентов, налогов и амортизации (EBITDA) в размере \$607 млн, что позволило получить рентабельность по EBITDA 20,4%. Об этом говорится в сообщении компании "Dragon Capital" со ссылкой на данные холдинга, пишут "Наші гроші".

По курсу Нацбанка по состоянию на 5 марта 2020 показатель EBITDA в ДТЭК Энерго составил 15,11 млрд грн, что на 34% меньше, чем в 2018 году.

По данным "Dragon Capital", в 2019 году продажи компании ДТЭК Энерго составили \$2,98 млрд, что на 11% ниже, чем в 2018 году.

Рентабельность EBITDA ДТЭК в 20,4% остается высоким показателем по сравнению с финансовыми данными других компаний.

<https://ukranews.com/news/688232-dtek-ahmetova-poluchilo-rentabelnost-po-ebitda-20-4>

Atominfo.RU, 01.02.2020

**Westinghouse завершает сделку
по покупке 11 филиалов Rolls-Royce Civil Nuclear Systems**

Компания "Westinghouse" объявила 31 января 2020 года о том, что она завершает сделку по приобретению бизнеса компании "Rolls-Royce Civil Nuclear Systems" в Северной Америке и на ряде площадок в Европе.

В общей сложности, американская компания приобретает 11 филиалов "Rolls-Royce Civil Nuclear Systems", расположенных в Канаде, Франции, Британии и США.

Данные филиалы предоставляют атомным станциям услуги в сфере автоматизации и мониторинга, а также разрабатывают и поставляют цифровые системы управления.

Deutsche Welle, Mind, 06.02.2020

Французька компанія розробляє альтернативу ядерному паливу з РФ

Юрій Шейко

Французька компанія Framatome розробляє ядерне паливо, яке можна буде використовувати в атомних реакторах радянського або російського типу. Про це 6 лютого заявив виконавчий директор з продажів Framatome **Фредерік Лельєвр** під час круглого столу "Геополітика ядерної енергії" в брюссельського аналітичному Центрі європейської політики (ЕРС).

У відповідь на запитання кореспондента, чи висловлювала Україна інтерес у закупівлях такого палива, Лельєвр лише відповів: "У нас були обговорення з (оператором українських АЕС) "Енергоатомом".

AtomInfo.Ru, 07.02.2020

**МАГАТЭ выпустило технический документ, посвященный мероприятиям
для укрепления безопасности действующих АЭС**

МАГАТЭ выпустило технический документ, посвященный мероприятиям, выполненным в последнее время странами-членами агентства для укрепления безопасности действующих АЭС. Название документа - INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY, Experiences in Implementing Safety Improvements at Existing Nuclear Power Plants, IAEA-TECDOC-1894, IAEA, Vienna (2020).

В документе 266 страниц и 73 иллюстрации. Язык документа - английский.

В документе, помимо общей части, содержатся также краткие описания мероприятий по укреплению безопасности АЭС, выполненных в 19 странах с действующими атомными энергоблоками.

Atomic-energy.ru, 10.02.2020

**Чешская CEZ и американская GE Hitachi Nuclear Energy подписали
меморандум о взаимопонимании по проекту малого реактора BWRX-300**

Чешский энергетический гигант CEZ и американская компания GE Hitachi Nuclear Energy (GEN) подписали меморандум о взаимопонимании, который станет основой для совместных исследований экономических и технических возможностей для строительства в Чешской Республике небольшого модульного ядерного реактора

типа ВWRX-300.

Глава ČEZ **Даниэль Бенеш** считает, что небольшие модульные реакторы в будущем могут стать серьезной альтернативой сегодняшнему варианту АЭС.

Энергетический гигант ČEZ уже длительное время ведет работу в сфере разработок такого вида реакторов.

В Чехии модульными реакторами занимается «Института ядерных исследований Ржеж» (Ústav jaderného výzkumu Řež). В данном случае исследования возможностей строительства касаются реактора типа ВWRX-300 мощностью 300 МВт, который считается более экономичным, чем реакторы иных конструкций.

Hromadske, 15.02.2020

У Вільності відбувся перший з'їзд руху проти білоруської АЕС

У парламенті Литви відбувся перший з'їзд руху проти Островецької АЕС (Островець — місто в Білорусі), повідомляє «Новая газета Балтия». «Островецька АЕС становить загрозу безпеці регіону. Сьогодні не так важливо дискутувати про те, що було, чи не було зроблено до цього моменту. Сьогодні важливіше зробити все, щоб ця АЕС не запрацювала. Потрібна активність — як звичайних громадян, так і політиків», - заявив глава Сейму Литви **Вікторас Пранцкетіс** під час з'їзду.

Учасники з'їзду затвердили текст листа до білоруського президента **Олександра Лукашенка**. У ньому пропонується почати двосторонні переговори в форматах «Білорусь-Литва» та «Білорусь-ЄС». Також представники руху погодили лист до Європарламенту, в якому закликають ЄС визнати, що Островецька АЕС загрожує національній безпеці Литви.

<https://hromadske.ua/posts/u-vilnyusi-projshov-pershij-zyizd-ruhu-proti-biloruskoyi-aes>

Додаткова інформація на цю тему – charter97.org, 17.02.2020 «Климкин: Украина должна иметь общую с Евросоюзом позицию по БелАЭС». Бывший министр иностранных дел Украины **Павло Климкин**, который сейчас руководит программой европейских, региональных и российских исследований Украинского института будущего, заявляет, что Украина должна сформировать совместную со странами Евросоюза позицию о невозможности приобретать атомную электроэнергию из Беларуси, передает «Радыё Свабода».

Павло Климкин полагает, что строительство Россией атомной станции в Островеце является опасным проектом... «Если такая позиция будет сформулирована в Евросоюзе и ее будут придерживаться, то возникнет вопрос для Украины. Приобретение нами электроэнергии будет рассматриваться как удар по общей позиции солидарности. Мы услышим простой вопрос: если вы хотите нашей помощи относительно "Северного потока-2", то почему вы отказываете нам в солидарности? Для России "посадить" Евросоюз на иглу экспорта относительно дешевой электроэнергии - это почти то же, что привязать к своему газу. Мы должны участвовать в разработке и реализации общей стратегии, иначе другие будут играть за нас», - пояснил экс-министр иностранных дел Украины.

<https://charter97.org/ru/news/2020/2/17/366315/>

AtomInfo.Ru, 11.02.2020 **«Минэнерго Белоруссии заявило о высокой степени готовности к пуску первого блока БелАЭС».** AtomInfo.Ru, 13.02.2020 **«Физический и энергетический пуск, интеграция БелАЭС в энергосистему - Минэнерго РБ о планах на 2020 год».**

Atominfo.RU, 16.02.2020

США – страсти по выводу. Holtec активно интересуется новым бизнесом

Бизнес на выводе. Схема действий "Holtec" (и других компаний, вовлечённых в этот бизнес) выглядит приблизительно так. Компания выкупает у эксплуатирующих организаций окончательно остановленные энергоблоки вместе с собранными на их вывод фондами. Далее "Holtec" рассчитывает перейти к ускоренной программе вывода, что и обеспечит компании итоговую прибыль.

В прошлогодней публикации "Bloomberg" интерес американских ЭО к продаже закрытых блоков объяснялся просто: "Эксплуатирующие организации охотно обсуждают предложения по продаже своих остановленных блоков. Будучи проданными, закрытые АЭС перестают висеть у них на балансе. Кроме того, с них снимается обязанность заниматься выводом блоков и рекультивацией площадки".

Операторы хороши в эксплуатации, а вот вывод из эксплуатации для них остаётся terra incognita. Именно поэтому им интересно продавать закрытые блоки фирмам, обещающим взять решение всех проблем с выводом на себя.

Однако критики задаются вопросом о квалификации компаний-покупателей и об их способности качественно и в заданные сроки завершить вывод блоков.

Atominfo.RU, 19.02.2020

Вайоминг рассматривают возможность замены устаревшей угольной генерации на атомные станции малой мощности

Законодатели американского штата Вайоминг рассматривают возможность замены устаревшей угольной генерации на атомные станции малой мощности.

Реакторы, работающие на добываемом в штате уране, не только позволят плавно провести энергетический переход после закрытия угольных ТЭЦ, но и послужат делу поддержки испытывающей трудности горнодобывающей промышленности Вайоминга, говорится в статье, опубликованной в "The Billings Gazette".

На этой неделе комитет по вопросам путешествий, отдыха и культурных ресурсов нижней палаты легислатуры (парламента) штата единогласно поддержал законопроект "House Bill 74", в соответствии с которым в штате разрешается строить малые АЭС мощностью не более 300 МВт(э) для замены угольных и газовых электростанций.

Точно предсказать экономический эффект от законопроекта №74 сегодня нельзя.

Ліга.Tech, 24.02.2020

Ядерный синтез упростили и сделали холодным: новый реактор на водороде и боре

Барилюк Евгений

Новый тип реактора ядерного синтеза не требует преодоления технологических трудностей современных конструкций. Он будет холодным и эффективным.

Созданный австралийским стартапом NB11 Energy реактор ядерного синтеза на основе водорода и бора не требует преодоления технологических трудностей как в существующих прототипах. Разработчики говорят, что он уже работает лучше, чем ожидалось, пишет DailyTimes.

Существующие проекты реакторов ядерного синтеза разрабатываются несколько десятилетий. Наибольший такой проект - ИТЭР, в котором задействованы 35 государств. В качестве источника энергии используется слияние ядер дейтерия и трития, для начала которого требуются температура в 15 млн градусов Цельсия - больше, чем на поверхности Солнца. Ни один материал не способен выдержать такие условия, что делает создание термоядерного реактора сложной задачей.

Стартап NB11 Energy предложил отказаться от редкого и радиоактивного трития, а также высоких температур. Вместо этого будут использоваться доступные водород и бор. Запускать реакцию ядерного синтеза планируется при помощи точно нацеленных лазеров.

Реактор NB11 представляет собой относительно простую конструкцию в виде пустотелой металлической сферы. В ее центре находится топливная таблетка, на которую с разных сторон нацелены 2 лазера. Один используется для создания магнитного кокона для удержания плазмы. Второй служит для запуска ядерной реакции.

Ядерный синтез - это процесс слияния ядер химических элементов, в процессе которого выделяется максимальное количество энергии по сравнению с существующими технологиями. Ядерный синтез в природе встречается внутри звезд, включая Солнце. При этом, в отличие от энергии на основе распада атомов, ядерный синтез оказывается более экологичным, безопасным и дешевым.

<https://tech.liga.net/technology/novosti/yadernyy-sintez-uprostili-i-sdelali-holodnym-novyy-reaktor-na-vodorode-i-bore>

AtomInfo.Ru, 03.03.2020

Польша: вскоре стартует тендер на первую АЭС – чиновник

В Польше вскоре стартует тендер для разработчиков, заинтересованных в участии в строительстве первой в стране атомной станции, пишет "World Nuclear News", заявил польский правительственный чиновник **Пётр Наимский**, отвечающий за вопросы стратегической энергетической инфраструктуры.

Он сделал это заявление после завершения работы в Вашингтоне III американо-польского стратегического диалога по энергетике.

Наимский уточнил, что Польша намерена располагать к 2040-2045 годам атомным парком от 6 ГВт(э) до 9 ГВт(э).

"Для этой программы мы вскоре пригласим и выберем партнёров", - сказал чиновник.

Польские АЭС будут состоять из энергоблоков большой мощности, 1000 МВт(э) и более. Всего в Польше планируют построить не менее шести атомных блоков в три очереди. Пуск первого блока запланирован на 2033 год.

Отвечать за строительство первой польской АЭС будет компания "PGE EJ 1", дочернее предприятие энергетической компании "Polska Grupa Energetyczna S.A.". Среди предполагаемых площадок - Копалино, Жарновец и Белхатов.

Міжнародне радіо Китаю, 03.03.2020

Випробування першого в світі ядерного реактора енергоблоку "Хуалун-1" провели в Китаї

Завершено функціональне випробування першого в світі ядерного реактора енергоблоку "Хуалун-1" АЕС 3-го покоління в гарячому стані, повідомили 2 березня

в Китайській корпорації ядерної промисловості. Ексклюзивна інтелектуальна власність на нього повністю належить Китаю. Реактор номер 5, на якому відбулись випробування, відноситься до АЕС в місті Фуцін провінції Фуцзянь. Успішне випробування заклало міцну основу для подальшої роботи, такої, як завантаження сировини в агрегат, вироблення електроенергії спільними мережами та ін.

Фахівці галузі розповіли про те, що було потрібно зробити для тестування: довести підвищення температури і тиску системи теплоносія реактора до позначки, що відповідає стану зупинки реактора шляхом експлуатації головного насоса і електричного нагрівача стабілізатора напруги, провести низку експериментів пробної експлуатації на різних платформах.

Як державна візитка виходу китайської атомної енергії на міжнародний ринок, енергоблок "Хуалун-1" є одним з трьох найпопулярніших в даний час на ринку атомної енергії агрегатів для АЕС 3-го покоління. В даний час зводяться 5 енергоблоків "Хуалун-1", як у КНР, так і за кордоном. Реактор номер 5 АЕС в місті Фуцін почав будуватися в 2015 році, згідно з планом, його здадуть в експлуатацію вже в поточному році.

<http://ukrainian.cri.cn/841/2020/03/03/2s69071.htm>

Atomic-energy.ru, 04.03.2020

Westinghouse відкрила технопарк на площадке в Спрингфилдсе

Компанія «Westinghouse Electric Co.» представила план створення «технопарка чистої енергії» (Clean Energy Technology Park) на своєму заводі по виробництву ядерного палива в Спрингфилдсе, Великобританія. В повідомленні компанії говориться, що на площадці в графстві Ланкашир ядерне паливо виробляється вже більше 75 років, що забезпечує понад 30% низькоемісійної генерації в Великобританії.

Технопарк стане «інститутом яскравих інновацій», відкритою площадкою співпраці розробників технологій, постачальників і представників наукового співтовариства, підкреслили в «Westinghouse Electric Co.». Метою заявленого співпраці стане розробка і демонстрація передових технологій в сфері мирного атома. Також на території технопарка планується розмістити центр по обробці методів обробки радіоактивними матеріалами.

Все це буде уживатися з уже існуючими тут потужностями по виробництву ядерного палива «Westinghouse Electric Co.». На відкриття технопарка були запрошені представники уряду Великобританії, атомної промисловості і місцевого співтовариства.

♦ **Корисні думки. Пропозиції неординарних рішень**

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 05.03.2020

ЦИТАТА ДНЯ. Президент України про те, що закрити шахту не означає закрити кризове питання вугільної галузі

ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ: *«Спершу навчання, перекваліфікація людей, створення нових робочих місць, забезпечення аналогічною, як мінімум, зарплатою, і лише потім можна говорити про закриття тієї чи іншої неприбуткової шахти».*

Енергобизнес №8 (1150), 25.02.2020

Валерий Тарасюк: "Нельзя устраивать тарифный банкет за счет населения Глава НКРЭКУ о 100 днях работы и задачах на перспективу»

Фрагменты из интервью Валерия Тарасюка, главы НКРЭКУ

Виталий Матарькин

— В конце прошлого года внесли изменения в закон о НКРЭКУ и предусмотрели ее формирование на открытом конкурсе. Поэтому нет оснований говорить о каких-то квотах. Мы работаем, как одна команда. Выслушиваем мнение каждого. Взвешиваем все за и против. Учитываем не только сегодняшние интересы рынка, но и стараемся заложить прочный фундамент для работы на 10-20 лет. Смотрим на опыт других стран, прежде всего, Евросоюза, перед которым у нас есть определенные обязательства по интеграции энергосистем и рынков энергии. Не забываем о конкуренции в энергетике и ЖКХ, стимулировании привлечения инвестиций...

— Министр энергетики и защиты окружающей среды **Алексей Оржель** 16 января провел совещание по вопросу уточнения показателей Прогнозного баланса электроэнергии на 2020 г. Во-первых, у нас снизилось электропотребление на 668 млн кВтч (9,3%) от прогноза. Во-вторых, из-за аномально теплой и сухой зимы ГЭС могут существенно снизить выработку. Наконец, быстрыми темпами запускают новые ВЭС и СЭС, повышается их коэффициент использования установленной мощности. Как следствие, объем выработки ВИЭ в этом году может увеличиться до 12–12.5 млрд кВтч или на 30% от предыдущего прогноза.

— Плата за передачу электроэнергии при экспорте — это не нововведение... раньше эти расходы включались в оптовую рыночную цену. В новом рынке объемы экспорта электроэнергии учтены в тарифе "Укрэнерго". С июля 2019 г. все экспортеры его платили. Но одна компания посчитала, что такой платеж нигде не прописан и перестала перечислять средства.

Пока "Укрэнерго" не может получать оплату за свою услугу по европейским принципам, ее должен оплачивать заказчик — экспортер.

По "Энергоатому" я знаю, что вопрос стоит на повестке дня в министерстве. По нашему мнению, средняя цена продажи электроэнергии компанией за последние полгода позволяет покрыть расходы на оплату акциза и тарифа на диспетчерское управление.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням:

<http://e-b.com.ua/get/?t=energo&id=89669>

ExPro, 13.02.2020

НКРЕКП повинна сертифікувати «Укренерго» протягом 2 місяців – Енергоспівтовариство

Секретаріат Енергетичного співтовариства закликає НКРЕКП прийняти остаточне рішення про сертифікацію НЕК «Укренерго» протягом двох місяців. Про це 13 лютого повідомила прес-служба Секретаріату. «НКРЕКП повинна прийняти остаточне рішення про сертифікацію протягом двох місяців з максимальним урахуванням думки Секретаріату», - йдеться у повідомленні.

Секретаріат вважає, що сертифікація «Укренерго» не може відбуватися згідно моделі Ownership Unbundling, адже український оператор не володіє мережами та не користується правами, які були б еквівалентні володінню ними.

В Секретаріаті Енергоспівтовариства повідомляють, що сертифікація – це умова для набуття «Укренерго» статусу спостерігача в ENTSO-E, приєднання до Inter Transmission System Operator Compensation Mechanism (дозволить отримувати гроші за потоки електроенергії із Острова БуТЕС). Крім того, це умова для синхронізації в ENTSO-E.

<https://expro.com.ua/novini/nkrekp-povinna-sertifikuвати-ukrenergo-protyagom-2-msyacv-energospvtovarisstvo->

Юрій Саква, Фейсбук, 17.02.2020

ТЕМА ТА ПИТАННЯ ДНЯ.

☑ Заява Донбасенерго про руйнівні неринкові правила на ринку електроенергії та їх наслідки;

☑ Сьогодні також опублікована ще одна заява державного Гарантованого покупця - про неможливість виконувати свої обов'язки;

❓ Хто наступний готує заяви? Енергоатом? Укргідроенерго? "Зелені виробники"?

❓ А що там у постачальників універсальних послуг? Є багато сигналів, що там теж не все ОК.

❓ Скільки ще треба заяв та нарад, щоб зрозуміти хибність вибраного шляху тотального державного адміністрування ринку електроенергії?

❓ Що ще має відбутися, щоб остаточно зрозуміти, що пристойного рішення без ліквідації перехресного субсидювання просто не існує в природі.

Дуже напрошується незалежний, професійний та терміновий аудит всіх сегментів ринку.

Додаткова інформація на цю тему – Юрій Саква, Фейсбук, 01.03.2020

☑ ПРО ПОЧАТОК РЕФОРМ В ЕНЕРГЕТИЦІ

«реструктуризація в енергосекторі (1995-1996 роки – авт.) була зроблена насильно, «зверху», при сильному опорі «знизу», при відсутності зрозумілих «правил гри», а ті які були не задовольняли жодного з гравців»

«вільна конкуренція та вільне ціноутворення не впроваджено – панує адміністративний механізм – це викликало недовіру до подальших реформ»

☑ І НАОСТАНОК, НЕПЕВНИЙ, АЛЕ ОПТИМІСТИЧНИЙ, І ТРОХИ ПАФОСНИЙ ПРОГНОЗ

«...я не можу спрогнозувати скільки часу нам відведено, за який ми маємо і врешті-решт зможемо: ВІДЧУТИ – ЗРОЗУМІТИ – ПОРОЗУМІТИСЬ».

Kosatka.media, 28.02.2020

Інновації в енергосекторі: поки держава не прокинеться, ми будемо донорами для всього світу

В сучасних умовах варто подивитись на створення та розвиток R&D-центрів не через призму операційних витрат підприємства, а як на перспективний інвестиційний актив.

R&D-центр - центр дослідження і розвитку, в якому працюють над отриманням нових знань і їх практичним застосуванням.

Що може зробити держава для розвитку R&D?

Багатий світовий досвід перевірений часом показує, що держава має широкий арсенал інструментів: створення спеціальних фондів для підтримки інновацій та розвитку, дешеві кредити та гранти, зменшення бази оподаткування підприємств на обсяг витрачених інвестицій в R&D, «податкові канікули», страхування інноваційного експорту, посилення правового механізму захисту авторських прав на винаходи на міжнародному рівні тощо.

Головне, держава може і повинна створювати попит на інновації...

Очікування від держави – остання може стати платформою для крос-секторальної співпраці бізнесу і наукових установ, лобювати та просувати національні ноу-хау на міжнародній арені.

Що означає R&D-офіс для енергетичних компаній? Відкриваються нові горизонти – це не тільки продаж енергоресурсів як товару та надання супутніх послуг, але й розвиток ринку інновацій в енергетиці, експорт технологій, та науково-експертне лідерство.

<https://kosatka.media/uk/category/blog/news/innovacii-v-energosektore-poka-gosudarstvo-ne-prosnetsya-my-budem-donorami-dlya-vsego-mira>

Підготовлено ГО «Науково-технічна
спілка енергетиків та електротехніків
України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>